HD WIDENER
HW XS7Y M

Google

Slav 8806.2

Bound
JUL 17 1899

THE SLAVIC COLLECTION

Harvard College Library

GIFT OF

Archibald Cary Coolidge, Ph.D.
(Class of 1887.)

Received 1 July, 1895.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

OSMAN

SPJEVAGNE VITESCKO

GIVA GUNDULICHJA

VLASTELINA DUBROVACKOGA.

Ofnanjegnem djellaa Gundulichjevieh, i ſcivotom Osmanoviem priteceno, ſdârſcjagnima Pjevagnaa naresceno, Nadomjeregnima stvarji od Spjevaoza u kratko narecenieh, i Iſgovaragnem rjecji tkomugodi sumracnieh sljedjeno.

****

RAŞDJELAK DRUGHI.

****

U DUBROVNIKU,
PO ANTUNU MARTEKINI.
1826.

Digitized by Google

65636/3 Slav 8806.2

Harvard College Library
Gift of
Archibald Cary Coolidge, Ph. D.
July 1, 1898.

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE SEDMO.

Morra Egea svaki obhodi
Otok, i sve Gàrcke strane
Kiſlar Aga, ter odvodi
Od svud svjetle Dikle iſbrane:
K' Smederovu pàkse upravj,
Suncjaniza gdi boravj.

1.

Pri morru uprav Sârbskieh stranaa
U pârſcinah pusta ſcjala
Leſci Troja (1) ukopana
Od Gârckoga oghgna palla;

2.

Slavna Troja, kàjê svîme
Gneghda Istokom gospodila,
A sad ino niê, negh ime
Nakon sebe ostavila.

3.

Gdìsu miri, gdìsu Dvori?
Nìe ſlamegna od icesa:
Scto oghgnu osta, vrjeme oborj,
I pohara, i poplesa.

Digitized by Google

4.

Samò joscte ne dalece
Simeonte (2) rjeka sama
S' mallo vode jedva tece,
I ona usahla s' davnieh plama.

5.

A polak gne gora Ida (3)
U vidjegnu svômu ſdârſci
Uspomenu od Parida,
S' kôga ogagn Troju spârſcj.

6.

Ah ! kud plahi Mladce pôje,
Na kîlise put poteſcj ?
Kroſ gorjegne neka tvoje
U pepelu Troja leſci.

7.

O Mladosti beſ raſloga,
I raſbora vigh' tko hodi,
Na scto plahos tvoja mnoga
Dovodìga, i navodi.

8.

Bjesce Daniza objavila
Jur svanutchje dana bjela,
I istekla zora milla
S' vjenzom rusaa oko cela;

9.

Kad ſa brodit signe morre
S' Djevojcizam, kègâ slîde,
Kiſlar Aga u istok zore
Na korabglju ſlatnu uſide.

Digitized by Google

10.

(*) Scglje od tole na sve strane,
Dàse otok svaki obhodi,
S' druſiem plavim Zàrnze uſdane,
A on uprav morre brodi.

11.

Gleda k' stranam sjevernîme
Tjesna morra val na bliſu,
Kômu Ele (4) pòda ime
Kad na occiu ſghinu Friſu;

12.

I kojemu josc gnekada
Posluh ucj (5) Xerse smioni,
Vârh gnegovieh pjenaa kada
Most veliki on naslonj.

13.

Ah! nesvjesna oholasti
Kùdse njesi ti prostàrla!
Dali szjenisc tvojom vlasti
Sàrſcbe ukrotit morra vârla?

14.

Vârla morra, kî Gradove,
I Kragljevstva zjela ſcdere
Kada skoci na valove,
I iſide iſ svê mjerre.

15.

Leandro (6) mladaz ſatravgljeni
Ghiſdav mimo sve ostale
Sljedech' svê Vil' ſrak gljubjeni
Gneghda plova ove vale.

16.

Nu sârditi val ſaklopj
Gnegove occi plahom sillom,
U sred puta kàdga utopj
Prjekom vlasti, i nemillom.

17.

Onse molit ſa slobodu
Vjetru, i morru tad ne kratj,
Da prinesu u pohodu,
A utopèga u ſavrati.

18.

Alli u scto molit uſê
Ghgnjevno morre, vjetre plahe,
Proljevajuch' groſne ſuſſe,
Podirajuch' ceste uſdahe;

19.

S' uſdasim-mu vjetar vechi,
A s' ſuſami morre uſrastj;
Tîm on isctuch' smârti utechi,
Sàmje srete svojom vlasti.

20.

Iſa otoka od Teneda (7)
Zârnìse Aga u to iſvaſcja,
Kî skrj Gârcke plavi, i nèda
Dàih Trojanska vidi straſcja.

21.

Lemno, i Leſbo (8) mimohodi,
I upravglja put na Scio (9),
Kî do skoro u slobodi
Sàmje sebi gospodio.

22.

Seglje po otozieh na sve strane,
Djevojcize da iſbiraju
S' druſiem plavim Zârnze uſdane,
A on brodi k' ſceglnom kraju.

23.

Na otok slaſi, u Grad ide,
Placcju Majke, Otzi bljede,
U scto nacin nach' ne vide,
Dàim Djeze ne odvede;

24.

Ter slobodu iſgubjenu
Narîzati svak pocigne,
Velech': dali Zarskom pljenu
Raghjàtchjemo mi robigne?

25.

Ah! sve imagne nièli dosta,
Kèsê od nas ſa inieh stjeza,
Teſcja silla da ne pòsta,
Od kênàmse grabe Djeza!

26.

O ſcjalosti placna svîma!
Vaj! nevoglje gdìsu ove!
Svoju istu jaoh! druſîma
Djezu raghjat ſa robove,

27.

I pun vaja, i pun smechje
Bit usigljen s' tescke sluſcbe
U porodùim cinit vechje,
Neghli u smârti place, i tuſcbe!

28.

(*) Moſcelìse s' hughje ſg
Ghinut gorrom smàrtim ko
Negh ſcivechi beſ slobode
Ne bit vogljan duscjom svo

29.

O slobodo sladka, i draga
Iſvârsnòte vîk ne gljubi,
Ni poſnava tvôga blaga,
Tkòte ovako ne iſgubi.

30.

(*) Vodi iſ pljena turska sil
Djevojcizaa mnoſc iſbranu,
Od kîeh svaka ljepa, i milla
U svjetlùse rodj Stanu.

31.

(*) Rodjazìih, i Rodizc
Punni tuſcbe, placcja, i vaja
Skubech' vlase, gàrdech' lize
Do samoga sljede kraja.

32.

(*) Udaraju s' tescke mukke
Po kraj ſcjala od svudie,
Put korabglje steruch' ruke,
Kàîm Porode sladke krie.

33.

(*) Sârze od smechje i od jada
Raſabràtse gnim' nemore,
Imajulìim ſcegljet sada
Blaghe vjetre, mirno morre.

Digitized by Google

34.

(*) Ghgnjev, i millos svegh u sebi
Pamet vàrte, svjèsim viu,
Sctòbi htjelli, sctòli nebi
Da odlucit nèumiu.

35.

(*) Ne Gljubovze, negh robigne
Szjene, dàchje Zaru biti:
Huda misô tîm pocigne
U sârzièhse gnih buditi.

36.

(*) Scele s' misli hude ove,
Da plah vjetar dme s' planinaa,
Da morre udre na valove,
I da proſcdre svieh pucina.

37.

(*) Alli od ſceglje hude ovako
Bjeſci opet sârze ureda,
I ako raſlogh hochje tako,
Millos brani, gljubav nèda.

38.

Zârnìse Aga diſce iſ Scia,
I na ljevo cièmse voſi
Samo, Andro, Ikaria (10),
I otozìmu stoje mnoſi.

39.

Slavni otozi, od kîeh hvalaa
Sctèse punna pisma stara,
Sad neſnana mjesta ostalla
S' mallo staddaa odiſgara.

40.

Delo (11) svjetli, odkli svîtu
Dagna, i nochna svjetlos usta' (12),
Tamni diku glasovitu
Praſan otok, ſemglja pusta.

41.

Vârhu mjesta suha, i gola
Obilješcja Zârkve nije,
Na odvjete Boga Apolla
Gdi ighjasce vas svjet prie;

42.

Negh scto na glas praſne jamme
Iſ pustosci k' svakom kraju
ſamnîvaju, i one same
Odgovore mukle daju.

43.

Meghju otozim k' ljevoj strani,
Od kîh Aga mnoſc ſamjera,
U dalèksû raspârscjani
Nasso (13), Paro (14), i Citera (

44.

Nasso, gdi svû Zârkvu imasce
Gneghda Bakko Bogh veseli:
Paro, odkle resiasce
Zârske Dvore mramor bjeli;

45.

I Citera, kâ od gljubavi
Ljepoj Majzi ime pòda;
Sad svèê u gârmu, i u travi
Stjegne obraslo u sred vodaa.

46.

(*) Paffo (16), i Gnidò (17) jur Boſcizi
Od ljeposti posvetchjeni,
A u otocnoj jedva slizi
Sad neplodni svîm kameni.

47.

Gdje stan puzim bji vrjednjeme,
Tuj sad Pastîr ovze svrachja;
Ah! koliko moſce vrjeme,
Kè s' godisctim sve privrachja!

48.

Sljedi, i obrachja Zârnaz vechje
Mimo Sciro (18) jedra bîla,
Gdi man krisce ſcenske odjechje
Domiscgljatom Gârku Akilla;

49.

Silna Akilla, kôm' svi puzi
Ime u slavnu cjusce glasu,
A gnegovi sad unuzzi
Semglju teſcju, stadda pasu.

50.

Tako srechja svîm puſiva
U promjeni vjecnieh dobaa
Promjenivat svegh uſciva
Roba u Kraglja, Kraglja u Roba.

51.

Jedri Hadum, i ostaje
Na desnùmu Gora Sveta,
Od starieh Athos (19) kàjê
Bila u davna ſvana ljetta.

52.

Kon Olimpa (20) joscte glec
Pelio (21), i Ossa (22) gdise
O koièhse pripovjeda,
Da u nebo vârsim ticju.

53.

Bârda priklona, i visozi
Brieſîsu ovo svekoliko,
Glasoviti nu Pisôzi
Uspescèih na toliko.

54.

U pismieh uſrastîsce
Malle ovako stvari u sebi;
A velikèse iſgubisce,
Jer tkòchje od gnim' pisat nèbji.

55.

Rjècje, kòsê bjehu gljudi
Gorostasni (23) jur propeli
Pod oruſcjem u poſcjudi,
Dàbi nebo Jovu oteli.

56.

Oni od ovieh postavisce
Jednu vârhu drughe goru,
Neka uſidu na najvisce
Od nebesaa strane goru,

57.

Alli Jove ſa start gnima
Svîm nesvjesnu ovu misô,
Oghgnenitiem trjeskovima
Oncjàsìhje satarisô.

58.

Na veliko svacie smjegne
Osta u tomu iſgled tada,
Tko visoko prèmse pegne,
Da niſoko sasma pada.

59.

Nu docîme signe vale
Zârnaz brodi morra ovega,
Od gnegove druſcbe ostale
Sve korabglje sretoscèga.

60.

Kê otoke nebrojene
Morra Egea proscle bjehu,
I jur k' gnemu put Atene (24)
Vrachjahùse u pospjehu.

61.

(*) U staroga luku Grada,
Kôga davgne slave rese,
S' gnima sviem ſdruſcen tada
Kiſlar Aga uveſèse.

62.

S' Djevojcizam na kraj side,
I u mallo opet danaa
Sve dàrſcjave on obide
Od raſlizieh Gârckieh stranaa.

63.

Paſech' mjesta oko sebe,
Gdi u stara bji vremena
Atena, Argo, Sparta, i Tebe (25),
I Korinto, i Micena,

Digitized by Google

64.

Sedam slavnieh Raſumnikaa
Dârſcjave ove porodisce,
Od kieh ufat nie do vika
Dohititi ſnagnem visce.

65.

Svako mjesto ovo pòda
Josc ſa vjecnu diku svoju
Mnoſc hrabrenieh Vojevodaa
Nedobitnieh svegh u boju.

66.

Od kriposti stare ostallo
Ni imena sad tu nije,
S' Gradovìmje ſnagne pallo,
I sva slava, kâ bji prie.

67.

O bjeguchje sasma vrjeme!
O nekrepka srechjo odvechje!
Tkoja stvàrse pod vascieme
Promjeniti sillam nechje?

68.

Ah! jesili ti, o slavna
Gârcka ſemgljo ona Matti,
Plod cestiti kâ od davna
Od raſuma dat ne kratj?

69.

Porodìli gneghda one
Ti mudarze glasovite,
Kjî nauke, i ſakone
Ostavisce plemenite?

70.

(*) Sinovìli tvôìse glase
Viteſi onji, i junazi,
Kjî Istok stavit vas pòdàse
S' malliem vojskam bjehu jazi?

71.

Tìlìsi ona puma hvale,
Koja zjechja ſnagna tvôga,
ſvasce puke sve ostale,
Beſ raſbora, i rasloga?

72.

Ah! obaſri sàdse nàte,
I nevoglno bitje paſi,
Nevjerstvùsu starom' plate
Sadagni ovji tvî poraſi.

73.

Eto vechje nighdje u tebi
Osobita niê Vladagna,
Sama ostajesc ti pod nebi
Beſ oruſcja, i beſ ſnagna.

74.

Poruseena u zârmillu
Vechi dio leſcisc pusta,
Iſgubila budduch' sillu
I od rukaa, i od ustaa.

75.

Slobodàse tvâ poniſſ,
Dobrotìje svako oteto,
ſa vrat dârſcìte u veriſi
Samosiglje Tursko kleto.

76.

Alli sva ſla ova huda,
Koja târpisc suſcgna tako,
Od Viscgnèsu Pravde osuda
Na ſcivjegne tvê opako.

77.

Nevjerstvòmse tvoiem boli,
I narîci s' gnega jade;
Jer pedepsa s' neba koli'
Laksce ide, teſce pade.

78.

Jeſdit Zârnaz ne pristaje
Priko ravne Livadie (27),
I s' ljevàmu morre ostaje
Od Korinta (28) ſvano prie,

79.

Kôga kraju ne dalece
Od Priveſe (29) vali stoje,
Sapad, i Istok gdje dotece
Na pomorske dva krat boje (30).

80.

Tuj u doba starieh ljetaa
Mark-Antonia raſbj Augusto,
Cîm ſa dobit Zarstvo od svjeta
Svaki od gnih bjesce ustô.

81.

Mark-Antonia kìsè obratj
Svôm korabgljom, i pobjeſce,
Kad s' oghgnene od svud ratti
Najvechmàse morre uſceſce.

82.

O Istocni Vojevoda (31),
Ti ne bjeſcja tad, negh slîdj
Tvoj plam sladki priko vodaa
Kî na dalek' letjet vidj.

83.

Rimskieh plavji mnoſc moguchja
Nije tebe pridobila,
Nego tvoja pobjeguchja
Kleopatra ljepa, i milla.

84.

Pri Zarizi sârza tvôga
Svega svjeta Zarstvo ostavj,
Ter Gljubovnik bogli s' toga,
Negh Vojvoda tìse objavj.

85.

Na istom' mjesti s' mnogom vlasti
Skoro Viteſ Scpagnski (32) iſbrani
Turskom kârvi morre omastj,
I Kârstjanstvo sve obranj;

86.

On na morru Turke pobj,
I ima dobit vjecne slave;
A na kopnu tìih pridobj,
O prislavni Vladislave.

87.

Nu glas visce s' hojne ſgode
Od imena leti tvôga,
Jer on Zarske Vojevode,
A tì raſbj Zara istoga.

88.

Alli Zârnaz kô sve proghje
Gârcke strane bliſcne, i daglje,
Uputìse prescno, i doghje
Na ravnine od Fàrsaglje (33),

89.

Gdi u vremena gneghda stara
Boj veliki oni posta
Od Pompea, do Cesara
Svemu svjetu sctetan dosta.

90.

Velikoga ovdi Rima
Vjechje, i Istok vas ujedno
Zarstvu od svjeta meghju gnima
Ucinisce gârlo jedno (34);

91.

Da slobodi rodna Grada
Silni Cesar glavu osjece,
Kî tuj s' puzim od ſapada
Na domachi boj istece.

92.

Tuj pobjeni, i dobiti
Rimjani onji slavni bisce,
Kjî narode sve na svîti
I pobisce, i dobisce.

93.

Gnima njedna vlas pod nebi
Vîk nemoſce [illegible]bi vârha,
Oni od raspa sami sebi
Pocetàksu bili, i svârha.

94.

Gnih sloboda s' gnih poghinu;
I to nesklad hudi uſrocj,
Kad ſett tastu, otaz sinu,
A bratt brattu protiv skocj.

95.

Tako davgni dub, kì ſcille
Utvârdj od vîk sred planinaa,
Krepak stoi na sve sille
Plasieh vjetaar', ſlieh godinaa;

96.

U sred gnega alli kade
Malahànse zârv ſavârſce,
Podgriſèga, i da pade
Tegota ista svàgâ vàrſce.

97.

Ah! dàê proklet tko ſamechje
U rodnomu nemir Gradu,
I domachje vrjeſci smechje
U ſavadi, i neskladu.

98.

Alli ovako kiſlar Aga
Jeſdech' ſacju glas pun slave
Od uresa ljepa, i draga
Suncjanize prighiſdave;

99.

I kakòse bjesce ova
Djevojciza svjetla, i milla
Sred bjeloga Smederova (35)
Plemenito porodila;

100.

(*) I da gnèje ljepos mnog
Svjetla rodom nad sve ine
Od koljena gospodskoga
Ghjurghja despota, i Jerine;

101.

Tîm cjas nehtêch' od umora
Duga puta pocinuti,
Priko pogljaa, priko goraa
K' Rasckoj ſemgli ònse uputj;

102.

A poch' mnoſiem Zârnzim cinj
Da iſnahode ljepos novu
Po Bosanskoj Kragljevini,
I Gospostvu Herzegovu;

103.

Velechìim, da odprie
Put dârſciavaa tieh ne idu,
Dokli od bliſcgne Skanderie
Mjesto svako ne obidu.

104.

Priko mjestaa, priko selaa
Macedonskieh uprjeciva,
S' desna ostaje Gràdmu Pella (36),
Filippova poglja s' ljeva (37);

105.

Filippa, koi jaram stavj (38)
Najprie Gârckoj jur slobodi,
Alli vechmàse on proslavj,
Scto Lehsandra sina rodj.

Digitized by Google

106.

Kôga oruſcje, i desniza (39)
Prostrjescèse do kraj svîta
Priko Gârckieh svieh granizaa,
I Istoka pridobita.

107.

Aga, i ostala druſcba svoja
Na Kosovo (40) doghje paka
Glasovito poglje od boja,
Gdi ubj Milosc Zara opaka.

108.

Ne ustavjàse na Kosovu,
Neghli uprav kroſ Toplizu (41)
Svârchje k' bjelom' Smederovu
ſa nach' slavnu Suncjanizu;

109.

Od kê gdjegod put obratj,
Cju ſamjerne, i velike
On ljeposti spovjedati
Jedniem glasom sve jeſike.

Svârha Pjevagna Sedmoga.

Digitized by Google

Digitized by Google

NADOMJEREGNE

PJEVAGNU SEDMOMU.

(1) *Troja starieh vremenaa biasce jedan od najplemenitieh Gradovaa u Aſii ſgradjen na igalu poluotoka Natoljevskoga prema ljepomu otoku od Teneda. Uſrok od poraſe, i raſruscegna ovoga glasovitoga Grada bji Parid sin Priama Kraglja iste Troje. On namiscgljeno odpravìse u Spartu, u kojoj gospodovasce Kragl Menelao, koi gnega gljubeſcglivo doceka, i primj ne samo u svoj Kragljevski Grad, dali josc i u svoj Dvor, i na svoju Tarpeſu. Nu budduchìse u toliko odmaknuo ſa koigod dan Menelao od Sparte, neharni, i himbeni Parid, ne obſirajuchìse na blagogljubne millosti, koiemga biasce Menelao nadario, ni na strascne smechje, i sctette, kojesùse imale porodit, najprie ſatravj, a paka prigovorj priljepu Elenu Menelaovu ſcenu; ter cinechi vidjet Spartanima, daje biasce suproch gne hotjenstvu sillom ugrabio, odvedeje s' sobom u svoje rodno mjesto, ostavjajuchi Menelaa i beſ cjasti, i beſ svoje Gljubovze. Rasdrciuscìse Gdrzi na tako*

prjekorno djello Paridovo, ſa osvetit
tescku uvrjedu, podigosce jednu prim
vojsku koju dovodechi u plavieh, i isk
juchije pod Troju, obkruſcisce gnome
tvârdi Grad, i deset godisctaa uſdârſc
obsjedena. Nakon toga vremena, to j
suchju i stoo ljetaa prie porodjegna S
ſciega, spoſnavajuchi Gârzi, da biasc
ſno, i ſaludno gnihovo boravgljegne p
jom, cinisce raſumjeti Trojanzima,
stupajuchi od onoga Grada radi neuſc
mòchga obârvati, vrachjahùse sa sviema
ciu. Ucinisce ſato (kakòse pripovjec
dnoga privelikoga dârvenoga kogna, u
tvorisce vechje stotinaa svoieh vrjedni
nikaa, i ostavjajuchìga pod Gradom,
vjet ucignen svòm laſciviem Bogovom,
zascèse u plavìh, i odjeliscèse. Zjenec
janzi, da biahu Gârzi naſbigl k' svo
chjam odjedrili, iſidosce slobodno iſ
i nahodechi u ostavjenieh Gârckieh
imenovanoga prikrutoga dârvenoga
provalisce mire od Grada, ſa mòchga
i ſdrava unutra uvestiti. U toliko Gâr
ne biahu u Greciu otiscli, nùse biahu
od Teneda ſasctitili, i ondi sakriveni
sku privaru cekali, ucinisce na Grad
nade jurisc, ter lasno priko ſcdrjela
mjenieh miraa ùgn uljeſosce; a u ist
onji, koji biahu u kognu dârvenomu

ni, i sakriveni, s' oruſcjem u rukah na dvor iskocisce, i tako svi ujedno porobisce, opljenisce, i svèsctòse u onomu necestitomu Gradu dobra nahodjasce odrjesce, i pokuppisce, malahno, i veliko pod mac okrenusce, a najposlie isti Grad nesrechni oghgnem upalisce, i u gomilli, i pepelu pustàga ostavisce.

(2) Rjeka, kojàse gnekada naſivasce Simeonte, dnevi danascgnega imenovanàje Simos, illi Simoes. Ona ostaje u Natoljevskoj ſemgli, i ima svoja vrella na bârdu Ide. Stari Pjesnizi mnogo ovu rjeku proslavisce, koja nascieh vremenaa, kako putnizi pripovjedaju, i kako ovdi isti Gundulich nagovara, nije drugo, negh jedan tracjak vode, illiti malahan potok.

(3) Bârdo naſivano Ida nahodìse ne vele daleko od nesrechnieh obalinaa poraſcene Troje. Na ovo bârdo bji odnesen, po naredbi svoieh roditegljaa Parid sin najposledgnega Kraglja Trojanskoga Priama oncjas kakòse biasce porodio od svoje Majke, ſàdàbi ondi od glada iſ-ceſnuo, i po sebi umro; a to, jerbo Kragliza Ekuba gnegova necestita Matti, imajucliga josc u svojoj utrobi, sasnje, da djetescze, koje imadiasce poroditi, ufrokovalòbi u kojegod vrjeme raſoregne, uſceſcegne, i rasap od Troje. Povrachjajuchìse paka nakon pet danaa na ono isto mjesto oni Pastjer, po kêmu bji tuj djetescze poslano, ſa

vidjeti sctòse bjesce od gnega dogodilo; i*ſ*
ghjega ſciva, ſdrava, i dobro utovjena;
(kako piscju Pjesnizi) ſa sve vrjeme od
pet danaa dohodjasce cesto k' gnemu je
Medvjediza, kojàga svoiem mljekom doja
i hranjasce. Videchìga u tomu bitju r
Pastjer, ganùse prema gnemu na millosd
i uſimajuchìga u narucieh, odnesèga s'
u svoju siromascku kuchizu, u kojòjga r
gorski nacin vrjeſcj, goji, i uſdárſcia
pârvoga zvjeta gnegove mladosti; to je
kli biasce doscjao u spoſnagne od svoie
tlieh roditegljaa, i povratiose na Dvore
ga Chjachka, gdje do mallo vremena
chi prikuppio, i sastavio jednu jak
vojnikaa oruſcjanieh, i plavji bojniel
drj s' gnome namiscljeno put Spart
ti, i ſaruciti sebi priljepu Elenu, ju
nu, i udanu ſa Kraglja Menelaa,
kosmo u Nadomjeregnu pârvomu o
vagna.

(4) *Sctièse meghju smiscljen*
vjestima, da Ele kchi Atamanta
Tebe ſa sklonitse od omraſe, i prog
ſlobne Machjebe naſivane Ino, k
i gne bratta Friſa nemillieni okko
i occitu pogubu obodsvoizi snov
ghnu u druſcbi istoga svôga brat
prijahati na jednomu Ovnu p
morra Dardaneoskoga; ſghinu

istomu morru na occiuh gne gljubjenoga bratta, ostavjajuchi onomu morru vlasctito svoje ime ſa vjecnu uspomenu gne najpokogne nesrechje, tèrse ſàto i u dnevieh nascieh Morre Elenovo, illìti Elesponto naſiòje.

(5) *Xerse hotje uciti, i vjeſcbati Morre Elenovo u posluhu poniſcenomu iſvârscegna svoieh ſapovjedji onda, kàdga biasce cinio iſbitti sctapom, i umetnuti ùgn tescke gvoſdene verighe, er svoiem vârliem, i sârditiem valima biasce raſmlatilo, i raſmetnulo most, kôga Xerse pârvi krat priko gnega pruſcj. Vighi Nadomjeregne 1. Pjevagna Petoga.*

(6) *Leandro prem smioni, i neraſborni mladaz iſ Abida pokrajmornoga Grada Natoljevskoga pripljevasce svaku noch na drugu stranu Morra Elesponta, ſa pochi tako iſnachi, i pohoditi svoju Gljubovnizu djevojcizu imenovanu Ero, koja stanovasce prema Abidu, nu na daleko od ovoga Grada osam stotinaa sedamdeset i pet sceſcjagnaa, to jest, u Sestu varoscju Galipoglskomu, ter u ugovoreno nochno doba iſnosjasce jednu ſubglju, illi svjechju uſceſcenu, i namjestivascèje vârhu jednoga visokoga Turgna, ſadàbise Leandro po gne svjetlosti vladao, i uprav doplivao k' gnoj na Dvorove. Alli budduchìse on jedne nochi na obicjajnu u morre metnuo, i suproch silli vjetaraa, i valovaa prem beſocno ſaplivao, osta pridobiven od ſla vreme-*

na, i suprotivne godine, i takòse nesrechn
utopj, i uduscj. Videchi Ero doscjastoga j
tra leſcjati gnegovo martvo tjelo na ſcjal
pokraj varoſcja od Sesta, na koje bjì iſ
tnuto od smuchje, i sille istoga sàrditoga n
ra, radi mukke, ſcjalosti, i bolesti, koj
uſrokova taka nenadana ſgoda, banìse i
kolovrat u morske ponorite dubine, ter s'
obòdvoiza jednakom smàrtim iſghinusce.

Nasc slavni Spjevalaz prihitro naslj
na Cetveroredku 17. ovoga Pjevagna
onega Marzialova Pjesanza, u ovi nac
ſcena:

DUM PETERET DULCES AUDAX LEANDRUS AMORE
ET FESSUS TUMIDIS JAM PREMERETUR AQ
SIC MISER INSTANTES AFFATUS, DICITUR, UN
PARCITE, DUM PROPERO; MERGITE, DU

(7) *Tenèdje otok jedan migl i*
ko nastagnen od kraja Natoljevsko
obalinam raſruscene Troje, ſa kog
cke plavi onda biahu sakrille, kad
riti neopaſne Trojanze, ciniscèim
biahu put Grecie odjedrili. Vighi
gne 1. ovoga Pjevagna.

(8) *Lemno, i Leſbo dvàsu*
Egea, illiti Arcipelaga, od koieh
naſivje Stalimene, a drughi Met

(9) *Sciòje jedan od najljep*

Digitized by Google

skoscnieh, i najplemenitieh otokaa morra Egea. Ovi otok ſa punno vremena bji uſdárſcjan, i vladan od Genoveſaa, kojiga iſgubisce, i u rukah Turskieh ostavisce God. 1595.

(10) Samo, Andro, i Ikaria otozìsu raskoscni, i obilni morra Egea. Opchjenàje misao gljudji raſumnieh, da ovi posledgni otok uſeòje svoje ime od Ikara sina Dedalova, koìseje utopio kod gnega.

(11) Delàje takoghjer otok morra Egea u stara vremena veoma glasovit, i slavan, a sàdje opustjeno, i ogoljeno hridje, necestito sklonisctе samieh morskieh ſlotvoraa. Jerbòsu stari hudovjernizi szjenili, dàje ovi otok mjesto rodno Apolla, i Diane, ſatòsùga svikolizi u velikoj cjasti, i dizi dárſcjali. Odvjet, illìti odgovor prorocjanski, kojega ovdi Apollo podavasce, bji ſa najiſvársnji, i najſamjernji sudjen na svjetu. Vidèse josctera, i nahodèse na ovomu otoku trup stupa Apollova od mramora, i mnoga druga obiljeſcja od gnegove Zárkve, i od raſruscenoga, i poraſcenoga Grada Dela.

(12) Budduchìse (kako u pridstupnomu Nadomjeregnu rekosmo) Apollo, i Diana na ovomu otoku porodili, i pokli Apollo biasce dárſcjan ſa Sunze, a Diana ſa Mjesez, s' toga recce naso svjetli Spjevalaz, da nochna svjetlos sja svjetu s' ovoga otoka, to jest,

Mjesez, i da dagna s' istogàmu istjece jest, Sunze.

(13) *Naso otòkje najobilnji u morn geoskomu. Jedan puschomet na daleko Grada paſèse vàrhu morra na njekakvu dju jedna ljepa vrata od mramora ſavag gomillami raſasutieh obalinà od raſlizieh staa od mramora, i kamegna, koja Sta ſumni szjene ſa poruscene ostatke plemen Krama Bakkova, koi davno bji sagradje ovomu otoku.*

(14) *Paròje na isti nacin otok n Egea veoma bogat, i slavan starjeh v naa; a sàdje samo isctom imenovan ſa ra cistoga pribjeloga mramora, koise na g vadi.*

(15) *Citeràje otok, koi ostaje n Kandiom, i Mòriom, i biasce u priasc vremenìh osobitiem nacinom Veneri tchjen.*

(16) *Ova rjec* Paſſo *ſlamegnuje* gljubavi *one, koju ſace* Pigmalion *pre dnomu ljepomu kipu ſcenskomu od gneg ga hitro udjegljanu. Budduchi Bogovi kipu ſcivot udahnuli, pritvorìse od gneg dna priljepa Djevojciza, koju* Pigmalion *uſè ſa svoju vjerenizu, ter s' gnome sina imenom Paffa, koi ſa uspomenu svòga porodjegna sagradj na otoku od*

Digitized by Google

Grad, i naſvàga svoiem imenom Paſſo, a u Gradu uſdighnu jedan plemeniti Kram na cjaas, i slavu svoje Majke Venere.

(17) *Gnido bji Grad u Karji vele glasoviti zjechja priurednoga Kipa Venerina hitrom rukom Prasitegljovom udjegljana.*

(18) *Sciròje otok morra Egeoskoga. Na ovi otok bji poslan od svoje Majke glasoviti Akille priobucen u haglinah ſcenskieh, ſa da nebi bio poſnan, i odveden od Gârkaa na obsjedegne, i obârvagne Grada Troje. Allise ſaludu sklonj na ovi otok, i beſ koristi odjedèse djevojackom haglinom; er bji umjetno iſnascten, i poſnan od Ulissa, koiga odvede na boj suproch Troji, pod kojom stece ime od prihrabrenoga viteſa, a ostavj ſcivot priljepoga Akilla.*

(19) *Athos, illiti Sveta Gora jednàje od najglasovitieh planinâ od svjeta. Onàse uſdiſce u Macedonji vârh jednoga poluotoka, koise pruſcja u morre Egeosko. Neprolaſi ova gora migl i po visine. Uſdârſci ona na sebi dvadesti i dva Samostana, illiti Manastjera, i jedan veliki broj kuchizaa, kuchjarizaa, i spilaa, po koièhse kadgod nahodi toliko mnosctvo Baſilianskieh Kalughjeraa, i pustignakaa, da budde dopirati do broja od sces tisuchjaa. Nu trjebàje ovdi napomenut, da receno mnosctvo cegljadji s' svoiema Samostanima, i kuchizami neuſdârſcise svekoliko na go-*

ri Athos, negòje rasijano josctera po ostali
bârdieh uspetieh po kraj Svete gore. U o
ſieh mjestieh uce Gârzi gnihovo Bogoslovst
Iſ ovieh Samostanaa iſvodèse Kalughjeri
uſviscivajùse vârh pristogljaa Biskupiaa, i N
biskupiaa podloſcnieh Patriarzi Gârckomu
rigradskomu.

(20) *Olimpòje jedno od dvadesti i*
bârda od Tessaglje, visoko jedan dob
gleſki migl vele hvagljeno, i pripjeva
Pjesnikaa; a to, erbo nesvjesno snjevo
misljahu, dàse na vârhu ovoga glas
bârda nahodjasce stan, illiti dom g
laſcivieh Bogovaa.

(21) *I Peliòje bârdo od Tessagl*
ko tisuchju dvjesti i peset sceſcjagna

(22) *Ossàje takoghjer planina*
gli po iſmiscljagnu hudovjernieh Pjev
segljena u starieh vremenieh od C
illiti od Polukognâ a Polugljudji,
ka bili pobjeni, i iskorjenjeni od

(23) *Gorostasnizìsu, illiti*
vârli, i snaſcni gljudi, od koièhs
u pricizah starieh Pjesnikaa, dàse
proch Jovu, i s' gnimèse ſaratti
doro, i Ovidio cinèih sinovima
ja u ghgnjevu, i rasârſcbi bi
iſrigala, nekàbi boj uſdârſcjali,
proch Bogovima streniteglima
Budduchi dakle namislili usion

Digitized by Google

rinut s' pristoglja istoga Jova Kraglja svieh ostalieh Bogovaa, obsjedoscèga na nebesieh, to jest, na visokoj planini Olimpa; ter ſa iſvàrsciti scto biahu namislili, uſdigosce na svoja plechja uſnositu planinu Osse, i nadostavisceje na planinu Pelia. Od tolek sillovajuchise na nebesa uſiti, metahu strahovite stjene suproch Bogovom, od koieh gneke padajuchi u dubine morske utvarahu od sebe tolike hridi, i otoke, a gneke, koje padahu na ſemglju, obrachjahuse u privisoke gore. Pripaden Jove od toliko snaſcnieh nepriategljaa, ſaſva na pomoch sva nebeska boſcjanstva; nùga ona ni mallò nepomogosce; pokli pripadeni svi bogovi pobjègosce u jeghjupske pokraine, gdjèse od straha sakrisce pod prilike raſlizieh ſcivinaa. Videchise Jove u velikoj potrebi, doſva Erkula, nekàbise ſajedno s' gnime suproch Gorostasnizim ſarattio, koje s' pomochim ovoga prihràbrènoga viteſa pridobj, i svieh sunovrat porinu u najdubglje, i najtmastije pakgljene jaſove.

(24) Atene sad naſivan Setines biasce jedan plemeniti, i glasoviti Grad u Grecji raſloſcito cjastjen, i slavjen kò Poroditegl ſnagna, i mudrosti; nùje ovieh nascieh vremenaa sasviem pogrubio, i pohudio, nenahodedechise vechje drugo od gnega, i od gnegove davgne dike, i svjetlosti, iſvan gnezieh ſapuſctenieh, i poharanieh graghjaa, i imena,

kóga josc uſdârſci od Poglavnoga Grad
Livadie. ſa sve ujedno rjeti od gnego
dagnega bitja, ſadostàje napomenut,
Godiscta 1687. ònse nahodi u Turskie
kah.

(25) *Argo, Sparta, i ostali ovdi i*
vani, Gradovìsu od Grecie, i vechìih
Peloponeſa.

(26) *Najpârvi od ovieh Gârckieh R*
nikaa bji Talete porodjen u Miletu
stare Joninske dârſcjave okolo 640. godi
prie uputtjegna Sina Boſciega. ſa podp
uvjeſcbàtse u nauku, i ſnagnu naravnor
tighje Talete u Egipat, gdje ſabavjajuch
mudrieh kgnigah, i opchjuchi ſ' nauc
gljudima, ucinise jedan od prihitrieh, i
umjetnieh Mudrogljubnikaa. On najpâr
ſvede nacin, ſa pritechi spoſnagnem sun
pomârcjagna, i doprje odkriti u nebeskie
sinah ſgode, krenutja, i promjene do
nepoſnane, i neoccite, ter naresj ſvjeſdo
rje mnoſiem kladenzima pribistrieh nauk
vjeſcbagnaa. Iſvan svega toga on dosti
ſnagnem privisoke Boſcjanstvene istine;
ſcjanstva stvoregna raſloſcitoga prema sv
Stvoriteglju, prema iskârgnemu, i prema
bi istomu, i mnoghe drughe raſlike teme
istine. On otvorj svoju Ucionizu ſa vjeſ
u mudrosti mladichje poſcjudne raſuma,
mjenstva, kojìse paka u naprjeda proſva

Digitized by Google

Nasljednizi Joninske Ucionize. Umrje na svârhu ovi prikreposni, i prihitri Naravnosnanaz nakon devedeset ljetaa svôga scivota.

Drughi Rasumnik Gârcki biasce Solon, koise porodj u Ateni godisctaa 639. *prie sacetchja gljudskoga Odkupiteglja. Mudros, i krepos ovoga Naravnosnanza usvisiscèga na vladagne gnegove rodne dârscjave, koju on nakittj, i naresj rasborniem svjettima, nauzima, i pripodobniem sladkiem sakonima; radi cessa sadostoja ime od Atenienskoga sakoniteglja. Nu buddùchise sillom uspeo, i utisnuo na gnegovo mjesto samosilni Pisistrat nepriategl, i progonitegl svôga naroda; sa negledat plod gnegove slosârdnosti suproch svoiem nevogliniem gradjanim, otighje Solon, i sklonise u Egipat, a paka u Lidiu, u kojoj umrje od podpunnieh osamdeset ljetaa.*

Trechi Rasumnik Gârcki bji Biant veoma naucni, i mudri Naravnoslovaz rodjen u Gradu nasivanu Priene okolo godiscta 608. *prie doscjastja Isukârstova na svjet. U vrjeme obsjednuchja recenoga Grada bji od gnekoga upitan ovi svjesni cjovjek, sasctòse odjeglivasce od rodnoga mjesta bes da biasce iscta s' sobom is svoje kuchje odnio? Odgovorj: = Ja samnom sva moja dobra nosim =; rasumiusci rjeti, da sama krepos, i snagne, koieh on s' sobom imadiasce, jesu prava dobra, erbo nemogu bit od itkoga ugrabjena. A je-*

Digitized by Google

dnom videchi gneke hude nebogosctovze, da nahodechise na morru u jednoj plavi, i u prigodi ſa utopitse, i iſgubiti, ſaſivahu Bogove na gnihovu pomoch; reccèim: = Umuknite, i neotvorajte usta, dàse nèbi Bogovi stavili, dàse i vji ovdi nahodite =. Ispustj Biant duh raſloſcechi na sudu, i uſdàrſcjaju chi pravdagne u har, i koris jednoga svóg prateglia.

Cetvàrti Raſumnik Gàrcki bji vàrlo Periandro, koi s' vechiem raſlogom imaobi ljestiti u broj usionieh Samosilnikaa, ne svjetlieh Raſumnikaa Gàrckieh; pokli on smiono, i beſocno splesa Skupnovladagne ga rodnoga Grada Korinta, pritisnu v mi gnegovu obicnu slobodu, uspèse na od Gospodovagna, i sjedde na pristo ſapovjedi 628. godisctaa prie priscjastj sova na svjet. On vladasce svoje pod s' priosctrom nemillostim, i s' gvoſde bikkom. Utvorj opacinaa od svake neurednostji beſ broja, i beſ mje stid, i krotkos ne dopusctuju ovdi Umrje ovi ſlocesti cjoviek nakon 4 svóga samosilnoga kragljevagna.

Peti Raſumnik Gàrcki bji Kilon, koi oko godiscta 556. prie Jeſusova uſdàrſcjasce svjetli stol nika u svómu rodnomu Gradu rise, da ovi Raſumnik umrje

sti, gârlechi gljubeſcglivo jednoga svôga sina, koi biasce bio okrunnjen u igrah Olimpskieh. Cininas pouſdanieh glasoviti Plinio, da ovi svjesni, i pametni cjovjek ucinj usjechi ſlatniem slovima u jednoj Zârkvi od Grada Delfa ove, gnega dostojne, rjeci: = Spoſnaj tebe istoga =.

Scesti Gârcki Raſumnik bji Pittak rodjen u Mitileni Gradu otoka Leſba, koi uſdârſcjajuchi ſapovjed od vojske svôga rodnoga mjesta kàdse rattovasce suprook Atenienzim, smiono poſva na dvoicni boj Vojvodu vojske svoieh nepriategljaa, kôga vitescki dobj, i pogubj, ter cestito povratj svojemu narodu ſcjudjeni mir, pokoj, i slobodu. Mitilenzi paka ſa podobno uſdarje dadoscèmu scibiku od vladagna, koju on do mallo poloſcj, i odvârſce; to jest, onda, kad biasce sloſcio u sces stotinaa pjesni ſakone pristojne, i potrebnite onomu puku. Umrje na svârhu ovi ſakonitegl 579. ljetaa prje porodjegna Odkupiteglja gljudskoga.

Sedmi Gârcki Raſumnik bji Kleobol iſ Linde, koi ſadoſtoja veliku cjaas, i szjennu hitrom svjestim, i vitesckiem hrabrenstvom. On veoma gljubjasce krepos, i ſnagne, a nesmigljeno mârſjasce neharnos, himbu, i nevjernos. Osobiti svjett ovoga Raſumnika biasce, dàse buddu cjastiti Priategli, ſa uſdârſcjatiih u gljubavi, i u priateglstvu, a Nepriategli, ſa dobitiih, i uvestitiih u gljubav, i u

priateglstvo. Umrje on 560. *godisctac*
porodjegna Spasiteglja svjeta.

(27) *Livadiàje ona Gárcka dárscja*
jàsèé u stara doba nasivala Akaja, i i
svoj párvostolni Grad Atenu, koi Grac
noj strani Akaje ostajasce, kojàseje gn
Atika nasivala. U ovòjse nahode dárscja
glasovita bárda od Parnassa, i od Eli
na koieh (kako Pjesnizi piscju) prib
Muse, illiti Mudropojke od Parnassa.

(28) *samorje, kojèse jur svasce od*
rinta, sàdse nasivje samorje od Lepanta.
samorje s' strane od sjevera, i sapada
kraje od semglje Livadianske, a s' stran
istoka kvasi kraje poluotoka Peleponesk
illiti Morie.

(29) *Privesàje jedna duga dioniza,*
uska, semglje, koja mallo visce, negh
morrem ostaje na párvomu vratniku sam
od Ambracie, illiti od Larte. Ova dio
dohodi do staroga Grada Nikopoglja,
Augusto sagradj ondi kraj morra.

(30) *Dva pomorska boja nasponegr*
nam Gundulich u ovomu Cetveroredku.
vi sljedj meghju Augustom Otavianom
Mark-Antoniom, kakochjemo vidjet u nap
da; a drughi meghju pomorskom Otmansk
i Kárstjanskom vojskom, kakochjemo na
menut u Nadomjeregnu 32. *ovoga Pjevag*

Prie svega toga, to jest cetresti i d

Digitized by Google

godisctaa prie porodjegna Gospodinova, ſgodi-
se kârvavi boj u ſemgli Gârckoj meghju Po-
glavarim Rimskoga Skupnovladagna, i bji o-
ni, u kôm Gjulio Cesar raſbj Pompea na
ravninah od Farsaglje, ter on sam osta Zar,
i Gospodar na pristoglju od ſapovjedi vârhu
svega Rimskoga puka, i svieh velebrojnieh
Rimskieh dârſcjavaa. Nakon toga paka, to
jest mallo poslie ubojstva hvagljenoga Gjulia
Cesara, koje sljedj tridesti i jedno godiscte
prie doscjastja Odkupiteglja svjeta, drughìse
boj ſavârſce meghju Rimskiem Poglavarim u
onieh Gârckieh stranah, to jest na ravninah
od Tesaglje, i u ſamorju od Figala, illiti A-
zia, i Priveſe, kad Mark-Antonio u druſcbi
svoje Kleopatre, ne malahna broja Rimskieh
Plemichjaa, i mallo magne negh svieh Isto-
cnieh Kragljevinaa, i gnihovieh ſemaglskieh,
i pomorskieh vojnizaa bji raſbjen od Cesara
Otaviana Augusta, koi s' privelikiem mno-
setvom Rimske Gospode, i vojske ſemaglske, i
pomorske pokuppjene po dârſcjavah, i otozieh
svega ſapada biasce doscjao suproch gnemu,
ſa pridobìtga, i smetnuti pod noghe, nekàbi
on sam na pristoglju ostao, ter slobodno go-
spodovo svìem priprostraniem Rimskiem Zar-
stvom, kakòmu pak ſa pravvo iſighje ſa ru-
kom; pokli onda ne vechje hrabreni, nego
mekoputni Mark-Antonio, budduchi susrio, i
primio bjegne pomorsko, tèrse udrio s' vojni-

Digitized by Google

zom Otavianovom, videchi da svoja Prigljubovniza, hochju rjeti Kleopatra biasce pobjeghnula sa svoiem plavima, i ostavilàga u kàrvavomu boju, bazj ſa plechja sve svoje vojnicke posle, uputìse ſa gnom u jednoj Korabgli, i nesvjesno otighje nasljedovàtje. Nasljedova i Otavian bittìse, i àrvati s' onom tuſcnom vojskom, koju Mark-Antonio biasce ostavio, dòklèjè podpunno raſbj, i pridobj. Mark-Antonio na svàrhu videchìse privaren, i iſdan od himbene ſcene Kleopatre (koja upaſechìga u nevogli, i jadu, ostavìga, i potlacj) od tughe, i ſcjalosti ſaskocen, i nasàrnut pò da smàrt sebi istomu. Kleopatra opeta, sp ſnavajuchìse nehajana, i neszjegnena od taviana, kóga millosti, i gljubavi nastojas ſapisati, ter nemoguchi odoljeti tuſi, i ſcj svóga sàrza, ucinìse upeknuti od jednoga toga Poskoka, i tako otrovniem ſubom na dospje necestiti ſcivot.

(31) Ovdìje Mark-Antonio naſivo nom istocnoga Voevode, jèrje onda glavisa svieh istocnieh stranaa, i d Skupnovladagnu Rimskomu podloſcr koieh ne malahan dio on isti biasce i pod vlas Rimsku postavio.

(32) Viteſ, kógànam ovdi Gu pomegnuje, Ivànje od Austrie n Filippa Drugoga Kraglja Scpag liki Voevoda pomorski, i Vlad

Digitized by Google

bojnieh plavji Svetoga Druſctva ſuproch Turzim, koje poraſj u ſamorju od Lepanta na 7. *mjeseza Listopada God.* 1571., *kakòchjémo vidjet u Nadomjeregnu* 16. *Pjevagna* 20.

(33) *Ravnine od Farsaglje ostaju u onoj strani Macedonske Kragljevine, kojàse gnekada Tesaglja imenovasce, a dnevi danascgnega naſivase Jagnina. Uſimglju one ime Farsaglskiek ravninaa od Grada Farse, koìse u stara doba* Farsalia *ſvasce. Uciniscése glasovite ove ravnine zjechja pridobitja, kôga Cesar nad Pompeom stece* 48. *godisctaa prie porodjegna Isukârstova, kako rekosmo u Nadomjeregnu* 30. *ovoga Pjevagna.*

(34) *Iſa kako Gjulio Cesar biasce pridobio velikoga Pompea u boju od Farsaglje, òncjas po sebi, i po jednohotjenstvu svoieh priategljaa Rimskieh Plemichjaa uſé oblas, i vladagne vârhu svieh krainaa, i dârſcjavaa rimskomu narodu podloſcnieh; a nakon toga isto Starovjechje Rimsko potvârdìga u recenoj oblasti, i raſglasìga ſa ſakoniteglja, i Zara svega Rimskoga Gospodovagna.*

(35) *Smederovòje Grad, koìse u Italianski jeſik naſivje* Samandria. *On ostaje na Dunaju u ſemgli Sârbskoj. Biasce ovi Grad veoma tvârd proscjastieh vremenaa, nùse sad nahodi sasviem nejakostan, i slab.*

(36) *Pellàje Grad Macedonske Kragljevine obicjajno pribivalìscte starieh Kragljevaa*

Macedonskieh, i rodno mjesto Lehsandra Velikoga.

(37) *Poslie stvaragna svjeta* 3646. godi- *sctaa, a prie porodjegna Isukârstova* 358. Filip *Kragl Macedonski osvoji Grad od Krenide, koi od tad bji nasvan od gnegova ime na Filippov, illiti Filippi, a ravnine ovom Gradu blisegne biahu recene poglja Filippova. Ovèse ravnine ucinisce mnogo glasov u Rimskieh kgnigah, i pripovjedagnth zjec rasuchja, i porase, koju Mark-Antonio Otavian Augusto ucinisce od vojske Ka i Bruta hrabrenieh braniteglja slobode ske godiscta od Rima* 710. *a prie poroc Jesusova* 42., *koje rasuchje ima svoju p nu saglavu po smârti Kassia, i Brute sami sebi isa toga digosce scivot.*

(38) *Filip Kragl Macedonski ot koga Lehsandra poce kragljevat goc svjeta* 3644., *prie porodjegna Isukârs a scivota gnegova* 24.. *Isctom usvisc stoglje kragljevsko sace u svojoj po meti, kakòbi dopro do cesarstva ckieh dârscjavaa. Dabi ovo nasbig postavj u djello sve najdubglje hit mudra, i domiscgljata Vladaoza magne, nego hrabrena Vojnika dàse prem mallo tko da tada ne sèje u tomu mogo gnemu isjedn sa taj cjas poce rasprostragn*

Digitized by Google

granize gnegova Kragljevstva, podlagati bli-
ſcnike, oslabgljat onieh, koje josc pridobiti ne-
mogasce, ulaſiti u sve gárcke posle, uvlacìtse
u gnihove domachje ſavade, hotjet sudit prav-
dagna gnihova, sjedignivàtse s' jednieni ſa po-
raſiti drughe; ter na ti nacin, illi po silli svóga
snaſcnoga oruſcja, illi po motregnu svóga vu-
hvenoga vladagna, ujarmij vechi dio onieh
Skupnovladagnaa, kojàse nahodjahu oslabjena
zjechja dughieh voevagnaa, raskinuta od do-
machieh smechjaa, i ſavadaa, i od svoieh i-
stieh gradjana prodana. Najposlie bji ovi Kragl
ubjen od jednoga mladichja prema gnemu ra-
sárcena, èrmu ne biasce ucinio pristojnu
pravdu.

(39) Raſumie ovdi nasc Gundulich besje-
dit o naglosti, kojom Lehsandro Veliki svi
Gárcku ſemglju pridobj, sve Kragljevstvo Per-
siansko, i vechi dio Istocnieh Indiaa u kratko
vrjeme samieh dvanes godisctaa. Priminu on
u Babilonji od tridesti i osam godisctaa, i
osam mjesezaa.

(40) Poglje od Kosova ostaje u Sárbskoj
ſemgli, illi kako druſi hochjee, u Rasckoj.
Ovòje poglje jedna prostrana ravnina ſvana
od sadagnieh Italianskieh Kopnopisaozaa Cas-
sovia, illi Campo del merlo.

(41) Toplizàje jedno mjesto u Sárbskoj
dárſcjavi starieni imenom Tricornesji ſvano.

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE OSMO.

Na igrah Gljubdragh plemstva svôga
Kiſlar Aghi dike odkriva,
Kìmû silno porad toga
Kchjer jedinu ſapljeniva.
Sokolizu Zar scglje ſvati,
Dàga u Istok s' Drugam' prati.

1.

Ljepotàje od naravi
Dar cestiti, slavno blago
Gdìse sabra, skuppj, i stavj,
Svèsctòê ugodno, millo, i drago.

2.

Od svjetlosti viscgne ſrakka,
Zvjet od Raja pun uresa,
Dobro, u kòmsû dobra svaka,
Bistri iſgled od nebesaa.

3.

Najiſvârsnîe Boſcîe djello,
U kôm' svjetu Ràjse otvora,
Gdìê pram sunze, istok celo,
Svjeſde occi, lize zora.

4.

Od radostji, i raſbludaa
Skup iſbrani, skladna mjerra,
Sladka od sârzaa svieh poſcjuda,
Milla od occji svieh ſamjera.

5.

Med prisladki, kì tko kuscja
Cemèrmùse sladak cini,
Bliſu, i dalek od svieh duscjaa
ſceglja, i pokoj dragh jedini.

6.

Nu moguchja ova ljepos
S' svjetlom kârvi kàdse ſdruſci,
Dva krat vechju kaſce krepos,
Dàje dvori svak, i sluſci.

7.

U velikoj tere slavi
Leti svuda glasovita,
I neſnane puke travi
U najdaglieh stranah svita.

8.

O Cesarska kehjeri iſbrana (1)
U porodu okrunnjena,
Ti sva vedra, sva suncjana
S' ljepotèsi, i s' plemena.

9.

Rajski ures liza tvôga,
Kì moch iſrjet nìê besjedom,
Vladislava prie slavnoga
ſanje glasom, negh pogledom.

10.

Tìm on ſcelech', dàbi steko
Dragu millos prid tvîem lizom,
Kraglizòmtèê svôm nareko,
I gljubjenom Vjerenizom.

11.

Alli docîm niê dalece
Namjegneni tvojoj srechi,
Iſ sjevera tèrti iſtjece
Sunze, bjeli dan nosechi;

12.

Tvâ ljepota rajska prosti,
Malla ptiza s' tanke hvoje
Ako istocnoj tvôj svjetlosti
Iſ Dubrave pjesni poje.

13.

(*) Kragljevichju Vjereniku
Vechje Istocni Zar ſavidi
Pleme, i ljepos tvû veliku
Negh svu dobit, s' kê josc blîdi;

14.

(*) Stèchbo moſce on na svîtu
Iſgubjenu slavu u boju,
Nu ljepotu plemenitu
Ne vîk nachi kako tvoju.

15.

Pod ſvjeſdami tvôga uresa
Nije bilo, nichje biti:
Jednòê sunze vârh nebesaa,
Jednàê ljepos tvâ na svîti.

16.

(*) Otmanovich tîm ſaludu
Poslòê iskat svuda sebi,
Da Zarizu nachi buddu,
O Kraglize, slicnu tebi.

17.

(*) S' tvoiem draſiem natjezati
U svèmsê iscte, alli nechje
U Gljubovzah on imati,
Negh u oruſcju boglje srechje.

18.

(*) Sillàmùje da iſgubi:
I inako mochi nije,
Tako u ljepoj sada Gljubi,
Kako u vârlom boju prie.

19.

Jùrje doscjo Kiſlar Aga
K' Smederovu bjelu Gradu,
ſa iſnachi kchjer Gljubdraga
Suncjanizu ljepu, i mladu.

20.

Svjetlàje ova Djevojciza
Od koljena Despotskoga,
Vid ſcjudjeni, i ſeniza
Sljepa starza Chjachka svôga,

21.

Kìsê unukaa unuk ſove
Ghjurghja Despota, i Jerine,
Od kîeh ime i sad slove
Niſ Slovinske pokraine.

22.

Sasve dàsu Turzi hudi
Gospodstvòmu staro oteli,
Gospodskèse kaſce chjudi,
Plemenìtse djellim veli.

23.

Prut Kragljevski, gnekad klìjê
U rukàhmu Djedim bio,
Gnemùê sada sctap, na klìjê
Tescku staros naslonio.

24.

Dârſcjave one, gdje gnekada
Vlas Despotska steralàsèê,
Kratkàmùsu sad livada,
Vârhu koje staddo pase.

25.

Straſcèmùsu psi uſdani,
Krotke ovze puk podloſcni,
A Pastjeri, i Gorani
Priatcgli najuſmnoſcnji.

26.

Priprostàmùê kuchjariza
Mramornoga mjescte krama,
A raskoscna svîm loſcniza
Trava uvehla, suha slama.

27.

Scjatorìmùsu iſveſeni
Selenoga dubja kittje,
Jestojskàmùê sat medeni,
Voda, i mljeko sladko pitje;

28.

A od ſlata cjasce iſbrane,
Pichje ugodne u kîh stoje,
Ruke bjele, i snjeſcjane
Millostive kchjerze svoje.

29.

Dobri ovako Staraz traje
Najpokognîh danaa dio,
Kî od dvanes sinovàje
Cestit Otaz gneghda bio.

30.

Alli gnemu smârt nemilla
Kroſ namjeru hudu, i prîku
Svìhjê u bârſo popljenila,
Da ne osusci liza vîku.

31.

Tìmjê on sada ostô vechje
Jak obsjecen dub u gori,
Komû vihar s' plahe smechje
Grane skârscj, i oborj.

32.

Vuk, i Ghjuragh, kîh slovjasce
Glas s' Istoka do ſapada,
S' puscke oghgnene mârtvi ostasce
U podstupu Praghe Grada:

33.

Gojko, i Urosc sred ſasjedaa
Od turskèsu sabglje palli,
Kìsû u oghgnu priko leda
ſa Cesara vojevali:

34.

Mikleuscja, i Stjepana
Morre utopj na pucini,
A dopade smartna ranna
Vladka od guse u planini:

35.

Glavu iſgubj Gârgur svoju
S' priateglskieh ſlieh privaraa;
A u Erdeglskom stighnu boju
Smârt Milloscja, i Lazzara:

36.

Janko, i Lausc od svieh bjehu
Samo ostalli joscte ſcivi
ſa raſgovor, i utjehu
Chjachka u tesckoj suprotivi,

37.

Kî svu gljubav sloſcj, i stavj
Od dvanaes u dva ova,
I kô occi svoje u glavi
I gledàih, i millova.

38.

Alli huda nad sve ine
Do bârſòmu srechja uſrocj,
Dàmu ujedno ſrak poghine
I od dva sina, i od dvoje occî.

39.

Janka nemoſce uſdârſcjati,
Dàse na boj ne uputi:
U Bogdanskoj tìmgâ ratti
Pogubisce Turzi gljuti.

Digitized by Google

40.

A Lauscja u isto vrîme
Srete prîka smârt na domu,
Kî Chjachkovo ſovuch' ime
Umrje u rukah Chjachku istomu.

41.

Tad toliko plakkat uſtê
Od dvanaes probjen strîlaa
Tuſcni Staraz, dàga suſſe
Osljepisce s' groſna zvîla;

42.

I svârscio jòscbi u placcju
Dni kroſ tescke nepokoje,
Raſgovora da ne ſacju
Od jedine kchjerze svoje.

43.

Suncjaniza mlada, i ljepa,
Od kê slovu svud kreposti,
Svjetlo ufagne Chjachka sljepa,
I sctapàkje u starosti.

44.

Mille unuke on vidîti
ſceli od draghe kchjerze ove,
I u gnih opet ponoviti
Sebe, i mârtve svê sinove.

45.

Allîê ſaman, da itko sada
Gne ljepotu dvori mnogu,
ſascto djevstvo ona mlada
ſavjetova viscgnem' Bogu.

46.

Mudri Chjachko s' bigljeegh' vechje
Poſna ovu gne odluku;
I scto obgljubit kchjerza nechje
Vjerenika, chjuti mukku.

47.

Nu u sebi opet sudi,
Da od djetinstva plaha iſhodi
Taj gne misô, s' koje ſcjudi,
Da dni tako sama vodi.

48.

Tìm neka u gnoj od gljubavi
Probudìse cjasna ſceglja,
On raſlike igre stavj
Od radosti, i veseglja.

49.

Od Bugarskieh mlados selaa
Na igrèse skuppj ove,
I gljuvena, i vesela
Sjediglkàmih milliem ſove.

50.

Ljepe Djevojke i ghiſdave,
I segljani mladi s' gnima
Na igre idu, i vârh glave
Svak od zvjetja vjencjaz ima.

51.

U tanzèse svi hitaju,
Svi ſacignu sladke pjesni,
I raſlike igre igraju
U pokoju, i u gljuveſni.

52.

Vârh livade mlad uſ mlada
Sjedi u zvjetju raſlikomu,
I rjec s' rjecim hitro sklada
Na uho scjaptom ovi onomu.

53.

Natjecjùse tuj Pastîri,
I ukaſat svaki uſciva,
Da skladnije Dipli sviri,
I da u slaghji glas popîva.

54.

Satjezàtse josc ne taſce
Pastîrize najmillije,
Kâ ſacina pjesni draſce,
Kàlî vjencjaz ljepsci vie.

55.

Sjediglke ove skuppio blsce
Staraz Gljubdragh na svom' stanu,
Jeda sârze tvârdo odvisce
Od svê kchjerze one ganu;

56.

Ter od mladieh, klh ustrîli
Slavna ljepos gne velika,
Tkîgodìjoj tuj omilli,
I oberèga Vjerenika.

57.

Tad kon ljepe Suncjanize
Na Sjediglke tej gljuvene
Od svud mladzi, i mladize
Skupiscèse nebrojene.

58.

Ona mlada ſasve dàje
Muccna u sârzu zjechja toga,
Posluscnàse kaſat haje
ſapovjedim' Chjachka svôga.

59.

Sve najljepsce gube ime
Prid uresom gne uresa,
Jak prid sunzem istocnîme
Jasne ſvjeſde od nebesaa.

60.

Cisti ſlatni pram od kossji
Na vjetrìzje tih rasplela,
A od raſlika zvjetja nosi
Vjencjaz vârhu vedra cela.

61.

U pogledu gljuvenomu
Raſbludnòjoj sja daniza,
A u rajskom' lizu svômu
Zavti trator, i ruſciza.

62.

Na ustièhjoj od veseglja
Rumenàse rusa smije;
Kopreniza snjega bjeglja
Bjeglje od snjega pârsi krie.

63.

Tako ona millo hodi,
I toliku svjetlos ima,
Da u jedno vrjeme iſvodi
Tancjaz stupôm, dan occima.

Digitized by Google

64.

Pace zjenech daje zora
Sctòsu occi gne gljuvene,
Rumenàse rusa otvora,
I raſliko zvjetje ſene.

65.

Bjeliem rukam po livadi
S' Drugàmga ona brat pocina;
Segljanise diſcju mladi,
Kollo okolo gnih ſacina.

66.

U sred kolla od sviralji,
I od diplji na glas mio,
Da ſabave sej pohvali,
ſace ovako mlad Radmio:

67.

Druſcbo ljepa, i vesela
Od mlaghjahnich Pastîrizaą,
Kîem sred occji zora bjela,
A sunacze sja sred liza,

68.

Pridruſcite u gljuveſni
S' nasciem vasce skladne glase,
Da pojuchi sladke pjesni
Bitjc ovo proslavjàse:

69.

Pojmo, pojmo druſcbo draga
Bjeſci mlados, leti vrîme:
Od proljetja doba blaga
Uſcivajmo prie ſime.

70.

Ne cekajte, svjetla prama
Slato u srebro dàse obrati:
Beſ svjetlosti, i beſ plama
Ljepièhse occji svjetlos skrati.

71.

U mlaghjahna svoja lìtta
Svaka od vas, ljepe moje,
Gârli rados, gljubav hita',
Sceglje ispugnaj sladke svoje.

72.

Cestitòsje ovo sciva,
Blaſcenstvàsu ovo prava,
Ovakòse ljepa uſciva
Mlados, i gne dika, i slava:

73.

Sctòse pita, dàse ima,
Sctòse ſcjudi, dàse stjece,
Sctòje ljepo blisu occima,
Da i od sàrza nîe dalece;

74.

Da dva mlada jedno ſcele
U ſcivotu stravgljenomu,
I da vode dni vesele
Scivech' jedan u drugomu.

75.

Radmio prista, i taj cjas-se
S' gnime u tanaz svi hitaju;
Dva ſacinu, a u sve glase
Skladno ostali odpjevaju.

76.

U scjaptèse igra obratj,
Kòsê u tanzu doſacina,
Pak uſesce popjevati
Cetâr mlada segljanina.

77.

Pârvi poce, kô gnekada
Od Herzega od Stjepana (2)
Ugrabíse Gljubi mlada,
Kâmû sinu bjesce dana;

78.

I kô ona jad, i smechju
I chjutjelâê, i podnîla,
Cîm na starzu svîm mârſechju
Dragâê mladza promjenila;

79.

I kô paka zjechja toga
Sînmùsèje poturcio,
I iſ Gospodstva Herzegh svôga
S' djezom inom proghnan bio.

80.

Sapopjeva drughi opeta,
Kô Biogradu pomoch pòda
Prema sillam Mahumeta
Ugrin Janko Vojevoda (3);

81.

I kakòse iſ pod miraa
Grada toga Zar oholi
Gljuto ragnen tad iſtîra
Vechje mârtav, ſciv negoli.

82.

Kòsê iſ Grada Dubrovnika
(Klice trechi) k' ſadru uputj
Ghjuragh Despot (4) ſa na prîka
ſetta Ugre podighnuti;

83.

I od Sibigna (5) kô Ban slavni,
I Ugarska sva Gospoda
Tad ustasce na boj spravni,
Nekàmùse pomoch pòda;

84.

I kô s' vojskom iſ Budima
Kragl Vladislav (6) sàmse odpravj,
Ter Murata s' neiſmjernîma
Sillam raſbj na Muravi.

85.

A cetvârti kliknuo bjesce,
Kô Ugarske skladne voglje
Mattiascja (7) Kraglja uſpesce
Iſ tamnize na pristoglje;

86.

I kô utrudjen Kragl hrabreni
Arvuch' vojske od Turakaa,
Na kopjùse ceste odmjenj
Od Despota Vuka (8) paka.

87.

Bugarkigne jur pristalle,
I pjevagna bjehu draga,
Kad smete igre sve ostale
Svoîm doscjastjem Kiſlar Aga;

Digitized by Google

88.

Suncjanizu ljepu, i mladu
Ukaſati dàmu buddu,
Poklìje iska svud po Gradu
Smederovu on ſaludu;

89.

Bârſci nego bârſa strjela
Od tolèkse s' druſcbom djelj,
Biusci cjuo, dàse u sela
Gljubdragh Otaz s' gnom priselj.

90.

Tùje naghje u ſabavi
Od veselieh Sjedigljakaa,
I u pogledu gne objavj
Taj cjàsmùse suncia ſrakka.

91.

Pace bjeliem danom svanu
Zârnom' Aghi nochno lize
Na ljepotu rajsku iſbranu
Od suncjane Suncjanize.

92.

ſapaſene od svud vidi
U gnu jednu svacie occi,
I zvjet sunza gdìje slìdi
Pored sunzem od istoci.

93.

Alli Zârnaz kòsê ugleda,
Neſna od straha nitko gdìjè;
Sjemo, tamo svak ureda
Hochje bjeſcjat, a neumie.

94.

Suncjaniza, i s' gnom lîpa
Druſcba od straha, i od srama
Zvjetje iſ skuta na tli sipa,
Kê ſa ſlatnieh brasce pramaa.

95.

Poniknute ljepe Vile
ſamuklèsu mramorkome,
Szjenech' dàsu tako skrille
Same sebe sjennom svôme.

96.

Od svudàsu vârhu liza
Vlase od kosaa raspustile;
Alli iſ meghju ſlatnieh ſcizaa
Sjahùim vechma occi mille.

97.

Hitri Hadum sviem objavj
Veseo pogled, sliku blagu;
Sprjed na pârsi ruku stavj,
I u besjedu kliçe dragu:

98.

Druſcbo milla, dni cestite
Kjî trajete sred dubrave,
Uſcivajte, i sljedite
Ljepe igre, i ſabave.

99.

Nitko neimaj strah', ni ceſni,
Er doscjastje moje nechje
Raſvârch vasce tanze, i pjesni,
Ni donjètvam gorke smechje;

100.

Pace u druſchbu vascju, kàjê
Mnoghe srechje, mnoghe cesti,
Gdi u miru svak dni traje,
Jachju ſa nach mir uljesti:

101.

Tîm, ghiſdava druſchbo mlada,
Ovdi gdìste vi skuppjeni,
Ne buddìvam muccno sada
Dat ſa mallo mjesto i meni.

102.

Kô iſrecce sej besjede,
Gdi sjen' velik dub prostira,
Sam beſ druſchbe Turcin siedde
Sred Segljanaa, i Pastiraa.

103.

Millostivo na staroga
Gljubdragàse pak obratj,
Tere poce ovakòga
Tvârdiem kletvam uprascjati:

104.

Ah! takòti Bogh s' visine
Vratio occim' vid ſcjudjeni,
Vrjedni, i dobri Domachine,
Pleme tvoje spovjegh' meni.

105.

A po Zarsku slavnu glavu,
Tako ne pô sabgljom mojom,
Kad istinu skaſcesc pravu,
Nèchme uvrjedit rjeci tvojom,

106.

Stari tvoji tkôsu bili?
Rez' slobodno beſ obſira:
Jesuli oni gospodili,
I iſ gospodstva tkòih iſtîra?

107.

Na ovo u sârzu smuchjen svômu
Klice staraz pun ſcjalosti:
Spomegnivat nevoglnomu
Muccnôê predgne cestitosti;

108.

Er koljeno plemenito
Od pomochi tomu nije,
Kôga uboſctvo vjekôvito
Pod tesckiem robstvom krie.

109.

Nu Gospodar taki kada
ſapovjeda blago, i millo,
Pod ſakletvu tèrmi sada
Od occjise to stavilo;

110.

Od nicesa nechju predat,
Svèchju kaſat, nu jaoh! boglje
Narîzàtchju, negh spovjedat
Starieh moîh sve nevoglje:

111.

Diſcèse iskat u svom' Dvoru
Lazzar Despot od Servie
Dva junaka po iſboru,
Da uda ſa gnih kchjeri dvie.

Digitized by Google

112.

Ljepu, i *mladu Vukosav*
Dà Milloscju *Kobilichju* (9)
A ponosnu, i *ghiſdavu*
Maru **Vuku** *Brankovichju.*

113.

Od Marèse, i od *Vuka*
Slavni **Despot** *Ghjuragh* (10)
Vàrh **Rasckoga** *svega puka*
Nakon **Svekra** (11) *kî gospodj.*

114.

Od Ghjurghjàse, i od *Jerine*
Mare opet *kchi rodila*,
Zjech ljepote *gne jedine*
Kû obgljubj *Zàrska silla;*

115.

Nùse od Zara *bjehu silna*
Obgljubile vechma *tada*
Plodne strane *mjesta obilna*,
Gdi s' Jerinom *Despot* vlada:

116.

On na dvore kô *gnegove*
Sa Zarizùim kchjer *odvede*,
Poslàim kogne po *sinove*,
I primamlih dàga *sljede.*

117.

Podiſcèse pak da stjece
Pod oruſcjem gnih dârſcjave,
I jedva Despot ſciv utece
Iſ prid sabglje svê kârvave;

118.

A Jerina iſ bjeloga
Smederova iſaghnana,
ſa nach' Ghjurghja vojna svôga
Put Ugarskieh poghje stranaa.

119.

Ovakèmu pak dâ glase,
U Budimu kàdga srete:
Târgaj, târgaj sjede vlase
Tuſcni starce s' hude sctette.

120.

Gospodstvo otê, i iſposjeza
Tvoje vojske Zar oghgneni:
Gârgur, Stjepan nascja djeza
Robovìsu osljepjeni.

121.

Cjuj, kèmìsû sinzi milli
Po jednomu sad glasniku
Placcnoj Majzi porucili
Trudne glase, ſgodu prîku:

122.

Sârzèchjèse tvê nàpola
Raſzjepiti Majko tuſcna:
Tvâ dva sinka, dva sokola,
Dva sljepzàsu, i dva suſcna.

123.

Ti po svakoj svjeta strani
Gledasc Majko na dan bîo;
Namìsèje ſrak suncjani
Mlaghjahniem ugrabio.

Digitized by Google

124.

Raſlogh bjesce mi dvoiza,
Dàsmo sctapak Chjachku, i
S' Chjachkom starzom ti star
Da nas vodisc sàdje trjebi.

125.

Alli sluscjaj svu neſgodu,
I nasc tescki jad nemilli:
S' occimàsmo i slobodu
Sladku, i dragu iſgubilli.

126.

Zarizànas, Majko draga,
Sestra nascja, kchjerza tvoja
Prid Muratom ne pomaga,
Kômu Gljubi bit dostoja;

127.

Pace i ona vajmeh! ista
Dànam kuchju iſkorjepi,
Vârlom Zaru na svjett prista;
Sajednònas s' gnim osljepj;

128.

Nljoj ganu sârze tada
Tvârghje od stjene, vârglje od ſvjeri
Gljubav od dva bratza mlada,
Hudu misô da ne tjeri.

129.

Sâto, ako taj put slîdisc,
Ti da (ljepe sve Gospoje
U Budimu kad raſvidisc)
Dvie Nevjeste naghjesc tvoje;

130.

Kada buddesc Majko tamo
Meghju Ugarskiem Gospoghjami,
Tuſcna Majko misli samo,
Kèchjêsc hvale podat nami.

131.

Jeda rjètchjesc imam ſciva
Ja dva sina, dva junaka,
U kîeh stoi, i pribiva
Môga sârza rados svaka?

132.

Dva sina imam (mochjesc rjeti),
Nu dva sljepza, nu dva roba;
Otescèmìih Turzi kleti,
I sàdamìih dârſce oba.

133.

S' nesrechnoga segaj glasa,
Kìmû pòda placcna Gljubi,
Staraz Despot pun poraſa
Smârtno ubljedje, rjec iſgubj.

134.

U ſcjalosti, i u bolesti
Stanovìtse omramorj,
Alli kòsê pak raſ-svjestj,
Jedva ovako progovorj:

135.

Od kadàsmo iſgubilli
Sva ina dobra mi na svîti,
Nastòjmòse turskoj silli
Suſcgni u staros ne uciniti,

Digitized by Google

136.

Vjerna Drugo samnom hodi
Put slavnoga Dubrovnika,
Gdìse Gostu u slobodi
Dârſci vjerra svîm velika.

137.

Alli Murat budduch' sliscjô,
Ghjuragh Despot sa sviem blago
U Dubrovnik dàje otiscjô
Slobodòmse sctitit *dragom*;

138.

Prescno uputj Poklisare
K' Dubrovniku svjetlu gradu,
Kneſu, i Vjechju *scgljûchi dare*,
Dàmu u ruke Ghjurghja dadu;

139.

Illi inako, on ſaprjetj,
U kârvavu gljutu boju
Dàchje na gnib Grad *podrjeti*
Zarsku oghgnenu sabglju svoju;

140.

Nu Dubrovnik sred pokoja,
Kî od slobode Krunnu stece,
S' mita od ſlata, s' prjetgne od boja
Od vjerrèse ne odrecce;

141.

Tako da isti Zar oholi
Cjudechìse tada klice:
Zjech' tvê vjerre krepke *toli*
Vjèkchjesc ſcivjet Dubrovnice.

142.

I takòse prem dogodj:
Josc Dubrovnik s' davgnom krunnom
Stoi zjech' vjerre u slobodi
Meghju Lavom, i Drokunom.

143.

Ah! dàbi u vîk jakno sade
ʃcivio miran, i slobodan,
Dubrovnice bjeli Grade,
Slavan svjetu, nebu ugodan.

144.

Krunne Ugarske vechi dio,
Svu Bosansku Kragljevinu,
I gdìê Herzegh gospodio
Vlas podàse turska ukinu.

145.

Josc sred ustaa gljuta ʃmaja,
I nokataa bjesna Lava
Oko tebe s' oba kraja
Slovinskàje sva dârʃcjava.

146.

Robovìsu tvoji susjedi,
Tescke sille svîm gospode;
Tvê vladagne samo sjedi
Na pristoglju od slobode.

147.

U slobodnu Gradu ovomu
Od ʃettovieh tako rukaa
Sacjuvàse Despot, kômu
Jàsam unuk od unukaa;

148.

I od nascega svega traga
Ne nahodi itkòse ini,
Raſmi ova kchjerza draga,
Kàê raſgovor moj jedini.

149.

Kô cju ovo Zârnaz skide
ſlatnu mahramu iſa pasa,
K' Suncjanizi ter otide,
I u nacìnje blagh prikaſa;

150.

Velech': tvàjê srechja sada
I velika, i cestita,
Istocnòmsi Zaru Lada,
O djevojko plemenita.

151.

Suncjaniza tada svârnu
Occi od srama, i poniknu;
A svu ostalu druſcbu zârnu
Zârni Hadum k' sebi viknu;

152.

Nu s' gnim nehtech' dàse dîli
Djevojciza, cjasna, i ljepa,
Ugrablje on po silli
Iſ sred skuta Chjachka sljepa.

153.

Otètbìse mlada uſela
Strascnom Zârnzu kljê hvata,
Golubiza jakno bjela
Zârnom Orlu iſ nokataa.

154.

Alli Gljubdragh u sljepillu
Tuscni staraz nad sve ine
Cjuvsci grabit kchjerzu millu,
Uhitùse ſa sjedine;

155.

I ne ufajuch' dàje obrani,
Saupj u glas pun ſcjalosti:
Na ovòlime jaoh! dohranj
Tescka, i trudna mâ starosti?

156.

Dàli dosta srechjo huda
Djedinstvo otet mê nebjìti,
I od Despotaa slavnieh svuda
Pastîrìmnas uciniti?

157.

I gljubjeniem sinovima,
Kjî bjehu occji moîh ſenize,
Da moj ſcivot spravgljat ima
I koljevke, i grobnize;

158.

Nùme sada sasma ovako
Sljepa starza josc pokosj,
Cimsê moje dobro svako,
Mâ jedina kchjerza odnosi.

159.

O mâ kchjerze! nîète, nije:
Suncjanizo kchjerze mlada,
Tvoj suncjani ures gdljê?
Jaoh! tkòmìte grabi sada?

Digitized by Google

160.

Oſovìse kchjerze milla,
Vigh' kojàme boles zjepa:
Ah! tkomùsi ostavila
Chjachka tvôga starra, i slje

161.

Sa ovòli smârti prjeka
Gluhàmìse vaſda kaſa,
Mâ nesrechna staros neka
Mre s' hughjega svegh poraſa;

162.

Moja sljepa staros ova,
Kàmî u lizu smârt svjedoci,
Beſ gospodstva, beſ sinovaa,
I beſ draſieh vajmeh! occji;

163.

I beſ tebe sladko ufagne
Kchjerze milla, u kôj meni
I sinovìsu, i vladagne,
I od occji vid ſcjudjeni.

164.

Staraz Gljubdgragh tuſci orako;
Alli sctòmu to pomaga?
S' kchjerzom-mùsèê vechje odmakô
Po daleko zârni Aga.

165.

Suncjaniza s' pârva od straha
Uciníse mraſna stjena,
Bljeda, njema, beſ uſdaha,
Iſ-ceſnuta, ſapagnena.

166.

Pram raſveſan u slobodi
Lizèjoj placcno obletiva,
Nosise ona, a ne vodi
Vechje mârtva, nego ſciva.

167.

Nu kô mallo raſabràse,
Ter pogleda, tere vidj
Strascne, i gârde Zârnze uſàse,
Opet vene, ceſne, i blîdi,

168.

Gorkàê boles opet smeta,
Opet ſavârch rjec nemoſce,
Priuſe tescki stràhje opeta,
I opètse prinemoſce.

169.

Alli kòsê gnoj ſa tîme
Pobjeguchja duscja vratj,
Klice glasom ſcjalosnîme
U ovi nacin narîzati:

170.

Gdjèsam tuſcna? ah jaoh! koja
Ugrabìme ovo silla?
O ſcjalosna Majko moja
Na sctòmèsi porodila?

171.

Od tkogàsam jaoh! vodjena?
Robigniza gdíchju mlada
Nemillosno ſapljegnena
U Chjachkovu skute sada?

172.

Sinochkèsam omârknula
Ja u Chjachka kchi jedina,
A jutros-sam osvanula
U zârnoga Arapina.

173.

Tkomu, Chjachko milli, tko
Jedihnàte kchjerza ostavj,
Kàê ſcivotu trudnu tvômu
Svegh nosila pokoj pravi?

174.

Ah! ciêmchjese jade, i smechje
Teseke tvoje samiriti?
Tkolìtìchje uſdan vechje
Sljepu u staros sctapak biti?

175.

Silnu Zaru od Istoka
Mlaghjahnàse vodim suſcna;
I sctòê hughje s' toga uſroka
Cjasti' mòmsê boim tuſcna;

176.

Dragom cjasti', kû od davna
Ja prikaſah Viscgnem goru,
I ſa kùsâm podnjet spravna
Svaku mukku, smârt najgoru.

177.

Alli akòme ti oteti
Niesi jaki Chjachko milli,
Ni imasc silaa ſa oprjeti
Moguchjòjse turskoj silli;

Digitized by Google

178.

Doghi, doghi na smigljegne
Jeda ganesc skup oholi;
Tere tvoj plac, i zvigljegne
Sa menèse tuſcnu umoli;

179.

Jeda Sa odkup mê mladosti
Mjescte Slata, u kê vrime
Od nesrechne tvê starosti
Groſne suſſe Turzi prime;

180.

Jeda kako otci sljepe
Jaoh! i starre tvê djedine
Iſ gnih sârza iſkorjepe
Nemillosti, i vârline.

181.

Alli nigdje nie nitkoga,
Tkòbi mene pomoch htio:
Chjachko uſagne sârza môga,
I tilmèsi ostavio?

182.

Htjâsce sljedit svoj plac gljuti
Suncjaniza josc naprjeda;
Kàdse osctri Zârnaz smatj,
Sârcno na gnu ter pogleda,

183.

O Djevojko (vapech) mlada,
Dostàsise plakkat cjulla:
Ah! umukni vechje zada,
Kamenito Samuknula.

184.

Alli docîm pute slîdi
K' Zarigradu on najprjece,
Etòse Ulak jedan vidi,
Gdi uprav gnega tjekom tece

185.

Ovi nétom prìdagn dojê,
Lìstmu Zarski prikaſciva:
Onga prima, i vârh svoje
Glave stavglja, pak zeliva.

186.

Mlad Zar târpech'omuccho odvi
Od istocnieh spravaa zknjegne,
Aghi u tomu listu bisce
Odkrio sârza svôga htjegne.

187.

Pisascèmu, da put strane
Zarigradske naglo grede,
I da vechje iſabrane
Djevojcize sve dovede.

188.

Vegljascèmu josc, da svudi
Sokolizu posoglje iskati,
I dàôj kaſce, kô Zar ſcjudi,
Dàga u Istok i ona prati.

189.

Bjesce ljepe ſatocnize
Mladise Osman uſcelio,
Kègâ ſanje drago lize,
A ustrjelj pogled mio.

Digitized by Google

190.

Uſſôbi opet nagledati
Rajskogàse gne uresa,
I occji svjetlieh, u kîeh sjatti
Sunze vidîse od nebesaa.

191.

Pace on puta ne umie
Nachi, u Istok kîèmchje pochi,
Dokli istocno Sunze prie
Ne istece svojoj nochi.

192.

Alli ova misô svoja
Nechje, druſjem dàse objavi,
Kriuch' ſcegljom gljuta boja
Sladku ſceglju od gljubavi;

193.

Nùse hitri Hadum stavglja,
I jednoga zârnza usdana
Po Bojnizu ljepu odpravglja
Put Pogljackieh ravnieh stranaa.

194.

Budduch' imô glase tada,
Da josc po toj Kragljevini
ſa osvetit Zara mlada
S' Drugam ona rasap cini.

Svârha Pjevagna Osmoga.

Digitized by Google

NADOMJEREGNE

PJEVAGNU OSMOMU.

(1) *Vladislav sin Sciscmana Trechjega Kraglja Pogljackoga biascése ſarucio ſ' Ceciliom Renatom plemenitom Djevojcizom priuſviscene kuchje Austrianske, koje ljepotu, i kreposti hvali u svojoj Pjesni nasc slavni Gundulich.*

(2) *Stjepan Hranich budduchi uſiscjao Godiscta 1434. na vladagne od Herzegovine ostavj staro priſime svoje kuchje, a uſé novo, naſivajuchise Kosacja. Promjenj takoghjer ime svoje dárſcjave, ter mjescte imena od Herzegovine, naſvàje imenom Banovine Svetoga Sabe. Nahodechise on onda u bitju od udovza, odredj nehotjet ſnati unaprjeda ſa ſcenidbu, nego odlucj oſceniti svóga sina Stjepana, kómu ſato cinj iſnachi priljepu Vjerenizu, i dovestitje k' gnemu na Dvorove. ſa ucinitse posluscjan svómu Roditeglju dobrovoglno mladi Stjepan prista k' Vjerenizi, a josc dobrovoglnije uputise ſ' gnome, i poghje u Zárkvu ſa dàtjoj ruku, i vjencjàtse ſa gnu po nacinu vjerre Kárstjanske. Kad alli eto*

iſ nenada pristupj k' gnimi Stjepan
sacja (kôga dika, i ljepota priskl
vojke svoje narecene Nevjeste bia
vila, i raſgriala), uljeſe meghju g
vìse na desnu svoje nesudjene Nevj
prema gne occitu nevagnu, i pre
gnam uvrjedjenoga sina, na sillùje
svoju ſcenu. Radi cessa gorko rasc
proch gnemu gnegov dobri sin, ſa n
svônu nepravednomu Otzu, nu ſa
od take prigode, ostavìga, i otighje
grad, gdje svjetovan, i nukovan od
ta Drugoga Zara Otmanskoga, pri
krivovjerstvo turskoga ſakona; zjechja
bji oncjas ucignen od istoga Zara
Beghlerbegom od Rumelie. U ovoj c
u turskoj vjerri nasljedova nesrechni
ſcivjeti, a najposlie, sctoje gorre, jo
mrjeti; prem da po gnegovoj smârti, iſ
se u gnekomu gnegovu potajnomu shr
(u kojèse, dokle biasce ſciv, i ſdra
dan ſa gnekoliko vremena sam ſatvorasc
dna prilika Isukârsta na Kriſcju pr
Otaz u tòliko gnegov Stjepan Kosacja,
on ostavj na ſapovjedi svoje Banovine s
mnoghe trude, mukke, i progonstva
milloj, i ſlosârdnoj vojszi Zarevoj, koja
bj, i popljenj, pacek shara, i porusc
gnegovu nevoglnu Banovinu, nametnùm
vrat jedan priteſcki harac, i ostavìga (m

Digitized by Google

se rjeti) ne na vladagnu, nu na ſapostaſctini one dârſcjave, koju ne do vele, naravnom smârtim umirajuchi u Dracevizi blisu Novoga, ostavj. Najposlie, to jest Godiscta 1483. Esse jedan od Vojvodaa cetaa turackieh iſtjera, i iſaghna iſ svojega Otcinstva Vladislava, i Vlatka sinove gori recenoga Stjepana Kosace, ter priklopj s' oruſcjem onu Banovinu, i podpunnoj Otmanskoj oblasti skucìje.

(3) *Janko Voevoda, o komùsèje prie govorilo (u Nadomjeregnu 13. Pjev. Trechjega) na 23. mjeseza Sârpgna Godiscta 1456. sa cetrestì tisuchjaa iſabranieh vojnikaa doghje u obranu, i pomoch Biograda, oslobodìga od turskoga obsjedegna (u vrjeme kôga biahùmu Turzi jur mire prolomilli, i pocelînu unutra ulaſiti) raſbj, raſaghna, i raspârscja svu tursku vojnizu, od koje peset tisuchjaa gljudji pogubj, i Zara istoga Mahumeta Drugoga smârtno rannj, koi sa stoo i peset tisuchjaa bojnikaa, i dviesti oruſcjanieh plavji biasce doscjao na ſadobitje, i posvojegne tvârdoga Biograda.*

(4) *Ghjuragh Brankovich Despot od Rascie, illi Servie vidjèse u potrebi God. 1435. pokloniti Muratu Drugomu Zaru Otmanskomu (koi s' mnogom vojskom biasce nasârnuo na sve dârſcjave gnegove Despotine) svoju priljepu kchjer Mariu ſa ſcenu, i podpisàtse, dachjèmu biti dârſcjan svako godiscte prikaſcivati*

Digitized by Google

harac, samo dàbi odstupio s' vojskom, i
maknuòse od gnegovieh krainaa, tèrga pu
na svómu pristoglju mirno, i pokojno go
dovati. Primj dobrovoglno poklone, i s' ſal
vom potvârdj obechjagna laſcivi, i nevj
Turcin, allìse porecce nakon mallo vreme
privarj, i iſda svóga vrjednoga Tasta;
opeta Godiscta 1439. prostrjèse s' vojskon
gnegovoj Banovini, iſ koje zjechja toga
Despot usillovan utechi, i obhodechi
ka mjesta sklonìtse u onda slobodni, i s
Grad Dubrovnik sa sviem svoiem blagon
pokuchstvom. Nu imajuchi Murat poſ
stjesctiti Ghjurghja, i uhvatìtga u ruk
bechja Dubrovcjanim dosta Varoscjaa, i
dazaa Bosanskieh, i svu dârſcjavu p
Dubrovnika, ſa dàbìmùga poslali, i
mùga imati; inacìe, prjetjasce, i nap
zjeloviti rasap, i poraſu ne samo Gos
nu svoj gnihovoj kraini. Sviem tiem
dagna svjesna, vrjedna, i dobra Vl
Dubrovacka, ſa ne pogârditi pouſdag
vjerru, koju imadjasce u gnih progonje
uzvigljeni gnihov Goost, ne hotjescèmu
pogoditi; tako da Murat isti raſmiscl
ſacjudjen stavnos, i vjernos Dubrovack
spode, ne samo ne iſvârscj svoje prjetg
proch gnima, nùih naſbigl ſagljubj, i
prjeda vaſdàih uſdârſcja u velikoj szjen
tiem Ghjuragh otighje u Skardonu; a o

Digitized by Google

odpravìse put Ugarske Kragljèvine, ſa iskati pomoch, i obranu od prisvjetle one Krunnè Kàrstjanske; kojàmùje pòda, i toliko moguchju, da oncjas prihvatj, i priuſé vechi dio svoje Banovine, a pakàje (ako i ſa mallo) svukoliku posvoji.

(5) *Ban od Sibigna onìje isti gori (u Nadomjeregnu 3. ovoga Pjev.) hvagljeni Janko, koi kàdse uputj na pomoch Ghjurghja Brankovichja, biasce poglavitì Voevoda od Erdeglja, i pribivasce u stolnomu Gradu Sibignu, illìti Hermenstadu. ſa ovi dakle ufrok naſivjega nasc Pjesnik, Banom od Sibigna.*

(6) *Vladislav, kôga ovdi Gundulich imenuje, Kràglje ovoga imena Peti od Polonie, a Cetvàrti od Ungarske Kragljevine, o kômùsmo sctogod rekli u Nadomjeregnu 32. Pjevagna Trechjega, a imamo u duglje o istomu besjediti u Nadomjeregnìh Desetoga, i Dvadesetoga Pjevagna.*

(7) *Vladislav Peti Kragl Ugarski, i Boemski biasce suproch raſlogu, i pravdi cinio strattit u Gradu Budimu Vladislava Korvina sina pàrvorodjenoga vechje krat hvagljenoga Janka; a brattàmu mlaghjega po imenu Mattiascja biasce cìnio ſatvorit u tamnizu od Praghe. Nu budduchi nakon toga do ne podpunno godiscte umro naravnom smàrtim receni nepravedni Kragl Vladislav; prisvjetla,*

i blagodarna Ugarska Gospoda, ſa ucin
harni Jankoviem dobrocinstvim, iſvedosce
tamnize gnegova sina Mattiascja, i okru
scèga Kragljom Ugarskiem Godiscta 1
budduchi isctom dovârscio sedamnesto l
svoje mladosti.

(8) *Vuk Despot sin Stjepana, a*
Ghjurghja Brankovichja Despota od R
biasce vârli, i hrabreni Viteſ. On Goc
1484. nasârnu snaſcno na nevjerne T
kojìse bjehu iſ nenada skuppili, i popi
svu dârſcjavu Hârvatsku, Kragnolsku,
rintiansku, tèrim prigrabj svescto biahu
bili, i odveli, a gnih do ijednoga posje
pogubj na rjezi ſvanoj od Njemazaa Onn
Nasc Gundulich ſove Vuka Despotom
èrje on ikada Despotovo (pokli nije t
chje imao), nego erbòje po raſlogu,
pravdi imao biti Despot, da ne biahu
gnegovu Otzu Despotinu od Rascie ote

(9) *Millosc Kobilich (o kômu*
Nadomjer. 8. Pjev. Trechjega besjed
u Nadomjer. 6. Pjev. Dvadesetoga ima
sjedit), i Vuk Brancovich biahu dva
ta Kneſa kod svjetloga stola Lazzara
gljanovichja Despota Rascianskoga, k
ſcenisce ſa gnegove kchjeri, pârvi ſa
vu, a drughi ſa Maru.

(10) *Despot Ghjuragh Branko*

Digitized by Google

Vuka Brankovichja, i Mare Grebgljanovize; to jest, oni isti, o komu u Nadomjer. 4. ovoga Pjevagna besjedismo.

(11) *Ghjuragh Brankovich sjedde na Rasciansko, illiti Sârbsko pristoglje òncjas isa smârti svoga ujza, illiti dunda Stjepana sina Lazzara Grebgljanovichja, a bratta svoje Majke Mare. Nesnam sato usrok, sa koi nasc Pjesnik veli, da Ghjuragh biasce nastanuo na gospodstvo Rascianske dârsciave svòmu Svekru, illiti Tastu.*

(12) *Jerina, illiti Irene imenovana u ovomu Pjevagnu, Gljubovzàje Ghjurghja Brankovichja, a sestra istocnoga Cesara Paleologa.*

Digitized by Google

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE DEVETO.

Od Pogljakaa cîm cjastjeni
Dobitchjàse dan proslavglja,
Sokoliza Dikle pljeni,
Kê Kragljevich slavno isbavglja:
Drughe otèjoj, pak slobodj,
A ona k' Zaru s' gnima hodi.

1.

Velikàse, o gljubavi,
Vlas oghgnenieh tvoieh strjelaa
U pogledu ljepom' slavi
Okka draga, i vesela;

2.

Alli vele vechja, i jacja
U kragljevskom' sârzu biva
Cjaas, kâ strjele tvê potlacja,
I sve sille pridobiva.

3.

Nije cjuddo zjechja toga,
Sokoliza svjetla, i milla
Zara Osmana gljubjenoga
Dàje sljedit ostavila,

Digitized by Google

4.

Trudno mladoj bji podnjeti,
I smetena timsê recce,
ſa kim ſceglno sârze leti
Da i stupaj hro ne tece.

5.

Bjesce nemir najſcestocji,
Kî stravgljena Dikla ochjutj,
Dalek' sunza draſieh occji,
Tamnom nochi ſamârknuti.

6.

Alli obola, i moguchja
Iſ kârvave mârſje ratti
S' Turzimàse pobjeguchja
Prid Pogljazim ukajati.

7.

Tim od kada lansko litto
Mlad Kragljevich raſbj Zara,
S' Drugam ona strjelovito
Priko Lehsckieh stranaa udara;

8.

Letech' mnokrat sred potjeraa
Sjemo, tamo po prostoru
Od Odera (1) do Nepera,
I s' Nestera k' Njemskom' morr

9.

Cim Bojniza tako isbrana
Vechje putaa tjekom minu.
Pljenech', palech' sa svieh stra
Svu Pogljacku Kragljevinu,

Digitized by Google

10.

U slobodi smiona odvisce
Dòchse usudj najposlie
U dubravu gustu visce
Grada od tvârde Vârscjovie (2).

11.

Bjesce u svârsi Kolovoſa
Jur pocela Jesen plodna,
Kad ſadaſcdj s' groſdnieh loſaa
Rujna, i ſlatna pitja ugodna.

12.

Prem osvanu dan cestiti,
Kôga vjecna bìtchje slava,
Dan veseli od dobiti
Kragljevichja Vladislava,

13.

U kî beſ broja, i beſ kraja
Vojsku on raſbj, i ſatjera
Istocnoga gljuta ſmaja
Lansko ljetto kraj Nestera.

14.

K' Poglskom' Kraglju na dan ovi
Skupiscèse sred Vârscjova
Sve Vojvode, svi Kneſovi,
I Staroste (3) od Gradovaa;

15.

Tere pokli tuj u mnogu
Bogogljubstvu u sve glase
Najprie hvale viscgnem' Bogu
U prisvetoj Zârkvi dasse;

16.

U raſlike svak nacine
Sa svòmse opet mochi stavj,
Da spomena nad sve ine
Srechnogàse dana slavi.

17.

Mlad Kragljevich, i po iſboru
S' gnim Gospoda ina tada
Podranili bjehu u zoru
Lov loviti iſvan Grada.

18.

On raſlike tjerech' ſvjeri,
Hotje ukaſat svîm occito,
Kako s' vojskom Zara tjeri
U dan isti predgne lîtto.

19.

Pod bogatiem odjechjami
Od zârgljena sja grimiſa,
Gdìse biser, i dragh kami
Vârh poscvena ſlata iſniſa;

20.

Na pasànèê mac ſlatjeni,
Vârh glavèmu trepti perje,
A pod gnime kogn oghgneni
Laksci, i bârſci negh sjevèrje.

21.

Takìê vidjet Bogh suncjani,
I u oruſcju, i u obraſu,
Kad ſvjeri iskat i on podrani
Po nebeskom' svjetlom' pasu.

Digitized by Google

22.

Bratt Kaſimir (4), ſtopârv kòmu
Lize ſlatni mah zelva,
I on na kognu oghgnenomu
ſlatno odjeven uſâgn sîva.

23.

U istoku od mladosti
Zora od slave jòscmu istjece,
A od hrabrenstva, i od kriposti
Stere ſrake na dalece.

24.

Stjepan mlaghi bratt uſ gnega,
Kaſce iſtakmit djellim ime:
Bârſci od plama, bjegli od snjega
Igra urescen kogn pod gnime.

25.

Jeſde i svjetla bratja ina
Kon slavnoga Vladislava,
I od oruſcja, i od haglinaa
ſamjernàje gnih naprava.

26.

Ljepi, i mladi Kragljevichi
Na gnegovieh ſrazieh sjaju
Jakno sivi sokolichi
Kàdse u sunze ſagledaju.

27.

Vojevode, Kneſi, i Pani
Prid gnim redom jeſde u dini
Odjeveni, i oruſcjani
Plemenito svikolizi.

28.

Plemenita druſcba ova
S' Dobitnikom Turskieh silaa
Na odlucena mjesta od lova
Ovakosèê uputila.

29.

A Vârscjovske ljepe, i mlade
Sve Gospoghje punne dike
Iſisclèsu vârh livade
Po kraj bistre Visle (5) rîke.

30.

Tihse tancjaz meghju gnimi
Tuj ſamechje u gljuveſni,
U kôm' glasim' medenimi
Kliknusce ove sladke pjesni:

31.

O cestiti, i hrabreni
Kragljevichju Vladislave,
Svàkje vesco u spomeni
Nedobitne tvoje slave.

32.

Ti, o sivi nasc Sokole,
U mlaghjahna tvoja ljetta
Potlaciòsi Turke ohole,
I dobio Zara kleta.

33.

S' tebe obranu svû prîmila
Kragljevinàê nascja svudi,
S' tebe opètse raſgoila
U pokoju, kî svak ſcjudi.

34.

Svud teſcjaku ſemglja blaga
S' tebe obilne vrachja plode,
S' tebe obtjece mjesta draga
Med iſ dubja, mljeko iſ vode.

35.

S' tebe veseo krotka stadda
Pod sviroku Pastîr pase,
S' tebe Putnik miran sada
Grede pojuch' u sve glase.

36.

Kogn, kolse bjesan jaha
S' napuhaniem noſdram prie,
Arſcja, pjennj, ogagn paha,
Vihar vidjet bji svudie,

37.

Blagh, i krotak ſeleen millu
Na livadah sad uſciva,
Tere bojnu gljutu sillu
Na gljuvenoj promjegniva.

38.

Skladni puzi, mirna sela,
Travna poglja, doba ugodna,
Rojne pcele, stadda zjela,
Scitne gnive, dubja plodna.

39.

Raſvedrènje svak u lizu.
Glasìti ovo svi govore:
Vechje ljepu Vjerenizu (6)
Na Chjachkove vodi dvore.

40.

Kragljevichju svèje spravno
Ne zkni vechje Pir veseli:
U unuzieh ime slavno
Ponoviti nasc Kragl ſceli.

41.

Noviem ſrazim cin' da obtjecj
Ova nascja mjesta, i daglja,
I raghjajùse, i iſtjecju
Sunza od sunaaz', Kragli od K

42.

U scto na cjaas dana blaga
Tancjaz vode sej Gospoje,
I ovakòse pjesan draga
Vladislavu slavnom' poje;

43.

Eto smiona Sokoliza
Iſ dubrave guste iſide
S' dvanaes bojnieh Djevojcizaa,
Kèjê svudi slîdom slîde.

44.

Jak Laviza u sred goraa
Kad pritisne glàdje gljuti,
Na sve strane usci otvora
Osluscjujuch' kùdse puti;

45.

Iſ dubravaa gustieh kada
Pastîrske ona dipli cjuje,
Sudech' da tuj pasu stadda
Veselîse, i raduje.

Digitized by Google

46.

I mislechi, da bârſo ima
Na vogljùse nasittiti,
K' onoj strani put uſima
Letech' u tjek strjeloviti.

47.

Satocniza tako ohola
Na ſacinke sladke, i mille,
Kîèmse bjehu po sred kolla
Ljepe Gospoje oglasile,

48.

Vapje: evo plemenite
Srechje, evo ljepa pljena;
Teztê, o Drughe mê tezite,
Na bogatstva neiſrecena.

49.

Sljedmê svaka, svaka osveti
Sebe, Zara, tursku vjerru,
Spomenujuch' u pameti
Lansku dobit, i potjeru.

50.

Dobro ovoga ne dorecce
Mogorkigna Dikla vârla,
A tisctèse, i ſatece
Na bârſomu Kognu hârla.

51.

Lete ſa gnom, a ne teku
I gne Drughe nagle, i hitre,
I pljen ſceglni da prie steku,
Bârſiem Kognim stiſcju vître.

52.

Ter u nacin poplavize,
Kâ s' obilnieh vodaa rjekom
Plahòse orech' niſ litize,
Svèscto sreta nosi tjekom.

53.

Jedna jednu sprjed desnizom
Sa snjeſcjane pârsi hvata,
Druga drugu niza lizom
Stere kognu priko vrata.

54.

Gneka Sa pram rudi od kossji,
A Sa ruha gneka sviona,
Sa ruku ova onu nosi,
Sa paas Slatni ovu ona.

55.

Priko nochne tako tmine
Sred divjaci vûku prîke
Vukovi ovze u nacine
Nemillosne, i raſlike.

56.

Bojne Dikle bârſce od strjele
Tekuch' pogljem u pospiehu
S' draſiem pljenom sve vesele
Odmaklèse dalek' bjehu,

57.

Kad Gospoghje ugrabjene
Budduchìse osvjestile,
Sve u glase sjedignene
Tuſce, zice, placcju, i zvile.

Digitized by Google

58.

Gneka Chjachka draga svôga,
Gneka bratju millu, a gnika
Uſdiscjuchi gljubjenoga
ſove u pomoch Vjerenika.

59.

Josc slobode sladke zjechja
Ne pristaju sa svom mochi
Vapit slavna Kragljevichja,
Dàih otet budde dochi.

60.

Allise od gnih svieh ſamani
Zici, placce, i tuguje,
U ſaklonoj ako strani
Nîe nitkoga dàih cjuje.

61.

Gârmih spleten, dubje cesto
Gustîm gajom jur obstrie,
Pace kitniem hvojam mjesto
Nebesimàih istiem krie.

62.

U kraj gaja gusta toli'
Dubravàse jedna odkriva,
Bârſàê rjeka gârli doli,
A tih vjetriz ſgar zeliva.

63.

Rudi Jesen, Brjes sciroki,
Bor ſeleni, Joha bjela,
Divja Ljeska, Drien ſcestoki,
Kitni Javor, vita Jela;

Digitized by Google

64.

I Cesvina od stoo vjekaa,
I Hrast davgni tùjse ustara,
Niùmje ighda silla prjeka
Naudit moghla od vjetaraa.

65.

Proſ dubje ovo hârlo staddo
Od raſlizieh târka ſvjerji,
A po granah letech' raddo
Jatto od ptizaa svegh ſcjuberi.

66.

Bistra rjeka s' vechje trakaa
U dubravu gustu ulaſi,
Od suncjanieh kàjê ſrakaa
Cestiem kittjem cjuva, i paſi.

67.

Alli svèse vodde staju,
I Jezero sred gne cine,
Ljettne danke u kôm' traju
Ljepe Vile od planine.

68.

Druſcba istocnieh ſatocnizaa
Sljedi smiona, i slobodna,
Gdìje glasom od vjetriza
Dubrava ova ſove ugodna.

69.

S' duga tjeka svaka trudna
ſnoj na svjetlom' lizu otira,
I od vrùchine od poludna
Jasce u dubje polak vira.

Digitized by Google

70.

Sokoliza prihrabrena
Prid gnimàse nagla puti,
I u dubjàih skut ſelena
Klikuê ovako pocinuti:

71.

Etòê Pastîr svratio stadda
U podgorje na plandiscte,
Svak pod dubjem sred livadaa
Pri kladenzieh vjetriz iscte;

72.

Sàto i mi, Drughe mille,
Cîm sunze od ſgar pripeklòje
Hodmo, gdi sjen' dubja dîle
Sa trudima nach pokoje.

73.

Uſcivajmo sladke hlade,
Gdînas ſove draga sjenzâ;
A kognînam vârh livade
Neka pasu kod kladenza.

74.

A ti, kìsî toli' svjetô
U junasctvu Vladislave,
Hodi, otimaj robje oteto
Cekamòte sred dubrave.

75.

Ne strascînas tvâ desniza,
Zjele vojske s' tobom vodi,
S' dvanaes samieh Djevojcizaa
Jàte cekam u slobodi.

Digitized by Google

76.

Od prjekora, i od sramote
Po svjetùti glàschje otiti,
Iſ pod Grada dàtise otê
Zvjet Gospoghjaa plemeniti.

77.

I da iſ rukaa dvanes ſcenaa
Nemoſc opet tìga stechi,
Ti, kì u slavi od imena
Letisc junak sad najvechi.

78.

Ah! ne târpi dàsu vrjedne
Na tvôj kuchi, u tvôm' mjesti
Djevojcize mlade jedne
Dan od tvoieh slavaa smesti;

79.

Alli u tebi sârza nije
Na poglje iſìt nam' protiva,
Da vlas ſcenska ne dobie
Tko prie Zare pridobiva.

80.

U to Drughe moje iſbrane,
Ne bojtèse od potjeraa,
Odsjedimo kogne vrane,
Pocinimo kon jezera.

81.

Dikla ohola, i smiona
U ovi nacin vika, i prjetì,
Veselèchsê, da sama ona
S' Drugam svoiem Zara osvetj.

Digitized by Google

82.

Bojnizèse ſve poteſce,
I s' Robignam s' kogna skacju:
Svaka svoju nàse veſce,
Sve ujedno one placcju.

83.

Mlaghjahniem, da ne uteku,
Scestoziem uvitima
Pri osctrieh dubaa hreku
Snjeſcjanàse putt priſcima.

84.

Ponosite, i ſlosârde
Od istoka vârle Dikle
Ovakòse spârva tvârde
Meghju sobom, pàksu klikle:

85.

Pokli sumgnit nije sada,
Dànas ovdi tko ſastane,
O vitescka druſcbo mlada,
Stavmô oruſcje tescko s' strane.

86.

Ter po ovoj bistroj vodi,
Cîm sve pârſci suncîa ſrakka.
Plovaj, plovaj u slobodi
Igre mille tvorech' svaka.

87.

Raſhladiti trude od boja
U scto ovako mlade ſcelê,
Od gljuvenieh perivojaa
Odkrivaju ljere bjele.

Digitized by Google

88.

Nije mjesta, strane nije
Najmilije, i najdraſce,
Kû ſavidno ruho krie,
Dàse naga sad ne kaſce.

89.

Sve bjelochje da prid occi
Iſberùse, i sjedine,
Drobni biser od istoci,
Jasno srebro, snjegh s' planine,

90.

Kon bjelochje mille, i draghe
Bojnich Dikliiz' tamne ostaju,
Kê u bistrich vodah naghe
Jakno: ſvjeſde trepte, i sjaju.

91.

Na ſamjernu, na jedinu
Gnih bjelochju svjetlu iſbrann
Bistri Jezer oncjas sinu,
Sciviem oghgnem voda planu.

92.

Oſelegne kraj u travi,
Trava u zvjetju osta okoli,
Bliſcgne dubje po dubravi
Gragne u vodu sklonj doli.

93.

Sasviem vodam od svud rjeka
Saljetjèse u tjek hârli,
S' travom, s' zvjetjem, s' dubjem n
Zelivàih ona i gârli.

Digitized by Google

94.

Gnekàê rudi pram vârh cela
U obluk ſlatan pokupila,
Gneka niſ bîo vrat raſplela,
I vârh vodaa gnim ſdaſcdîla.

95.

Nu kchi Kraglja od Mogora
Ljepscja, i svjetglja sviehse ukaſa:
Gnoj iſ bjelieh pârsji zora,
Sunze iſtjece iſ obraſa.

96.

Bjegljàê vidjet ona vele
S' drugam plovuch' sred jezera,
Neghli od morra Vile bjele,
I od spjevoza Kuſa (7) pera.

97.

Cîm gne vlaſcni pram od kossji
Tiho pârsci s' hladka blaga
Iſ ſlatàjòj biser rosi
Po zvjechizu liza draga.

98.

Ovakàse gneghda objavj
I boſciza svjetla od lova (8),
I po jezeru u dubravi
Naga ovako s' drugam plova.

99.

Ovakàsiê i gljuvena
Ljepa Matti (9) ukaſala,
Iſ snjeſcjanieh kada pjenaa
Sred morskiehse rodj valaa.

100.

Alli ohole Dikle ljepe
Cjas nemogu stat beſ ratti,
I u ſabavah sladzieh hlepe
Bojnizèse ukaſati.

101.

S' jedne strane sces ustaju,
S' drughe opeta sces protiva,
Svèse vodom oruſcjaju,
ſatjezàtse svaka uſciva.

102.

Jedna suproch drugoj plove,
Jedna drugoj prjeti smechju,
Sada one, sada ove
Vodu uſimglju, biser mechju.

103.

Cîm Bojnize ljepe, i naghe
Cine ovake igre u vodi,
Tere svaka vârke draghe,
I hitrine iſnahodi;

104.

Eto od trubaagl' i od vapajaa
ſamnje okolo sva dubrava,
Lovzîe kruſce sasvieh krajaa
Kragljevichja Vladislava;

105.

Gneki u ruzi hârbu nosi,
Kopje vito gneki ima,
S' oghgnenièmsu pusckam mnoſi,
Mnoſi s' luzim pa plechima.

Digitized by Google

106.

Onji vode bârſe Hârte,
Lovne Jastrebe ovji dârſce,
Traſcech' Viſcli svùdse vârte,
Psi ini laju, kogni ârſce.

107.

Mlad Kragljevich bjesce od prie
Obkruſcio poglja zjela:
Sokòmùse sivi vie
Vârh svjetloga vedra cela.

108.

Ptiza ohola sred visine
Plemenita jatta tjera,
A na vârste magne ine
Mârſi trudit bârſa pera.

109.

Stiſce tkòse nepriklogna,
ſa priklonîm letjet nechje,
Nu scto udara sve prid kogna
Vladislavu slavnom' mechje.

110.

Kô tîm velech': toli' mnoghe
Niê, ni jake sille od svîta,
Koja ovako prid tvê noghe
Pasti nechje pridobita.

111.

Raſlizieh stadda ſvjerji
Od svud skacju ſatjerana;
Od Lovazaa druſcbàih tjeri,
I u krugh ſbia sasvieh stranaa.

112.

Bjeſci beſ traga, i beſ puta
Hitra Kuna, ſez pun straha,
Vepar, Kaplan, Ris, Koscjuta,
Jegljen bârſi, Sârna plaha.

113.

Lovzim' dubrava u okolo,
I oruſcjem svàse obtjece,
Krotko ſvjeregne, i oholo
Sbjeno u jattu jednom' tece.

114.

Nu Kragljevich kô ſamjerj,
Scto dubrava kriasce ova;
Viknu; o druſcbo, pustê ſvjeri,
Srechniègànam evo lova.

115.

Sokoliza svârchje occi
Odkle bukka strascna iſhodi,
I kô poſna sctòje uſrocj,
I kô vidje sctòse ſgodj,

116.

Vapje Drugam: prescno, svaka
Na oruſcja, na obrane,
Nepriategljaa mnòſcnas jaka
Obteklàje s' svake strane.

117.

I u to iſ vode hârlo iſkace,
I uſam' ruha nàse mechje;
Samom sabgljom meghju mace
Usârnuti spravnàê vechje.

Digitized by Google

118.

Vremenàbo ni cjas nije,
Da oklopjem pârsi opasce,
Da kazigom celo skrie,
Da na bârſa kogna uſjasce.

119.

Nu gne Draghe bârſe toli'
U iſascjastju bit nemogu
Dàih vlas bârſcja ne okoli
Nepriategłskom u nalogu.

120.

Scto da ucinit mogu naghe?
Pridobitàê svaka sama
Ne od protivne sille, i snaghe,
Nu od istoga svôga srama.

121.

Nièdna oruſcja ne popada,
Ni u drugo tratti silaa,
Neghli odjechjom jeda mlada
Nagàbìse ſasctitila.

122.

Tako Lovize u lovìse
Ulovisce pri lovini;
Pace gusa u sred guse
Inieh pljenech' pljènse ucinj.

123.

Tako i jatto bjelo u vodi
Od snjeſcjanieh Kufaa plove',
Igre nove iſnahodi
Pod ſcjubere sladke, i nove;

124.

Nu ako upaſi Orla siva
Gdi nàgn leti iſ visinaa,
Sklapa krila, glavu skriva,
Ni igra vechje, ni ſacina.

125.

Kragljevìchse blagh odvechje
S' uhitjeniem Diklam kaſce,
Kô one inieh, on gnih nechje
Veſat, samòim stavglja straſce.

126.

Sokoliza nu vitescka
Ne gubìse scto sama osta,
U desnizi sabglja tescka
ſa zjelùjoj vojskùê dosta;

127.

Pace Drughe gne videchi,
Dàsu u robstvo vech' upalle,
Skace gdìje skup najvechi
Nepriateglske od navale.

128.

Jakno Tigre ſvjer sârdita
Iſ planinske kadno spille
Lovaz sk upi, i pohita
Porodèjoj draghe, i mille.

129.

Punna bjesa, i cemera
U plahòmse kârsci tjeku,
I ſlotvora docim tjera,
Reſci u ghgnjevu strascnu, i prjel

Digitized by Google

130.

Tako punna sârſcbe oghgnene
I ohola Bojnizàje,
Cîm u pljenu ſapljegnene
Oslobodit Drughe haje.

131.

Meghju oruſcja, meghju kogne
Ne tece ona, nego leti,
Tere smârtne, i pokogne
Raspe Lovzom vika, i prjeti.

132.

Naprjed, naſad, s' desna, s' ljeva
Gradd udoraaz' smârtnieh vaglja;
Daſcd od Lehscke kârvi ljeva,
Topech' mjesta bliſcgna, i daglja.

133.

Lomi, kârsci, trê, potlacja,
Bie, sjece, plesce, i mechje;
Stoo desnizaa, i stoo macjaa
Da ima, mogla nebi vechje.

134.

Leha, i Kraka ubj ujedno,
Macem proghje oba hârlo,
A nemillo, i neredno
Vitoslavu prikla gârlo.

135.

Priko pasa Ghjurghja udara,
I rasjeza u dva djela,
A odnese u Gascpara
Vârh od glave vas do cela.

136.

Stuce Ostoi bocjom glavu,
I moſcdani svèmu prolj,
On vas streptje, i u kârvavu
Blattu pade na tli doli.

137.

Josc Biserko djete mlado,
Ruſcjom lize kômu ſene,
A veselo sjaju, i raddo
Occi ljepe, i gljuvene,

138.

U plahochi bes obſira
Na Bojnizu cîm nasârchje,
Iſ pod sabglje bridke umira,
Kû ona plaho nàgn obârchje.

139.

Alli jedna ſatocniza
Scto da moſce proch tisuchi,
Buddi ſmija krilatiza,
I oghgneni ſmaj goruchi?

140.

Oko gnèsu sjedinili
Pogljazìse svi u buzzi,
I stoo macjaa iſvadili
Suproch jednoj samoj ruzi.

141.

Smiona Dikla nejma straha;
Alli cìmîh bie, i tuce,
Iſ nenadke sred ſamaha
Viteskàjoj sabglja pucce,

Digitized by Google

142.

Ne ustavgljàse, bocjom lupa,
I u ſlotvorskoj greſne kârvi;
Nu od Lehsckoga svàkcjas skupa
Od svud mnosctvo vechje vàrvi.

143.

Tada u smârtnoj cîm pogubi
Kragljevìchje slavni gleda,
Prie negh ſcivot mlada iſgubi
Skace s' kognem sam naprjeda.

144.

Raſtiskuje, i uklagna
Sve Viteſe svoje s' strane;
I dàê nicji mac ne ragna
Gnegovièmjoj cini obrane.

145.

Niê hrabrenom' Vladislavu
Vîk u sârzu svôm' podnjeti,
Ljepu Bojnizu, i ghiſdavu
Da neredno vidi umrjeti.

146.

Spomegnuje gne jedina,
I ſamîrna bojna dilla,
Sred Bogdanskieh kad ravnina
Na pomòchje Zaru bila.

147.

A i toliko onàê ljepa,
I u rasârſcbi, i u ghgnîvu,
Da pogledom sârza zjepa,
I u oghgnu ſgara ſcivu.

148.

Ni Kragljevich vìkbî utechi
Od gne draſieh occji mogô,
Da ne ustavglja obſir vechi
Sad ſcegljegne svoje mnogo.

149.

Krepku on misô ima ovu,
Da u ijedno vîku doba
Viteſùse Jeſusovu
ſcegljet Turkiign' ne podoba;

150.

A i ures dragh suncjani
Od svê ljepe Vjerenize,
Kî u sàrzu gleda, i hrani,
Ne dàmu ino ſcegljet lize.

151.

Sokoliza alli vechje
Videch' ino da nemore,
I da iſ ove ima smechje
Rasuchje iſit gne najgore,

152.

ſa nikako ne upasti
U Pogljacke ſciva ruke,
Smiona gârdi beſ pripasti
Oghgne, mace, strjele, i luke.

153.

Pri slobodi smârt ne haje,
Tiska, i naſad lako uſmice,
A i Kragljevich ne pristaje
Vapit, nitko dàê ne tice.

Digitized by Google

154.

Nu niê puta vech' naprîda
Vojskàê prid gnom, ſa gnom rîka,
Sctòchje? Gdìchje? Dàse pridâ,
Vladislàvjoj slavni vika.

155.

Bojnizàse ne târpechja
Sva plam ſcivi na ovo stvara,
Rjècjoj iſrjet nèda smechja,
Rukom samom odgovara.

156.

Allìse oprjet ſaman silî,
Na gnu jednu svàkse puti,
Pridàtjòjse trjebìje, illi
Sasma ludo poghinuti.

157.

Tîm steghnuta s' tieh neſgodaa
U rjekùse mechje doli;
Sctrapglje uſgori plaha voda,
Kraj ſamnîva vas okoli.

158.

Na vârh ona iſ dna iſkace,
I na iſmjenu ruke od lîra
Svèscto moſce bârſce, i jace
Pruſcja, digli, i prostira.

159.

Plove jakno laka ribba,
I gdi s' drughe strane paſi,
Dàse od rjeke kraj prighiba
Sljedi, i nadvor hârlo iſlaſi.

Digitized by Google

160.

Kragljevìchse slavni cjudi,
Nedobitno paſech' smîgne,
I slobodu mnogu sudi
Od hrabrene Mogorkigne.

161.

Tîm sred skupa svieh Junaka
S' pârvàê rjecim' hvalj, i slavj,
Sa podoban dàrjoj paka
Uhitjene Drughe odpravj.

162.

Bojne kogne, svjetla oklopja,
I ostalo svèscto otê,
Sctite, strjele, luke, kopja
Scgljèjoj na cjaas gne ljepote;

163.

Velech'; da ſnasc, mac, sred
Kî desnize vidje sjatti,
Jùrse opassa ſa Gospoje
Slobodivat, ne hitati;

164.

Sascto ſàsve da turacki
Stràhje, i rasap nascja silla,
Kragljevìchje nu Pogljacki
Sctit, i obrana ljepieh Vilaa.

165.

Nu kô bojna Dikla uſàse
Opet mille Drughe vidi,
S' tolikoga dara svàse
Pagni, gubi, smeta, i stidi.

Digitized by Google

166.

U pameti mislech' hodi,
Kòbî mogla ſahvaliti,
Nu nacina ne nahodi,
Tîm ovako sta vapiti:

167.

Kragljevichju glasa mnoga,
Dobitàsam ja dobita,
Ne od oruſcja, nu od tvôga
Blagodarstva plemenita.

168.

Kô ovo recce, diſce s' vrata
Ljep ogârgljaj hitro ſglobjen,
Vas biserom vârhu ſlata,
I kamegnem draghiem pobjen.

169.

Slovimàse on obtjece,
U kîeh pismo sctìsê od ſgara:
Svak odstupaj na dalece,
Mogorskoga kchìsam Zara.

170.

ſa uſdarje posla ovo
Vladislavu hrabrenomu:
Velech'; da ime svud gnegovo
U sârzùchje nosit svômu;

171.

I da unaprjed nighda vechje,
ſa harnàse ukaſati,
Proch Kârstjanim ona nechje
S' Drugam svoiem vojevati,

172.

Pak oruſcja nàse stavj,
I na vrana Kogna skocj,
Tere s' druſcbom put upravj
K' Zarstvu Otcinu put istoci.

173.

Nu k' istocniem stranam svjeta
Cîm Bojniza ljepa jasce,
Zârnìê Hadum eto sreta,
Kiſlar Aga kôga slasce.

174.

S' pârvàjòjse on poklagna,
Kako obicjaj turska prosi,
Pak u kratko beſ kârſmagna
Kaſce glase, kèjôj nosi.

175.

Veli: od slavna Zara Osmana
U Istok gdje sad s' vojskom ide,
O Kraglize tìsi ſvana,
I ove Drughe, kètê slìde.

176.

Sokoliza na glas ovi,
Kî s' vesegljem sliscja mlada,
Kogna obrachja na put novi,
Putìse uprav Zarigrada.

177.

Sred stravgljena sârza svôga
Cjas nemoſce mira imati,
Dàjoj Zara gljubjenoga
Prièse ſceglnoj nagledati.

Digitized by Google

178.

Kôga ni dugh put, ni vrjeme,
Ni ina ijedna stvar na svjeti
Niê s' prigodam raſlizieme
Mogla iſètjoj iſ pameti.

Svârha Pjevagna Devetoga.

Digitized by Google

Digitized by Google

NADOMJEREGNA

PJEVAGNU DEVETOMU.

(1) Oder, Neper, i Nester rjekèsu po stranah sjevernieh, od koieh pàrva isvire u dàrscjavi od Moravie, a sljevase u morre od Baltika; drugàse sacigne u Rusji Mosckovskoj, i prohodechi priko Pogljackoga, topise pokraj Ochzakova u morre Zàrno; a trechjàse poraghja u Rusji Pogljackoj, i ulasi u morre Zàrno kolak Bjelogoroda.

(2) Vàrscjovo, illiti Varsavia Gràdje poglaviti od Masovie, u kojemu Cestiti Kragli Pogljacki usdàrscjalisu svoje Kragljevsko pristoglje.

(3) Starostèsu gneki Poglavari vojnicki nastagneni po raslizieh Knescinah Kragljevine Pogljacke. Na oviehje naslogneno vladagne od Gradovaa, i pomgna od orusojanieh Tvàrghjaa Kragljevine; radi cessa, ovijsu svjetli Gospodari u velikoj ojasti, i szjenni od svega puka Pogljackoga dàrscjani.

(4) Ovi Kragljevich, koise nasivasce Ivan Kasimir, najprie uljese u Skupsctinu Drusebe Jesusove, paka bji ucignen Stoscjàrnik, illiti

Kardinal Svete Zdrkve Rimske, a najposlie bji uſviscen na pristoglje Pogliacke Kragljevine Godiscta 1648. *oncjas nakon smârti svóga brattà Vladislava. Ovi Kragl ociſtj svoju Kragljevinu od Poluvjerazaa Socinianaa, jèrih iſtjera iſ svieh svoieh dârſcjavaa, budduchùim prie dopustio tri godiscta vremena, nekàbi u toliko moghli raspraviti, i srediti gnihove vlasetite posle. Nakon dvadesti godisctaa cestitoga Kragljevagna uklonìse Kaſimir s' Kragljevskoga pristoglja, i odjelise put Franacke ſemglje, ſa u gnoj o sebi misliti, i ſcivjeti. Umrje on najposlie ondi Godiscta* 1678., *i otighje uſcivati onoga Priviscgnega Gospodara, kómu ſa sve vrjeme svóga ſcivota biasce bio pomgnivo posluscjan, i vjerno podloſcjan.*

(5) *Visla, illìti Vistola velikàje rjeka od Europe. Ona protjece iſ bârda naſivana Karapach u Sleſji, prolaſj priko Masovie, i Prusie Kragljevske, terse sljeva u morre od Baltika.*

(6) *Vladislàvse biasce ſarucio s' Ceciliom Renatom Prisvjetlom Djevojcizom privisokoga plemena Austrianskoga. Nu umirajuchi ova, uſé Aloiſiu Mariu od Nivers kchjer Karla Pârvoga Gonzaghe Bana od Mantove.*

(7) *Kuf u Italianski jeſik naſivjese* Cigno. *Kufisu ptize veoma velike, u koiéhsu sva perja bjela, i prilicna cistomu pribjelomu snjegu. Ove ptize ſa navlasc padaju po vodah,*

Digitized by Google

blattîh, i jezerîh. ſviſd, illîti glas gnihov ugoddnje, i sladak, koiem oni pjevaju, i ſacinaju u nacine priſamjerno skladne.

(8) *Diana bilàje dárſcjana, i naſivana od starieh Pjesnikâ, i hudovjernikaa Boſcizom od lova.*

(9) *Imenom Mattere gljuvene naſivanàje mekoputna, i raſbludna Venere, koja (po iſmiscljegnu davnieh Spjevalazaa) bji ſaceta, i porodjena od cistieh pribjelieh morskieh pjenaa.*

Digitized by Google

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE DESETO.

Gospodicich Poglski pjeva,
Kò Leh bojne sprave usmnaſcja;
U Vdrſcjovo tìm prispjeva
S' dicnom dvorbom Alì Pascja,
Kì u Kragljev Dvor ulaſi,
Gdi Kragljevske Kipe paſi.

1.

Satravgljena Sokoliza,
Da prie vidi Zara mlada
S' Drugam leti jakno ptiza
Put bjeloga Zarigrada.

2.

A Pogljazi svi veseli,
I Gospoghje slobodjene
Na obilnèsu goſbe sjelli
Po kraj rjeke svîm studene.

3.

Na cjaas dana srechna toli',
A u ſdravglje Kragljevichja
ſdravizèse u okoli
Napiahu od Mladichjaa.

4.

Josc na slavu Poglske Krunne
Pod glas skladnieh ſacinakaa
Rujna vina cjasce punne
Sluſcjahùse od Junakaa.

5.

Proghje ſdraviza, i u ſdravje
Svê Kragljevske Vjerenize
Napio slavni Vladislàvje
S' cjascjom ſlatnom sred desnize.

6.

Veseo ostatak dagnieh cjasaa
Lovzi ovako cîm trajahu,
Cesti glasi iſa glasaa
Kragljevichju doljetahu.

7.

Ulak, najprie koi doghje
Navjestiòmu ovo hîsce,
Od Turkignaa da Gospoghje
Vârscjovskèse ſapljenisce.

8.

Donje drughi, kòê veseo
Kragl, i s' gnime vas puk ini,
Dàê Vladislav slavni oteo,
Kleta gusa scto ſaplinj.

9.

Hârlo tekuch' prispje trechi,
S' kîm poruka nasta ova,
Da s' Gospodom cjas ne zknechi
Gre Kragljevich put Vârscjova.

Digitized by Google

10.

A to prie nochi neka
U Gradùse naghje unutra,
Er Poklisar Zarski ceka
U osvjètse bjela jutra.

11.

Kô Dobitnik od Istoci
Cju ſapovjed Otza svôga,
Na bârſoga kogna skocj
Naglo sljedjen od svakoga.

12.

Gospodicich mlad prid gnime,
Da od puta trùdmu skrati,
Klice glasom velizîme
U ovi nacin popjevati:

13.

Podiſcèse plaho djete
Mlad Zar Osman s' Zarigrada
Na pogube, raspe, i sctette
Poglskieh pogljaa, i livadaa.

14.

Da cestitu krunnu Lehscku
Sabgljom smakne, i potlaci,
I pod tursku sillu tescku
Gne kragljevstvo uharaci;

15.

Alli istine budduch' glase
Kragl Pogljacki vechje cjuo,
S' neiſmjernom vojskom daseè
Zar na gnega podighnuo;

16.

Sapovidje, sasvieh stranaa
Da Vojvode sve najvechje,
J Gospoda ina iſbrana
U Vàrscjovsko doghju Vjechje;

17.

Gdje buddùchse raſumîle
Turske sprave strascne odvisce,
S' mnoſiem sillam, mnoghe sille
Susrestìse odlucisce.

18.

Poletjesce ſapovjedi
Po prostranoj Kragljevini,
Put Vârscjova da svak sljedi
Pod oruſcjem u bârſini;

19.

Da na vojsku svàkse kuppi,
Dàse oprjeti svi sjedine
Silnom' Zaru pric negh stupi
Na Podoglske pokraine.

20.

Svàse ſemglja na glas ovi
ſbucja, ſbunj, i podiſce;
Vârve od svud Viteſovi,
K' Vârscjovùse svak priblìſce.

21.

Inostrane Krunne, i kneſi,
S' kìem Pogljazi druſctvo imaju
S' Vojevodam', i s' Viteſi'
Na gnih pomoch i oni ustaju.

Digitized by Google

22.

Prosuscèse Stjeſi svudi,
Trubglje dasce bojne glase,
Od raſlizieh vojska gljudji
Na ravnomu poglju stàse.

23.

Sinu svômu Kragljevichju
Kragl scibiku nad sviem pòda,
A ime Karlu Kodkjevichju
Od Vojvode svieh Vojvodaa.

24.

Suncjanòse svjetlo okko
Ljepscieh Viteeſ' ne nagleda,
Svi jeſdjahu u sciroko
Pod nacinom skladna reda.

25.

ſaletjèse iſ sjevera
Na Istocna gljuta ſmaja,
I prostrie bârſa pera
Poglski Oro put Dunaja.

26.

Slavna Kraglja vojska iſbrana
Pod krilièhmu stasce tada,
Zvjet junackieh Lehsckieh stranaa,
I Krakova ures Grada.

27.

On Masovskieh priko pogljaa
Doghje Ruske na granize,
Pak uprjecj put Podoglja
Uprav tvârde Kamenize (1).

28.

Stanìse odtle na kraine,
Gdje od Nestera rjeka tece,
Ter pogleda iſ visine
Bistriem okkom na dalece.

29.

Alli onudje od Dunava
Paſech', sletje siva ptiza,
Gdje slavnoga Vladislava
Sunzem sjahu vedra liza.

30.

Velechìmu: ſapovjeda'
Kùdchju obratit bârſiem krili',
Kudli kaſat put naprjeda
Nedobitnoj tvojoj silli?

31.

Eto u staro Drenopoglje
Otmanovich iſiscjòje
Na sciroko ravno poglje
Taborechi cette svoje.

32.

Pacèksèje i od tole
Sam na kognu it podigô,
Dàbi tvoju, o Sokole,
Nedobitnu dobit stigô.

33.

Nu seto velim? Nove glase
Kragljevichju cjuj iſbrani:
Proscjòê Dunaj, pribliſcjàse
Plahi Osman k' ovoj strani.

Digitized by Google

34.

Eto moje bistro okko
Vechjègàje ugledalo,
Pogljèmùje svîm sciroko
Neiſmjernoj vojszi mallo.

35.

ſasjedìmu ti mostove
Priko Pruta, i Nestera,
Er sam pogled vojske ove
Raſbjenàga na tragh tjera.

36.

Szjeni djete, s' bojnom ratti
Dàsèê umjescjat sred junakaa,
Kô u Saraju vojevati
S' kollom ljepieh Djevojakaa.

37.

Misli, iſ luka Viteſovi
Scto poteſcju smârtne strîle,
Dâsu posmjesi, i zelovi,
Kîem ragnaju usti mille;

38.

A ſatocne ravne strane
Bojna poglja sred ſavade,
Pârsi ljerne, i snjeſcjane
Turkignize ljepe, i mlade.

39.

Ah! cjuj u scto djete uſdase!
Kàdsèê na boj s' gnim spravgljala,
Zarizàmùê ſlatne vlase
ſa tetivu luka dala;

Digitized by Google

40.

Velechìmu: sladki brace,
Ti iſ môga strjegljaj prama,
Ja ſlotvore tvê najjace
Pogledòmchju sharat sama.

41.

Ti desnizom tvôm hrabrenom,
Jàchju occima daſcdjet smârti,
Mahramizom poſlatjenom
Trudjahnùti ſnoj otârti.

42.

U toliko i ti odpravi
Vojevodu Sajdackoga,
Da na morru raſbie plavi
Nepriateglja silna tvôga.

43.

On s' Koſazim, od kîeh sada
Glavàê stavgljen, u dobiti
Do samoga Zarigrada
Lasno svèchje popljeniti.

44.

Pace josc-chje proch' naprjida
Vlas gnegovieh vojnicjaraa,
ſa iſet tvârdieh iſ obſidaa
Korevskoga tamnicjara.

45.

S' drughe strane pod oklopjem
Rodovilski Kneſ otidi,
Ter na Vitosc s' vitiem kopjem
Proſ planinu staru uſidi.

Digitized by Google

46.

Nemanichju bûd' Stjepanu
Ti namjesnik Krunne Zarske (2),
Cîm pod tobom ſemglje ostanu
Sârbske, Rascke, i Bugarske.

47.

Samoskoga, i najboglje
Josc Viteſe makni sade,
Da na staro Nikopoglje
Tvoj dobitni stjegh usade.

48.

Tùjse Marka Kragljevichja,
I Mihajla Vojevode
Josc popjeva bojna srichja
Smjenstva, junasctva, i slobode.

49.

Skokni kogna po Kosovu,
Gdi ubj Millosc Zara opaka,
A k' bjelomu Smederovu
Poscgli kittu tvîeh junakaa;

50.

Duh da odahne, i pocine
Ukopanieh pepeo kostji
Ghjurghja Despota, i Jerine,
Kîeh ſett Murat oſcjalostj.

51.

Nu tvû Vojsku nebrojenu
U dvie Vojske prie raſdili,
Ter na poglju otvorenu
S' jednòmse opri turskoj silli;

52.

A s' drugome iſ nenadne
S' trane obkruſci, i ſatezi,
Ter smetene, i neskladne
Glave sveſci, puke iſ-sjezi.

53.

Sbodi kogna, uſmi vechje
U desnizu kopje vito,
Bogh s' namìje, od tvê srechje
Nevjerstvòje pridobito.

54.

Njesu od mnosctva Turaak' sade
Junazìse tvî pripalli,
Er da nebo odſgar pade,
Na kopjèbbìga uſdârſcjali.

55.

Nùsu Turzi iſ-ceſnuli,
Sjevernèim ſvjeſde prjete (3),
Er pogubu gnìhsu cjulli,
Kad na Zarstvo sjedde djete.

56.

Priko Zârna morra donj
Orkan sabglju vârh Kârstjanaa;
Priko Zârna morra goni
Sad Kârstjanska sabglja Osmana.

57.

Cju Kragljevich glas pun srechje,
I u Bogdanske ſemglje ravne
Pod Orloviem stjegom vechje
Cette uvede na boj spravne.

58.

Suproch gnemu Zar sârditi
Od stoo vojskaa s' vojskom doje,
Kojoj moghli pribroiti
Svi jeſizi nebi broje.

59.

Na oruſcjèse s' obje strane
Doghje, i u huzzi vas svjet ſamnj,
Sdaſcdjesce u oghgnu smârtne ranne,
Svèse smete, dan potamnj.

60.

Kon Nestera Nester vechi
Turske kârvi tja protece,
I u nevjerskom' raspu, i smechi
Jedva s' glavom Zar utece.

61.

A sad, Zarski Dobitnice,
Kragljevichju nasc hrabreni,
Gdi ſapada, gdi istice
Sljeditsmòte pripravjeni.

62.

Ne od Hlapaa, kjî na jatta
Satjerani na boj hode,
Nùê tvâ vojska ſabrata
Od Vojvodaa, i Gospode,

63.

Kî svi vape: pri Dunavu
Ne stoj, nego prostri sada
Nascju, tvoju, Boſciu slavu
Od istoka, do ſapada.

Digitized by Google

64.

Tako junak popjevasce,
Alli uſ vedra Kragljevichja
Vechje u Vârscjov druſcba jasce
Svjetlieh Mladiiz', i Mladichjaa.

65.

Svàkse vidi od svud techi,
Na vratièbga svàkje srio,
S' Gospoghjàmse veselechi,
Kîeh on bjesce slobodio.

66.

Po prozorieh sasvieh stranaa
Djevojcize ljepe sjaju,
I od raſlika zvjetja iſbrana
Daſcde obilne prosipaju.

67.

Hvale vàsmu puk ſacina,
Star, i mlàdga cjastit hârli,
I Kragl slavni slavna sina
Raddo prima, millo gârli.

68.

A i Poklisar Zara silna
Budduch' proscjô sve Podoglje,
I sva Ruska mjesta obilna
Na Masovsko doghje poglje.

69.

Onse u Gradu Kamenizi
Bjesce uſdârſcjô vele danaa,
Scto Koſacki tud vojnizi
Vârtjahùse sa svieh stranaa.

Digitized by Google

70.

Od gnih guse neiſreceni
Strah u sârzu svôm' ochjutj,
ſàsve ſnasce, da otvoreni
Poklisarom svùdsu puti.

71.

Jòscbo od onda Pascja uſpreda,
I u tesekoj osta smechi,
Od kad s' kopjem nàse ugleda
Krunoslavu bojnu techi.

72.

Sumgni, i svèghmu sumgna cini
S' uſrokàse bojat tega,
Kako ona, dàse i ini
Upoſnali nebi u gnega.

73.

Tîm doklèse Ulak vratj,
Kôga u kraglja poslô bîsce,
Ne htêch' naprjed putovati,
Odoznìse on savisce.

74.

Nu kô primj, da Vojvoda
Nad koſazim Podoglskîma
Uſdanùmu straſcju pòda,
Kàgâ u putu pratit ima,

75.

I beſ sumgne, i beſ straha
S' druſcbom Koſaak' Viteſovaa
Na ravnine tad dojaha
Ne dalece od Vârscjova.

Digitized by Google

76.

Na brjegh jedan scjator mechje,
Kogna odsjeda, na kôm' jasce;
A vârh gnega i noch vechje
Zârni scjator svoj sterasce.

77.

Tuj pocinu, dokli opeta
Na istocna vrata bjela
Jasniem stupôm zora iſ-sceta
Sva rumena, sva vesela.

78.

Kragl Pogljacki u toliko
Nedobitni, i cestiti
Kuppi u vjechje svê veliko
Zvjet Kragljevstva plemeniti.

79.

A to u vedroj slavi neka
Sred Vojvodaa, i sred Banaa
Na Pristoglju on doceka
Poklisara Zara Osmana.

80.

Kî s' naredbom tad podpunnom
Bjesce u mnogoj poslan ſcegli,
Da s' Pogljackom slavnom Krunnom
Mir utvârdi i utemegli.

81.

Ah! ovako s' plahe chjudi
Neraſborniem smionstvom ghine,
Nepriateglja tko ne sudi
ſa ono, sctòje do istine.

Digitized by Google

82.

Eto usigljen Zàrje oholi,
Poch u Istok spravan gdlje,
Da s' darovim sàdse moli,
Tkomu sabgljom prjetj prie.

83.

Ne smièse krenut djete,
Jòscbo strasci Prùtga rîka,
Scto ne vidi s' pârva uvjette
Nedobitna Dobitnika.

84.

Bjesce sunze kogne oghgnene
Po nebeskom' poglju odkrillo.
Sred istoci raſvedrene
ſlatech', zorno rumenillo,

85.

S' istocnièhse stranaa kada
Eto Pascja Zarski upaſj,
Gdi od Vârsejova bjela Grada
U Varosce ljepe ulaſi.

86.

Sred prostrane Kragljevine,
Jakno sârze Poglskieh pogljaa
Stoi Masovska mimo ine
Sve dârſcjave ljepscja, i boglja,

87.

Na Vislijoj bistroj rîzi
Vârscjov. Gràdje vârh, i glava
U sadagna doba u dizi
Dvòrmu Kragljev svjetlos dava;

88.

Tùjbo Kràgli pribivaju,
I Pristoglja dârſce svoja,
I opchjenàse Vjechja stâju
Illi od mira, illi od boja.

89.

Prid Vârscjovom na livadi,
Kàjê u svakom' ravna kraju,
Viteſovi vidje mladi
Bojne kogne gdje igraju.

90.

Pri Viteſckoj toj ſabavi
Man Poklisar kogna plaha
Iska od igre da ustavi,
Dokli u gradska vrata ujaha.

91.

Jagnicjaraa stoo naprjeda
U Scjarkulah s' perjem jasce,
Spahogljanaàih peset reda
Tihom jeſdom slîdiasce.

92.

Opetàje broj kognikaa
U odjechjah plemenitieh
Korugnàim mnoſc raſlika
Vârhu kopjaa trepti vitieh.

93.

Dugh red mladieh pak djetichjaa
S' raſlizièmse darim' kaſce,
Kraglja, i slavna Kragljevichja
Otmanovich kîem cjastjasce.

94.

Tries kognaàsu u povodu
Arapskoga od plemena (4);
Oghgni u ſgledu, vihri u hodu
Vârh morskièhbi tekli pjenaa;

95.

Suhòim ſlato sedla skova,
Sakrafoce biser niſa,
Draghlê kami sred gnihova
Cela vidjet sunze iſ bliſa.

96.

Tries lukovaa s' târkacima
Nakittjenieh pribogato,
Samjèrànje ures svîma,
Svèê dragh kami, biser, ſlato.

97.

Josc tridesti bridkieh sabgljaa,
Kîem iſvârsnos Istok dava (5),
A s' nebesaa sunzu ugrabglja
Srake svjetla svîm naprava.

98.

I tridesti Robignizaa
Slatòim cisto pram nadhodi,
Zora iſ cela, a Daniza
Iſ occji-im bio dan vodi.

99.

Pogledàsu sve raſbludna,
A oblicja gospodicna,
Ljepotâje gnih pricjudna
Boſcizami rajskiem slicna.

100.

Mladomùih Vladislavu
Osman mladi Zar posila
Sa raſgovor, i ſabavu
Sred pokoja draga, i milla.

101.

Jasce Pascja najposlie,
Kogn pod gnime ponosìtje,
Oko glave od svudie
Snjeſcjanìmu veo svìtje.

102.

Bjeli Risi zârnieh pjegaa
Slatan kavad svùdmu rese;
Do samoga pasa u gnega
Sjeda brada prostirèse.

103.

Na uſdi dàrſci jednu ruku,
Pri pârsieh drugu hrani,
Kaſcjuch' u gnoj svemu puku
Zarski u ſlatu Lis poslani.

104.

Vojvodaàmu scèsje okolo,
Kìèm naredj Kràglga sresti,
Odjeveni svìsu oholo
Svjetla oblicja, stavne svjesti.

105.

Gnìhsu kogni vidjet tazi,
Da ne ticju tle, cîm jeſde,
Pace rèkbî hitri, i lazi
Pruſcìtchjèse sad na ſvjeſde.

106.

S' oviem redom, u ovoj slavi,
Gospodàga druſcech' ova,
Poklisàrse Zarski upravj
Kragljevskieh put Dvorovaa.

107.

Kragljevskìse bjeli Dvori
Diſcju, i vise put nebesaa
Ponosito k' ſvjeſdam gori
Na prostoru punni uresa,

108.

Na mramornieh stupieh, koji
Ljep red kaſcju, svakolika
Naslognena graghja stoi
Plemenita, i velika.

109.

U prostrana vrata lîpa
Kòsê ulaſi, u dva reda
Udjegljanieh bròjse kipaa
Starieh Lehsckieh Kragljaa gleda.

110.

Takòim umje hitrieh gljudji
Vjescta ruka slike utvorit,
Da tkòih paſi, ſcivieh sudi,
I da sàdehje progovorit.

111.

S' bjeliem ghnjeſdom Orlovîme
Lèhse (6) u jednoj ruzi objavj;
Dârſci u drugoj Grad kôm' ime
Od nascjastja ghnjeſda stavj.

112.

Dubravàmùje oko cela;
Onbo iſ dubraav' skupiòje
U Gradove, i u sela
Puk, kôm' ime pòda svoje.

113.

Kràkse (7) ſa gnim pak udjeglja:
Dârſci u rukah Grad i ovi,
Kraka svôga ſgraditeglja
Kî s' imenom i sad slovi.

114.

Primislàvse (8) s' sctitim paſi,
I s' Kazigam dubskieh koraa;
Oruſcjèmbo tiem poraſj
Ugre, i iſaghna priko goraa.

115.

Lehse (9) Drughi vidi opeta;
Stoi kogn uſàgn; ònbo stece
Oblas, scto u svâ mlada ljetta
Bârſiem kognim' tjek pritece.

116.

Dârſci u rukah luk, i strîle,
Kîem obranj od cesarske
Velikoga Karla sille
Puke Slovinske, i Ugarske.

117.

Pjastav (10) sljedi: rûka jaka
Pod jarmòmse josc proslavglja,
Volovòmga s' pârva, a paka
Nepriateglim svojem stavglja.

Digitized by Google

118.

Klìpje (11) ſa oviem, kômu od kossji
Vârh plechjìse vlas prostira,
Kârs u rukah ſlatan nosi,
A u nebo occi upira.

119.

Mjesislàvje ime od slave,
Kê u svetoj vodi umjesj,
Kôj on pârvi varh od glave
Prighnu, i Kriſcjom celo uresj.

120.

Boleslàvje (12) sin ſa gnime
Na pristoglju s' krunnom ſgara,
Kû s' imenom kragljevskîme
Pârvi on primj od Cesara.

121.

Kon gnegàse pismo iſdube
Ruske vojske kô potlacj,
Pomeranze, i Kaſube
Primj, a Pruse uharacj.

122.

U odjechi Kalugjera
Kaſimìrse (13) Pârvi udjeglja;
Josc kriſc dârſci, kîem ſatjera
Kragl Redovnik Nepriateglja.

123.

Boleslàvse (14) pod oklopjem
Krivousti gleda, i broji,
On na kognu s' vitiem kopjem,
I s' pereniem sctitom stoi.

124.

Vladislava Otza svôga
S' prjed priliku dârſci od ſlata,
Na sctitu Orla Pogljackoga
S' Cesarskiem sred nokataa.

125.

Stjeſi, oklopja, s' macim, s' sctitim
Pod Lovorniem visse vjenzom,
I svèscto otê pridobitîm
Prusom, Ugrom, Cehom, Njenzom.

126.

S' bjeliem Orlom stjegh dârſcechi
Kaſimirùê (15) Drugom' slika,
Tièmbo plescjuch' glavu smechi,
Ime dobj od Velika.

127.

Lausc (16) pàkje; ſagàrljena
Na sctitùmùê Visla, i Sava,
I dostojno narescena
Dviema krunnam' jedna glava.

128.

S' drughe strane pârvi u redu
Kìpse kaſce pljenim' kittan,
Jagellònje (17) po pogledu
Kragl, i Junak nedobitan.

129.

Slava u vodi ſdaſcdje s' nebi
Dàga vlada vojujuchi,
Kad Vladislav ime sebi
Kàrstèchse uſê, svoê dà kuchi.

Digitized by Google

130.

Na sctitùmùê oklopjeni
Kognik, kî cîm kogna teee,
Digòê u obje ruke oghgneni
Mac vârh glave, da udre prjece.

131.

(*) Slavna Otza sin hrabreni (18)
Druſci, silnom trjesku slicjan:
Jòscmu iſ liza siva oghgneni
Turski poraſ, kièmje dicjan.

132.

Nalicje uſàgn stoi viteseko
Mlada Kraglja moſe svjedocit,
Svia, i stresa kopje tescko,
A kogn pod gnim sàdchje skocit.

133.

Vladislavu (ſgàrse pisce)
Dobitniku slavnu Zarskom
Trechju Krunnu ſvjeſde svisce
Nad Pogljackom, i Ugarskom.

134.

Sabglje, luzi, kopja, sctiti,
I pljènje od svud, kimû ostavj
Begh u gorah pridobiti,
I Zar Murat na Muravi.

135.

Od mramora pàkje bîla
Stup udjegljan; piscju slova:
Kragl dobitnik Njemskieh silaa,
Rasap turskieh viteſovaa (19).

Digitized by Google

136.

Na sctitùmùê Oro oholi,
Lis masline u kgljunu ima;
Kaſimìrsam (sctìsê okoli)
Vjernîm, smechja odmetnîma.

137.

Od bronza opet stoi uſgori
Kraglja Alberta (20) slika ulita,
Okolòjoj svùdsu odori
Tatarina pridobita.

138.

Druga uſàgnu svàse bjeli,
Pram pod Krunnom sàmse zârni,
Slatno pismo od ſgar veli:
Kragl Lehsandro (21) blagodarni.

139.

Trechja uſ ovu iſdjegljana (22)
Sljedi uſmnoſcna, i velika
S' Krunnom, s' kòmjê ſgar smjescjana
S' maslinome lovorika;

140.

Velicinu kaſce svoju
Obraſ svjetli, pogled stavni
S' pismom: u miru, i u boju
Scıscman Pârvi Kragl prislavni.

141.

Dugàê ſemglja, slavàê diglja,
Kâ od imena raste svôga;
Raſbj Tatara, i Vasiglja
Silna Kneſa Mosckovskoga.

Digitized by Google

142.

Sciscman (23) Drughi stoi ſa gnime,
Vedru sliku ſlato odjeva,
Od Augusta slavno ime
Kî ponovj, cîm kragljeva.

143.

Oro kogniku oklopjenu
Na sctitùmu druſcbu cini;
Onbo u vjechju ſdruſcj opchjenu
Livnu k' Poglskoj kragljevini.

144.

ſa ovom Kraglja, i Junaka (24)
U Ugarskòj-je Kip odjechi;
S' buſdohanom ruka jaka,
Rèkbi, stoi josc prjetechi.

145.

Pismòse od ſgar ſlatno gleda:
Stjepan Battor; ovòê dosta;
Slava ostalo pripovjeda,
I glas ſa gnim, koi osta'.

146.

Od oruſcja stoê gomille,
Kê Kragl Viteſ otê, i donj,
Kad Mosckovske raſbj sille,
I odmetne Pruse sklonj.

147.

Prilika ova ſaglavila
Bjesce oba svjetla reda,
Kô tîm velech': priko dîllaa
Moieh nije proch naprjeda.

Digitized by Google

148.

Mnoſi kipi mnoſieh Kragljaa
Meghju ovîm joscte slîde,
Allîih kriu mjesta daglja,
Slikèimse s' prjed ne vide.

149.

Krièih mjesto, nu ſamani
Akòim ime udjegljano
U slavnièhse dîllih hrani,
Svemu svjetu tièmje ſnano.

150.

Nu kô Pascja pribogata
Silna Zara od Istoka
Na velika doghje vrata
Dvora svjetla, i visoka,

151.

Eto iſ meghju skuppna puka,
Kî odàsvud vârvi, i slaſi,
Tvârdu straſcju od Hajdukaa (25)
Pod oghgneniem puskam paſi.

152.

Viteskoga kogna odsjedde
Sa svom druſcbom, tèrse vechje
Proſ raſlika mjesta uſvede
Prid veliko goni Vjechje.

153.

Sred Dvorovaa, kîem sve strane
Mnoghi ures pokrioje,
I velike, i prostrane
Tri Vjechnize redom stoje.

Digitized by Google

154.

U najpârvoj stâtse vide
Sve Mladichi plemeniti,
Kjî Kragljevsku dvorbu slîde
ſa na svjetle cjasti uſiti.

155.

U drugojse kuppe, i stâju
Plemichi opet ſrellieh lîtaa,
Koji Kraglju na glas daju,
Tko uljesti k' gnemu pita.

156.

Kragl u trechjoj, nadasvîma
Velicinu kâ prostira,
Poklisare svjetle prima,
I od vladagna Vjechje ſbira.

157.

Alli u Vjechju u toliko
Docîm svjette svak prinese,
Tèrse odluci svekoliko
Scto odgovorit Pascìchjèse;

158.

ſborovskìse (26) Kneſ odpravj
Obran meghju mudriem ſborom,
Poklisara da ſabavi
Plemenitiem raſgovorom;

159.

Kìsê oglasio bjesce od davna,
I prosuo svud besjede,
Da od silna Zara u slavna
Kraglja ſa zjech mira grede.

Digitized by Google

160.

Svjetli Pànse diſce time,
Kôga slave svudi lete,
I u Vjechnizi sredgnoj s' gnime
U nacinse dvoran srete.

Svârha Pjevagna Desetoga.

Digitized by Google

NADOMJEREGNA

PJEVAGNU DESETOMU.

(1) *Kamenizàje Pàrvostolni Grad ddrſcjave Podoglske sctitjen, i bragnen od jedne pritvàrde, i prijake Tvarghje.*

(2) *Vighi Nadomjeregne 7. Pjevagna Trechjega; prem da ovdi nasc Pjesnik vlasctitiem nacinom raſumie spomenuti Stjepana Duscjana, koìse najpàrvi naresj imenom privisokoga Zara Rascjanskoga.*

(3) *Turzi, kojìse lasno prighibaju ſamjerati, i vjerovati iſpraſne tasctovjernosti, budduchi vidjeli Godiscta 1620. svakoga vecera ſà zjela dva Mjeseza iſlaſiti jednu ſvjeſdu repatizu ù slizi jednoga kàrvavoga, i ſaosctrenoga macja, kôga ruciza stajasce od strane Pogljacke, a ràtse pruſcivasce suproch Zarigradu; a Godiscta sljedechjega 1621. u doba kad Zar Osman biascèse pribliſcjao s' vojskom k' granizamà Bogdanskiem, budduchi takoghjer upaſili u visinah ſapadnieh stranaa dva ſlamegna nebeska u nacinu dva oghgnena stupa, kojàse meghju sobom nasàrtahu, i àrvahu, ter koliko da jedan drugomu hotjasce odolje-*

Digitized by Google

ti, i vârha dochi, rasârceno, i nesmi
udarahûse; pocesce u krèpos ovieh cju
tieh vidjegnaa gonetati, i prirjezati sle
i necestite srechje, kojèsûse imale g
Zarstvu dogoditi u vrjeme neobsirno
neraſbornoga vladagna jednoga nedoſ
Mladza, i polumoſcdanoga Samovladac
tako nahodjahûse u tesckomu strahu,
dagnu iſ-cekivajuchi pristupnu opchjen
raſtu, kojûm nebesa prjetjahu, i pripra

(4) Kognìsu Arapski od privelik
zjene, jèrsu do cjudda hârli, i bârſi u

(5) Na dragh pjeneſ Turzi dobavg
i kupuju mace, i sabglje kovane u Dam
jèrsu one umjetno, i hitro od staroga
ſdja utvorene, i na priiſvârsni nacin okag

(6) Oko Godiscta 550. biahu usi
ostaviti svoju Otacbinu Hârvatsku dâ
tri rodjena bratta Bana Selimira, to
Ceho, Leho, i Rus, i s' gnima mnoſi
zi, i priategli gnihovi; a to, ſa ubje
omraſu, i rasarſcbu puka, koi, neſn
scto, iskasceih na smârt. Ceho odjeg
vhise od svóga rodnoga mjesta nastan
ſemgli Boemskom, i ſavârſce pocetak o
novine, od kôga ſato uſesce Boemzi
ime, ter i dnevi danascgnega naſivjûse
Rus doprje do prohoda rjeke Moske.
ustavj, i postavj pârvi temegl Ruskog
movladagna. Leho na svârhu ſa svoje

Digitized by Google

vagne odabra veoma plodnu, i obilnu ſemglju Pogljacku; to jest, onu veliku, i prostranu dârſcjavu, kojàse gnekada naſivasce Sarmatia, u kojoj prikuppiusci ujedno onu oegljad (kojàsu josc onda ſcivjela raspârscjana na nacin ſojeregna po dubravah, i po spillah) nastanlih po selieh, i po varoscih. Uſimajuchi ſàto vârhu gnih oblas, i vladagne, pòdàim svoje ime ſa vjecnu uspomenu; ter radi toga Pogljazi naſivajùse Lehi. Hotechi paka Leho saſidati jedan Grad u Kneſcini od Kalish, dubechi, i snujuchi podumjente, i temeglje ſa toga Grada, iſnughje jedno ghnjeſdo mladieh Orlichjaa; krozjech cessa naſva ovi novi Grad Ghnjeſdo, ovieh nascteh vremenaa recen Gneſna, i uſé ſa obiljeſctvo ovoga naroda jednoga bjeloga Orla, illiti, ſa rjeti boglje, nalicje bjeloga Orla raskrigljena.

(7) Budduchi umro Leho Pârvi, i vàskolikse gnegov tragh iſdunuo, raſdjelisce Pogljazi svoju veliku Kràgljevinu u dvanaes jednazieh Despotovinaa, i svakoj odredisce svôga Poglavara s' nadimenom od svjetloga Vojvode, i tako gnihovo uſmnoſeno Samovladagne privorise u Skupnovladagne. Nu budduchise mallo po mallo prometniuku ſapovjed Vojvodaa u occitu, i bjelodanu samosilnos, okolo Godiscta 700. opetàse Pogljazi povratisce odabrati jednoga, koibi svjem dârſcjavam ſapo-

vjedao. Ovi bji imenom Krak, cjovj
dan, raſborit, i gljubeſcgliv, koi u s
govorj raſloſcniem poſcjudam svoieh
nikaa, budduchìse iſnascjao naresc
praviem iſvârsnostima, i krepostima
tiem jednomu dobru Vladaozu.
Krak iſ nova jedan Grad na rjez
kôga naſva svoiem imenom Krakov,
kovia, i prinese ùgn Pristoglje od V
koje Leho biasce postavio u Gneſni

(8) *Neimajuchi Krak Pârvi svôg*
gna, i umirajuchi on oko Godiscta
dàse itko vechje nahodjasce ſciv od
plemena; odabrasce Pogljazi na gneg
sto jednoga priklonitoga, i priprosn
brotvorza, kômu biasce ime Primisla
jer vojujuchi Pogljazi suproch Ugarz
koieh vechje krat biahu ostalli raſbjer
dobiti, po hitromu djellovagnu Prim
uciniscèse na svârhu cestiti slavnod
A evo kako, i na koi nacin. Ucinj l
oplestit, i napravit veliko mnosctvo s
kazigaa od raſlizieh koraa dubovieh,
tizzajuchi na toliko sctapaa ſabodenieh
glju pokraj gneke dubrave, koja odgo
prima vojszi Ugarskoj, pomaſaih gne
svjetlom pomastim, i takòih umjetno
i napravj, da onji, kojìsùih iſ daleka
li, sudilisùih ne ſa mârtve prilike, i p
nego ſa ſcive, i istinite Vojnike. Sve

Digitized by Google

mislav u jednu noch ucinj. Sjutra dan na obasjagne sunza prostrjesce pogled u okolo Ugarske vojnicke strasce, i videchi na pocetku one dubrave, i unutra od gne is pod dubja silno mnosctvo vojnickieh spravaa (is meghju koieh vighjahùse josctera i onji pravì, i istiniti vojnizi, koieh, sa lascgne Ugarze privariti, biasce namiscgljeno Primislav ostavio, sadàbìse is meghju pricignenieh kretali, mizali, i tamo, i ovamo hodili), privariscèse u istinu, i zjenisce, da svi onji orusczani sctapi biahu vojnizi na boj pripravjeni. Prosùse taj glas po svoj Ugarskoj vojszi, koja podisajuchise na jurisc, u navalìse satece k' hvagljenoj dubravi, sa oncjas pârviem mahom rasbiti, raspârscjati, i porasiti onu priobrascenu sjennu vojnize Pogljacke. U isto doba prave Lehscke cette, koje stajahu sakrivene po svoieh busiah, ustascèse is nenadke, i udarisce snascno na Ugarze, satvoriscèih meghjùse, ometoscèih, rasbisce, i sasviem porasisce, tere vjenaz od slavnodobitja sebi svisce. Sa pristojno nadariti Primislava radi ismiscgljegna hitre varke Ugarzim ucignene, i radi obârtna vladagna vojske Pogljacke, kojùje upravgljo, krjepio, i na porasu Nepriategljaa potizzao, usvisìga slavno Vjechje Pogljacko na Pristoglje od sapovjedi vârhu svega onoga svjetloga naroda.

(9) Okolo Godiscta 774. poslie smârti

gori hvagljenoga Primislava nemogah
gljazi pogoditi, tkogàbi odabrali na
mjesto. Naredisce ſato najpoſlie, da
dan jur odlucen, i narecen, buddù
piti ſajedno svi onji Plemichi, kojisu
uſiti na Vladagne, ſa kuscjati srechju
kagnu kognaa, nekàbi oni, koìbi p
kognu dopro do mjesta odlucena, i o
na, beſ oprjecegna uſiscjó na ſapovje
dan od ovich Plemichjaa po imenu L
onu noch, kojàje pritjezala dan navj
tárke, otighje skrovno, i posadj po pu
kojemùsu sjutra imali tárcjat na ko
gneke gvoſdene ſaosctrene sciglke, pà
krj od ſgora istom od puta párſcinom,
nebi bili od itkog i viljeni. Sjutra dan
me napomegiene protárke nastupajuc
gni na recene sciglke, nabadahùse na
tèrse ustavgljahu po putu, od koieh
teſce, i jace rannjeni posdrgnivahu, i
chjeni po putu padahu. Sam dakle L
koi dobro umiasce mimochi posadjene sc
doprje na kognu do ſabiljeſcenoga kra
ſato iska da budde na vladagne uſdig
Nu ſnajuchi ſa gnegove hìmbe jedan m
segljanaz po imenu Leho, beſ opaſaih
svìem pukom occitova: krozjech cessa
i vuhveni Lesko u mjesto ſa primiti na
vjenaz od lovorike, primj na vrat ſanci
osuda, kojom po svómu dostojanstvu bji

Digitized by Google

sven, i ſadavjen. Hotechi ſa tiem Pogljani obdariti onoga mladichja segljanza, koi biasce odkrio privare osnovane od Leska, poc. ejastiscega Pogljackiem Pristogljem, na kojemu sjedechi Leho podpunno ſadovoglj svakolika nadagna, i ufagna svoieh pria dobrocinaozaa, a pak podloſcnikaa. On ucinj ne maluhna pridobitja vojujuchi suproch Boemzima, i Moravzima, koji ustajahu suprotiva gnegovu narodu; prostrje vitesctvom kràje svòga cestitoga Kragljevstva; a pri svàrsi svòga slavnoga ſcivota po dobroj srechi ſarattìse ſ Karlom Velikiem Cesarom, i obranj Ugre, i Slavonze, i sacjuvàih od gnegova pljena. Umrje Leho od naravne smàrti u vrjeme gnegove najpokogne starosti.

Scto ovdi velji Gundulich o ovomu Poglavizi, da on biasce stekò oblas od Vladagna pritjezajuchi tjek bàrſiem kognim, raſumie rjeti, daje pridobio strjelovitu naglos pribàrſieh kognaa, occitovajuchi privaru gori imenovanoga Leska, koju, da on nebiasce Pogljazima odkrio, nitibi Lesko bio na vjescjalima duscju pustio, nitìbi on mjescte gnega onu scibiku od ſapovjedi svojom rukom bio ighda prihitio.

(10) U vrjeme unutàrgnieh privelikieh smuchjaa, koje Godiscta 830. biahùse u Kragljevstvu Pogljackomu probudile radi neskladnoga neugaghjagna u odabragnu Poglavize od

Digitized by Google

Vladagna, nahodjascèse u Gradu
jedan priprosti siromah Oraac, koi
stavniem trudom svoieh rukaa hranjas
i svoju kuchnu cegljad, i onako, kak
mogasce, primasce, privrjeſcivasce, i
siromahe, i putnike u svojoj potiscte
chizi. Sgodìse jednom, da budduchi
svoju kuchju, i postavio na târpeſu gr
nepoſnana Mladichja putnika, tolikòse
ſcj jestojska, i pitje, koje biasce pr
iſnio, da ono samo scto biasce nakon
va blagovagna ostallo, bji ſa dosta
mnogo gladnieh segljanaa; a u toliko
cjassom nenadniem, beſ dàsèje itko m
viti, ona dva recena Mladza putnika
sce iſ pod gljudskieh occji, i nestasc
glas doletje do Gospode Pogljacke, koj
laſjasce u Vjechju skuppjena natjeza
meghju sobom, tkogaje ſapadalo uſeti
i uſpètse na ſapovjed vârhu svega on
likoga naroda. Ovji cjujuchi dogoghjaj
ſviku iſpugnen, prem da josc biahu hu
zi, sudiscega ſa jedno djello nebesko,
naravno, kojèihje nukovalo, i vjeſcbalo
onoga millosàrdnoga Oracja po imenu
odabrali ſa svòga Poglavizu; ſàto svi n
gnima sjedigneni, udìglga odabrasce,
Pogljacko Pristoglje uſvisisce. Pjasto u
Pogljackoga Vladaoza nasljedova sa s
biti poniſcian, blagh, gljubeſgliv, i nil

Digitized by Google

Nastojasce pomgnivo na obranu sirotaa, udovizaa, siromahaa, i svieh pravednieh. Svojom dobrotom, vrjednostim, i pravdom pogasj ogagn od nemira, i omraſe, kôga naghje raſceſcena meghju Plemichima Pogljackiem, i neiſbrojna dobra uſrokova sviem svoiem srechniem podloſcnizim. Na svârhu imajuchi stoo i dvadesti godisctaa narescen slavom svakieh velikieh krepostji umrje, nu u svoieh sinovîh, i unuzzîh ſcivje, i gospodova na Stolu Pogljackomu, ſa pet zjelieh doscjastieh vjekaa.

(8) *Mjesislav Pârvi porodise sljep, nu u doba od sedam godisctaa beſ ikakva nastojagna gljudskoga cjudoredno iſ nenada progleda. Ovi dogoghjaj bji od mudrieh Gatalazaa sudjen ſa ſlamegne, kojèje narizalo, dàbì on u kojegod vrjeme prosvjetlio svoje rodno mjesto veoma vechje, boglje, i plemenitije, nego ikakav od predgnieh gnihovieh Banaa. Ne privariscèse u istinu hvagljeni Raſumnizi; pokli budduchi Godiscta 964. mirno nastao svômu Otzu Zjemomislavu josc ſcivu na vladagne Pogljackoga Naroda, a oſceniòse doscjastoga godiscta ſa Dabrowku kchjer Boleslava Pârvoga Bana Cehskoga, nasljedujuchi svjette svoie dobre ſarucnize, ostavj sctovagne laſcivieh Bogovaa, a prigârlj ſakon, i Vjerru Kârstjansku. Iſa kako on biasce primio Sveto Kârsctegne s' tolikom pomgnom, i nastojagnem prionu na rasplodjegne Vjerre Katoli-*

ajanske, da u mallo vremena svjetlostim
ghjelja, s' ograghjegnem mnoſieh Manast
s' postavgljegnem gnekoluzieh Biskupiaa
svjetlj, i proslavj svu svoju cestitu Ban

(12) *Boleslav Pàrvi prisimenovan*
pristupj na vladagne Pogljackoga puka
sesta svóga Otza Mjesislava Godiscta 99
pàrvi neghju sviem Vladaozim Pogljacki
nadaren imenom, i Krunnom Kragljev
Pokli budduchìse uputio u ono vrjeme
Treschi Cesar ſa dochi u Gneſnu poho
posctovati Sveto Tjelo Adalberta Nadbi
od Gneſne muccena ſa vjerru Kârstjan
Prusji, Boleslav na daleko otighjega su
i uvodechìga u Gneſnu s' privelikom g
cim, dikom, i szjennom, ustavise u gne
druſcbi cinechi da budde slusceen, posct
i citan na pristojan nacin onoliko velik
spodara. Oton nahodechise veoma ſ
gljan od toliko ugljudnieh millodarnosti
leslavovieh, ſa osecitovàtmu ſamjenitu gli
i ſa ukaſatmùse haran, pocjastiga imen
odjechjom kragljevskom; pacek svojom
rukom, i krunnom naresimu celo. Boles
vrjeme svóga kragljevagna ucinìse vechj
taa slavnodobitan vàrhu velikieh cetau,
nizaa Rusianskieh. Priuſe oruſcjem Po
niu, i Kaſubiu, koje dârſcjave josc od
seta 840. biahuse od Pogljakua ozjepi
odmetnute. Podloſcj pod svoju oblas Pru

Digitized by Google

ze, koje ſa uſdárſcjati u uſdi, i poniſcenstvu pritisnu, i priduscj tegotniem haracjom. Na svárhu iſa dvadesti i pet godisctaa cestitoga kragljevagna umrje Godiscta 1026.

(13) Kaſimir Pàrvi biasce jose malahno djetescze onda, kad gnegov Otaz Mjesislav Drughi priminu; radi cessa gnegova Majka udo iza osta na vladagnu Pogljacke kragljevine mjescte svóga Muſcja. Ova budduchi u mallo vremena probudila, i raſcegla suproch sebi istoj svu ſcestocinu oghgna od rasárſobe, i omraſe svega Pogljackoga Naroda neraſloſcniem zarinami, i haracima, koiènje svoje podloſcnike prem nemillosno gulila, i odirala, bji s' mlaghjahniem Kaſimirom iſ kragljevskoga Pristoglja iſtjerana. Otighje ſato u Kragljevinu Franacku, u kojoj odhranj, i uſgoji svóga jedinoga sina, kakòsèje pristojalo jednomu Kragljevichju, koi spoſnavajuchi nestamnos svjetovnieh dobaraa, ſa stechi nebeska ucinise Kalughjer u glasovitomu Manastjeru od Klugni, i doprje uſeti Sveti Red od Djakona. Kad alli eto Pogljacka svjetla Gospoda (koja u sve vrjeme gnegova odalecegna od kragljevine Pogljacke, ſcivjahu u nemiru, u ſavadi, i u domachjemu rattovagnu) poslascènu Poklisane s' molbami, ſa dabìse dostojo prichi na Otcinsko Pristoglje. On ſa gljubav, i mirnockju onoga puka s' dopusctegnem Benedikta IX. Opchjenoga Zárkve Svete Po-

glavara, povratise na svoju otacbinu,
bji pricekan s' neisrecenom radostim,
kom cjastim, i prisârcjanom gljubavin
scta 1041.. Rasbj Kasimir u dvie bojn
de, i poras svu vojsku gnekakva M
gnegova prie podtosenika, a poslie odm
koi biasce prighnuo podàse dàrscjavu
sovie. Prusovze uharacj, a Cehe ras
saghna, i otètîm Slesiu. Na svârhu
scesnes godisctaa cestitoga kragljevagna
dobri Kasimir od svega puka Pogljackog
gljen, slavgljen, blagosivgljan, i scjaglj

(14) Boleslav Trechi Krivenstus, to
Krivoustan od Pogljakaa nadimenovan
ghje na Pogljacko pristoglje Godiscta
poslie svôga Otza Vladislava Pârvoga,
priliku zjechja privelike szjenne, i glj
vasda na svoieh pârsieh usdârscjasce. Bo
u vechje bojnieh ârvagnaa shara, i pr
Cehe, i Prusianze. Ucinj on josctera j
plemenito pridobitje suproch Cesaru Arig
koje napomenujuchi Spjevalaz, recce, da
Pogljacki odolje Cesarskomu, kôga sato
scjasce stisnuta sred svoieh nokataa. Nije
mene, dasèje ikada Kragl Boleslav rattio
garzima, a nalasise usopet spomena, d
recenieh rattîh biasce od gnih usdârscjan
pomagan; sato neumiem rasumjeti omu
Ugrom u Cetveroredku 125. ovoga Pjeva
upisanu. Umrje Boleslav Godiscta 1139. i

Digitized by Google

juchi pèset i tri ljetta, nakon tridesti i sces slavnoga kragljevagna. On biasce svjestan, i umjetan, blagh, millosárdan, i u isto doba pravedan; u vojevagnu paka hrabren, krepak, i stavan; tako dàse u svieh svoieh bojnieh natjezzagnih vasda occitova cestiti slavnodobitnik.

(15) Kasimir Drughi bji usviscen na Pogljacko Pristoglje Godiscta 1177. mjescte svóga bratta Mjesislava Trechjega, kóga Vjechje Pogljacko ukinu s' Pristoglja radi gnegove gadne lakomosti, besocnoga otimagna tughieh dobaraa, i prihude slochje, i nemillosti, koja dotlek biasce u gnemu usrasla, da kad nebi nahodio stvoregna gljudskoga podobna samochi u gnemu sadovoglit svoja slosárdna, i svjerska pohotjenstva prighnuta, i pohlepna na proljevagne kárvi, umirivascèih, i tascjasce ubiagnem, i raskidivagnem scivinaa neraslosenieh. Netom Kasimir na Kragljevstvo usighje òncjas svoiem viteschiem hrabrenstvom, a josc vechje svojom dobrotom, i blagochjudnostim rasvârsce, i rastjera sve mârkle sjenne od nepokoja, nemira, i omrase, kojèse bjehu sametnule, i prusile po selieh, i Gradovîh kragljevine Pogljacke. Ovi blaghi, dobri, i gljubesglivi Vladalaz bji toliko ugodan, i dragh svoiem podlosenizim, da kad, nakon sedamnes godisctaa kragljevagna, a peset i tedam svoga vremenitoga scivota, odjelise

k' stranam od vjekavjecjanstva, inokupnie bji suzami proplakkan.

(16) *Imajuchise iskorjenit po smàrti K simira Trechjega rjeſ muſckoga spola pleme Pjastova, po hotjegnu istoga Kasimira j sciva, odabra Vjechje Pogljacko Godiscta 13 sa svojega Samovladaoza Lauscja, illiti L dovika Kraglja Ugarskoga sestrichja, hoc rjet, sina od sestre hvagljenoga Kraglja simira. Ludovik primajuchi Kragljevstvo Polonie, nijese odrekao od onoga od Ugar nu sa zjele dvanes godisctaa obje svjetle Kr nie na svojoj glavi usddrscja. Vidjascese slavni Poglavar sviem josc najplemenitiem postima narescen. Biasce ljep, millostiv, godaran, i bogogljuban. Cignasce svak pripravednu pravdu, i sasvom mochim na jasce na opchjenu cestitos svòga puka. nadaren tolikiem hrabrenstvom, i tolikom chjom u vojevagnu, da kadgòdsèje s' v povratio, mallo magne nego svaki krat p tiosèje s' usmnoscegnem svoje cjasti, i s ddrscjavaa. On priusé k' sebi Dalmaziu, dloscj svojoj Krunni ddrscjacu Hàrvatsk samo, nu josc i kragljevinu Napulitan Ucinj glasovitieh pridobitjaa vàrhu Ce Tatarinaa, Litvanaa, Bugaraa, i Mo zaa. sa na svàrhu sve ujedno sloſciti, o asce jedan od najcestitieh, i najslavn*

Digitized by Google

Kragljevna privedroga plemena Svetoga Kruglja Stjepana. Umrje najposlie Ludovik, i ostavj ova vremenita kragljevstva, sa pochi uſtivati na nebesieh ona, kojasu vjekovita.

Ovdi Gundulich prikaſcjuje na Ludovikova sctitu dvie velike rieke ſagdrgljene, jednu Vislu, illiti Vistolu, a drugu Savu, párvu od Polonie, a drugu od Karniole, ſa ſlamena vatnam takiem otajstvima ujedignegne kragljevine Pogljacke s' Ugarskom.

(17) *Poslie smárti hvagljenoga Kraglja Ludovika, Kraglisa Edwige gnegova Gljubovza Udoviza osta na vladagnu Pogljackoga kragljevstva. Ova Godiscta* 1386. *ſarucìse opeta s' Jagellonom Velikiem Banom Litvanskiem, koi sadruſcj ſa vaſda Litvaniu k' Polonji, i uſighje na kragljevstvo Pogljacko; ostavj laſcive Bogove, koje do tad sctovasce, a sarcjano ſagdrlj, i primj s' Karstjanskom vjerrom Kárscstegne; pacek po gnegovoj pomgni, i nastojagnu sva Litvania bji na pravu vjerru privedena. Na Svetomu Kárestegnu uſé sebi ime od Vladislava Cetvártoga, a svojoj kuchj ostavj ono od Jagellona. On prie negh postupj na vladagnè Pogljacko opljenj, sadrje, i poruscj dárſcjave Rusianske, Prusianske, i Livonianske, i bji toliko hrabren, i cestit u vojevagnu, dàje vaſda s' sobom imao kò svóga neraſdionoga druga pridobitje. Poslie paka ovseje rattovo s' plemenitim Viteſima Reda Nje-*

mackoga, i s' odmetnizima Banovine Litvanske, prid koiem biasce gnegov bratt Svitrigellon, koìse hotjasce ucinit vlasctiti Gospodar one velike Banovine, i sviehje Jagellon junacki pridobio. Umrje on od osamdeset godisctaa nakon cetresti i osam ljetaa kragljevagna, to jest, Godiscta 1434.. Ovi Kragl ucinìse dostojan velike cjasti, i slave, navlasctito radi prisamjerne bogogljubnosti, i dobrote Kârstjanske, priplemenitieh viteschieh djellaa, priblaghe svoje chjudi pospjescne na millosârdje, i na dobrocinstvo, i radi inieh mnosieh krepostji, koiemje bio priobilno narescen.

Oklopjeni Kognik, kôga prikasçjuje Gundulich na sctitu Jagellonova Stupa, Obiljesctvòje Velike Banovine Litvanske.

(18) *Nakon smârti Velikoga Jagellona, usighje na Pogljacko Pristoglje Godiscta 1434. gnegov pàrvorodjeni sin Vladislav Peti imajuchi samieh devet ljetaa, koi paka Godiscta 1440. bji odabran josc i sa Ugarskoga Kraglja. Budduchi Vladislav Godiscta 1443. usillovo Murata Drugoga Zara Otmanskoga ostaviti obsjedegne od Biograda, i sràmotno pobjeghnuti sa stoo i peset tisuchjaa gljudji, nasljedovàga, i saskocj ne daleko od rjeke Murave, gdje rasbj svu gnegovu vojsku, pogubj tridesti tisuchjaa Turakaa, a cetiri tisuchje scivieh uhvatj, osta gospodar od gnego-*

Digitized by Google

vieh taboraa, i svega bogastva, koje u gnih biasce; pacek napredujuchi sa gnim u potjeru osvoji svu Bugarsku Banovinu, i ulasechi u Macedoniu rasmlatj vojnizu Karambei Pasce; kojàse biasce po klanzieh utvàrdila, sa udarati na gnega is busiaa, i putemu satvorati, i saprjecivati. Uhitj u ovoj sgodi istoga Karambei Pascju, sa iskupjegne kojega primj od Zara Murata cetresti tisuchjaa scjutazaa, illiti slatnieh pjenesi. Umrje na svàrhu ubjen dobri, vrjedni, hrabreni, i bogogljubni Vladislav neimajuchi vechje od devetnes godisctaà u bojnomu àrvagnu suproch istomu Muratu doscjastoga ljetta prihitjenu kod Bugarskoga Grada Varna Godiscta 1444. na 11. mjeseza Studenoga. Smàrt ovoga prikreposnoga Kraglja privelike sctette donese Ugarskoj kragljevini, a zjeloviti rasap, porasu, i svàrhu nesrechnomu Gàrckomu Cesarstvu. Sve ovo u kratko o gnemu rekoh, a josc u krachje napomenuh u Nadomjeregnu 33. Pjev. Trech.

(19) Poslie smàrti Vladislava Petoga sjedde na Stol Pogljackoga Vladagna drugorodjeni bratt Vladislavov po imenu Kasimir Cetvàrti. Najpàrvi posò, koi on stavj na ruku isa kàko biasce krunnom Kragljevskom narescen, bji iskorjepjegne Reda plemenitieh Vitasovaa Njemackieh, koji velikom, i moguchjom vojnizom sakuppjenom u Njemackomu Cesarstvu zvjegljahu, i harahu semglju Pru-

siansku. Kako ove biasce Kasimir skàrscio, i rasruscio, udiglse s' dobrom srechjom stavj priusimati Pomeraniu, Mikloviu, i Kulmiu dàrsejave jur prie od Pogljakaa odmetnute. Bji sa tiem Kasimir snisceno mogljen od sapovjednika Banovine Ugrovlascke, dàbiga pomogó, i branio suproch silli Mahumeta Drugoga, koìse pripravjasce snascno udariti na gnega. Prighnùse dobrovoglno Kasimir na gnegove molbe, allìmu nebji potreba truditi Pogljacke vojnike; pokli dopir juchi sposnati Mahumet, dàsèje pocela kretati Pogljacka vojska, sa pomochi Poglavara Ugrovlasckoga, isgubj smionstvo podighnùtse na gnega. Umrje Kasimir Godiscta 1492. nakon cetresti i pet ljetaa svóga kragljevagna.

Govorechi dakle Gundulich u Cetveroredku 135. ovoga Pjevagna; Kragl dobitnik Njemskich silaa, *rasumie govorit o onieh sillah, kojèje Kasimir rasbio, i raspârscjo u vojevagnu suproch hvaglenìem plemenitìem Vitesim; a sljedechiema opeta rjecima;* Rasap turskich vitesovaa, *zjenim, da hochje bes sumgne flamenovati strah Turski, i nesmionstvo Mahumetovo, sa savaditse s' Ugrovlasckiem Gospodarom dokligodi Kasimir u scivotu biasce. Na svârhu rjecima;* Smechja odmetnìma, *napomegnuje odmetnute dàrsejave od Kasimira poslie priusete, i sebi podloscene.*

(20) *Ivan Alberto Godiscta 1492. nasta*

svojemu Otzu Kasimiru Cetvártomu na vladagne kragljevine Pogliacke. Josc doklèse nahodjasce Kragl Kasimir u Scivotu, Sadjellova Ivan Alberto jedno glasovito pridobitje suproch Tatarinim, od koieh pogubj dvadesti i pet tisuchjaa. Priko tjèka paka svojega kragljevagna, natjezàse raslike pute suproch Ugrovlasima, i suproch Bogdanzima, alli ne odnese vjenaz od naddrvagna if ovieh svoieh bojnieh sabavaa. Umrje ovi Kragl Godiscta 1501. nakon devet ljetaa svojega kragljevagna.

(21) Lehsandro bji usviscen na Pristoglje Pogljacko isa smárti gnegova bratta Ivana Alberta Godiscta 1501., i kragljeva samieh pet godisctaa, u vrjeme koieh jednom rasbj Tatarine, i osta várhu gnih cestiti slavnodobitnik. Ovi imadjasce kosse priko nacina zárne. Biasce toliko blagodaran prema svakomu, a navlasctito prema hitriem Rukotvorzim, i gljubovnizim snagna, i mudrosti, da kàdbi josc bio poscivio tkojegod godiscte, biòbi svu kragljevsku Blagoshranu sa gnih cjastiti, i nadarivati ispransio.

(22) Sciscman, illiti Sigismondo Párvi posta na sapovjed Pogljacke Kragljevine poslie smárti svóga bratta Lehsandra Godiscta 1507. Ovise najprie poce brinut svoiem domachiem poslima, to jest, oniem, kojisu utisctili gnegove kraine, ddrscjave, i Gradove; koje buduchi uredio, i dobriem putom uporavio, od-

redj rasciriti okolisce svoje kragljevine. U ime toga vechje krat ſatece, i raſ)j Tatarine; a njekoliko putaa udarj na Mosckove, i pridobiih, nu osobito kod Tvârghje Orske, gdje poraſj svu vojsku Velikoga Vasiglja, illiti Baſilia Zara Mosckovskoga, i priuſć Smolensko od Mosckovaa gnekada iſ nènada Pogljazim oteto. Biasce Sciscman prihrabreni Viteſ, i Vojvoda, josc i prihitri Umjetnovladalaz, koi toliko u miru, koliko u rattu vaſdâje svjesno, i raſborno kragljevskom scibikom vladô, i obârtao. Umrje Sciscman Godiscta 1548. u doba od osamdeset i jedno ljetto, iſa kako biasce kragljevo cetârdesti i dva.

(23) *Scisman Drughi prisimenovani Augusto bji odabran ſa Kraglja Pogljackoga josc ſa ſcivota gnegova Otza Sciscmana Pârvoga. Ovi Vladalaz ſadostoja priveliku szjennu svojeh podloſcnikaa radi pripomgnivoga gnegova nastojagna na gnihovu koris, i cestitos. Veclje krat pobj, i pridobj Mosckove. Pod vladagnem ovoga svjetloga Kraglja Godiscta 1550. Livonia bji pristavgljena, i pridruſcena k' Polonji; pokli budduchi on raſbio, i raſaghnô onoga godiscta silnu vojsku plemenitieh Viteſovaa Reda Njemackoga, od koieh biasce bila prie poswojena i uſdârſcjana, priuſèje, i svojoj Krunni podloſcj. Umrje Sciscman Augusto Godiscta 1572. beſ da biasce ostavio nakon sebe Namjesnika od svôga koljena;*

zjech cessa dovárscj u gnemu rjeſ pleme-
ga Traga Jagellonova.

(24) *Godiscta 1476. Stjepan Battor Ban Erdeglja bji odabran ſa Kraglja Poglja-*
ga. Priſamjerne kreposti ovoga Poglavize
mallo vremena occito prikaſasce, da on
asce dostojan toliko velike cjasti. Svekolike
árſcjave one kragljevine dobrovoglnòse gne-
u poklonisce, i ſa svógàga Poglavizu spo-
asce; sama Danzika ne hotjemu svoj po-
uh, i svoju podloſcnos poklonit, jerbo ona
asljedovasce ſamjere, i poſcjude Privedroga
Masimiliana Austrianskoga, koi sudjasce, i
tanovito uſdárſcjasce, dàje gnega, a ne it-
koga drugoga ona sjajna Krunna ſapadala.
Otighje ſàto Stjepan svojom glavom prid voj-
skom, ſa cinìtse vratit u svjes Danzicjanima,
koieh u mallo danaa naddrva, i zjelovitoj svo-
joj oblasti podloſcj. Mosckovi u to, kojise
ſcjudjesce okoristiti ovom domachjom smuchjom
naroda Pogljackoga, u vrjeme kad Stjepan
Battor otighje poniſcit Danziku, nasárnusce
na dárſcjavu Livonianſku, tèrje svoiem stje-
gom, vojskom, i svojom oblastim prikrisce.
Alli iſa kako Battor biasce skucio glavu Dan-
ziki, i uciniòje sebi posluscnu, poghje poho-
diti, i poſdraviti Mosckovze u Livoniu, koje
raſaghna, raspársc ja, i istjera iſ one dárſcja-
ve; pacek u dva sama doscjasta godiscta, u
koja nasljedova ſ' gnimàse natjezati, shara,

Digitized by Google

pogubj, i poraſj ſa cetiri ſtotine tisuchjaa gnihovich vojnikaa. Umrje Stjepan Battor Godiscta 1586. *neimajuchi vechje od peset i cetâr ljetta, nakon deset godisctaa svojega kragljevagna, ostavjajuchi ſa sobom ime od prihrabrenoga, i priplemenitoga Vojvode, i od pripravednoga, i prigljubeſglivoga Samovladaoza.*

Govorechi Gundulich na broju 146. *ovoga Pjevagna;* **Odmetne Pruse sklonj,** *beſ sumgne raſumie besjediti o onoj smuchi, koja biasce u Danziki od Battora raſvârſcena, i raſbistrena; poklìse nije ikako na ijedan nacin u sve vrjeme svóga kragljevagna ovi Kragl s' Prusianzima udario, illi ſaràttio.*

(25) **Hajduk** *rjècje turska, koja ſlamegnuje Ugarskoga Vojnika pjesenika.*

(26) *ſborovvski biasce Kneſ od Gorke, a Despot od Poſnanie.*

Digitized by Google

OSMAN

JEVAGNE JEDANESTO.

Iſatkane kaſcju slike
Boj Zarskomu Poklisaru,
Poglska oruſcja, i Vojnike,
Odoljesce koji Zaru;
Ter budduchi mir sklopio,
Iſ Vârscjovèsèć odjelio.

1.

Vjechnizàje sredgna u sebi
Tej naprave, tej ljeposti,
Da tkòje u gnoj vìksê nebi
Nagledao od millosti:

2.

Bogatòje narescena,
Pokrivàje sa svieh stranaa
Svila ſlatom iſpugnena
Na raſlike slike tkana.

3.

Tùjbo iſ nova slavna ſgoda
Dobitùse lanske sloſcj,
Koja Turzim prjekor pòda,
A Pogljazim ejaas uſmnoſcj.

4.

Iſvârsnosti svàkse cjudi,
Nebòje odſgar, ſemglja okolo,
Stjeſi, trubglje, kogni, gljudi,
Silna oruſcja, bjegne oholo.

5.

Zàrse gleda plaho djete,
Gdìsèê digô s' Zarigrada
Na pogube, raspe, i sctette
Poglskieh pogljaa, i livadâ.

6.

S' gnìmse paſi oruſcjana
Mnoſc neſgledna na sve kraje;
Gubi ime poglje, i strana;
Scto okko vidi svę vojskàje.

7.

Alli opeta glasoviti
Pogljackìse Kragl objavglja,
ſa Kragljevstvo obraniti
Gdi proch Zaru vojsku spravglja.

8.

Svùdse paſe bârſi Ulazi
Hârlo obtjezat svaku stranu,
Da ured' skacju svi junazi
Krunne opchjene na obranu.

9.

Letjet gledasc ſapovjedi
Po prostranoj Kragljevini,
Put Vârscjova da svak sljedi
Pod oruſcjem u bârſini (1).

Digitized by Google

10.

Vidisc òncjas na glas ovi,
Gdìse ſemglja sva podiſce,
Gdi od svud vârve Viteſovi,
Gdìse oruſcjem sve uſciſce;

11.

Gdi inostrane Krunne, i Kneſi,
S' kîem Pogljazi druſctvo imaju,
S' Vojevodam, i s' Viteſi'
Na gnih pomoch i oni ustaju;

12.

Gdìse mnoga vojska ſbira
Vârhu poglja svîm sciroka,
I gdìse Orlov Stjegh prostira
Proch Mjesezu od Istoka.

13.

Nu Poklisar sve ostavj,
A uſê paſit k' onoj strani,
Gdi s' oruſcjem stoje u spravi
Turzìse udrit, i Kârstiani.

14.

Velikèse Vojske dvie
Vârhu ravna kaſcju poglja
Kraj prostrane Bogdanie,
I granizaa od Podoglja.

15.

I tolìsû po nacinu
Iſatkane sej dârſcjave,
Da tkòih gleda ſa istinu
Szjeni, dàsu ſbiglne, i prave.

Digitized by Google

16.

O kraieh poglja od ratti
Prut, i Nester gledat slìdisc,
I akòch' okku vjerovati
Romon cjujesc, tjèkim vidisc.

17.

S' jedne strane tuj paſìse
I beſ svârhe, i beſ mjerre
Turska strascna vojska gdìse
Jakno Mjesez na luk stere.

18.

S' drughe vojska od Pogljakaa
Svièmse kaſce ljepa kitta
Od hrabrenieh sva Junakaa
Po iſboru skladno svita.

19.

I toliko slicne slike
Tkalaz hitri svemu pòda,
Da ne samo svak prilike
Poſna od Viteeſ' i od Vojvodaa,

20.

Nùse u svemu ti bigljeſì
Od istine josc gledaju,
Dàbi reko trepte stjeſi,
Buce gljudstva, kogni igraju.

21.

Pacèkse okko dotlek vara,
I poſnagna svacia gube,
Da gdi bubagn svaki udara
Cjujesc, i gdi trubglje trube.

Digitized by Google

22.

Iſvàrsnostim sjeh napravaa
Vas ſapagnen Pascja ostaje:
U istinùse upoſnava,
I mni u vojszi opet dàje.

23.

Snebivàse, da toliko
Ruke umârle hitro veſu;
Tìmjê ovako on pokliko
ſborovskomu svjetlu Kneſu:

24.

Tko bji, slavni Vojevoda,
Toli' umjetan meghju vami,
Da besjedu, i duh pòda
Oviem mârtviem prilikami?

25.

Oruſcja ova tko osnova,
I lanskoga boja sille?
Ah! jesuli cjudda ova
Gljudske ruke ucinile?

26.

Eto paſech' vojsku nascju,
Kèjê mnoga velicina,
Svakoga u gnoj poſnam Pascju,
I Turcina po Turcina.

27.

Josc kàdbìmi mogło biti
Poſnat i one srechne puke,
Kìmjê Zaru odolîti
Od junacke isclo ruke;

28.

Tèrbih cjuo od svieh ime,
Kô svjeh vidjeh vojevati,
Nebih mogô u sej vrîme
Draſce stvari ja sliscjati.

29.

Na ovo dvorno uprascjanje
Od Zareva Poklisara
Kneſ, kî djellim svud slavànje,
U ovi nacin odgovara:

30.

Dobrovoglno tvôj millosti
Jàchju kaſat Pascja iſbrani
Narode one, s' kîeh kreposti
Kragljevstvòse nasce obranj;

31.

Nu Viteſi tkòsu koji,
Raſabràtje trudno imena,
Gdi sva u skupu Vojska stoi
Taborima obgraghjena;

32.

Tîm pogledaj gdi iſ taboraa
Van iſiscla svàse odkriva
Otvorenieh vârh prostoraa
Cekat Zara suprotiva.

33.

Taj cjas Zarski Pascja obratj
Tihi pogled stavna obraſa,
Poglsku vojsku raſgledati,
Gdìmu slavni Kneſ ukaſa.

Digitized by Google

34.

Suncjanòse svjetlo okko
Ljepscieh Viteeſ' ne nagleda,
Svi na cette u sciroko
Sljede nacin bòjna reda.

35.

Nu Poklisar cjuddom novîm
Snebivàse, paſech' paka
Prid ovazîm Viteſovim
ſa Vojvodu Pustignaka.

36.

ſagugnastio, i ſarasto
Ovi u kossah vas-se vidi:
Postarano lize, i tmasto
Kaſce od koſce suhor blîdi.

37.

Objèmùsu noghe bose,
Dârſci u rukah kriſc raſpeti,
A konopom opasosèê
Po osctrom ruhu od kostretji.

38.

Occi s' gnega cjas ne smechje
ſapagneni Alì Pascja,
I nemoſce sârzu vechje
Odoljeti, da ne uprascja.

39.

ſborovskomu veli tîme:
Tkòje oni, Gospodine,
Kî ide pârvi prida svîme,
A poruscen nad sve ine?

Digitized by Google

40.

U cjovjeku poharanu
I satrenu onoliko,
Kùstê ufat moghli obranu,
Gdi na bjegnèse ide prîko?

41.

Posmjehnùse tiem rjecima
Kneſ, i ovako odgovorj:
Ne boìse tko pravu ima
Vjerru u Bogu viscgnem' gori:

42.

Od koljena plemenita
Gospodicich jedànje ono,
Kî pogârdj slavu od svîta,
A obra bitje svîm priklono.

43.

Blaſc na ìme ònse ſove,
I iſ istoka do ſapada
Od svetigne glas gnegove
Po narodieh leti sada.

44.

Na svakcjàsbo kroſ veliko
Dielovagne od cjudesaa:
Kaſce svjetu, on koliko
Dràghje Kragl.u od nebesaa.

45.

Po pustignah nagh docîme
Isukârsta naga slîdj,
Meghju Zarom, i nascîme
Kragljom ſgode sve prividj.

46.

Tîm nosechi Kriſc u ruzi,
S' Kragljevichjem na boj doje,
I gdi oruſcjem ini puzi,
On molitvom vojevòje.

47.

Nu besjeda moja ova,
Sasma duga da ne iſlaſi,
Od Pogljackieh Viteſovaa
Sliscja' imena, slike paſi.

48.

Gleda' onoga, kî sred sctita
U verigah dârſci Lava,
A od ſelena perja svita
Na glavìmu stoi dubrava,

49.

I odjechjàmu svàê ſelena,
Kôm oklopje ſgar pokriva;
I kogn ſelen okka oghgnena
Rèkbî pod gnim mugnàê ſciva;

50.

Rodovilski Kneſ onòje:
Vodi tri cette iſ dalece
Iſ najkrajnieh dârſcjaav', koje
Val Njemskoga morra obtjece.

51.

Onji, oklopja kjî oblace,
ſa Vojvodom ter najprie
Nosu kopja, pascju mace,
Kognizìsu od Prusie.

Digitized by Google

52.

Paſi opeta druſcbu oghgnenu,
Kâ ſa gnima gre smiono
S' pusckam duſîm na ramenu:
Pomoranzi (2) svèsu ono.

53.

Nakon gnìhsu tvârde cette
Livonskieh (3) iſ prostoraa,
S' pusckam i oni, rèkhî lete
Jak oghgneni trjes vârh goraa.

54.

Alli gledaj, pak Vojnizi
Litvanskoga (4) Kneſctva sljede,
Svi na kognieh kopjanizi
Pod oruſcjem bjeliem sjedê.

55.

Glavu imaju Paz (5) Stjepana
Velikoga Kangiljera,
Jasce Junak kogna vrana,
Vran sctit, i vrana ima pera.

56.

Vojvodu opet paſi onoga,
Kî igra kogna svîm velika,
Starostèje Pogljackoga
Sjenjevichja ono slika.

57.

Modriem perjem Viteſ milli
Vedròê celo nakittio,
A u poſlatnoj modroj svili
Na Ugarsku vasèê odio.

Digitized by Google

58.

Sa gnimèse dio s' kopjem,
Dio s' lukom Viteeſ ſdruſcja:
Radogostje (6) pod oklopjem,
I Smolensko (7) guih oruſcja.

59.

Vojnicjaraa vidjet jòscje,
Kìmsû oruſcja ista i snaga,
Podljesjèih (8), i Poloſcje
Iſ bliſcgnieh scglju rusagaa:

60.

Gleda' onoga, kî u desnizi
Vitiem kopjem rèkbî trese,
A na ſlatnòjmu Ugarsctizi
Scjuto perje prostirèse;

61.

Slatnèmùsu i odjechje,
Slatne kognu sve naprave,
Kìsê pod gnim u skok mechje
S' perjem ſcjutiem vârhu glave;

62.

Vojvoda ono slavna imena
Samoskìje Ban hrabreni,
Kî Tatara raſbj oghgnena,
I u pljenùmu pljen ſapljenj:

63.

On ſa sobom tri raſlike
Viteſovaa vârste vodi:
Gledaj kèsû gnih prilike,
S' kìèmli oruſcjem svaka hodi.

64.

Samoscziſu (9) ono vârli;
Kîm vârh glave lete krila,
I kognìimsu s' kriliem hârli,
A oruſcje luk, i strîla.

65.

Vuciem koſcjàmsu oda svudi
Sebe, i kogne svê prikrilli,
Ter od kognaa, i od gljudji
Vukovìse ucinilli (10).

66.

Sa Bojnizim plassîm ovîm
Volinskìse (11) ono staju,
Bridke vucze pod lukovîm,
I kopjace svi imaju.

67.

A u koscjugljah Kjovski puzi (12)
Od gvoſdène pàksu ſcizze,
Hàrbe, i sotite nose u ruzi,
A na pasu sjekirize.

68.

Nut onoga, kôm' kaziga
Snjeſcjanièmse perjem kitti,
A i kogn pod gnim bjegli od snîga
Rèkbî sàdchje poletiti.

69.

Ah! Mikleuse onolìje
Pan Segnanski! (priuſê Pascja)?
Jàga poſnam; on najprie
Na oruſcja udrj nascja.

Digitized by Google

70.

I ondi s' kogna snjeſcjanoga
Oghgnen Junak pali occima,
Ter tàje u gnem' silla mnoga
Dàmu i od slike stràhse ima.

71.

Odgovorj Kneſ hrabreni:
Onòje ono; sctìtmu paſi,
Na kômùje plam oghgneni,
Gdi iſ snjeſcjane gore iſlaſi.

72.

Pod klobuzim kamigljovzim
Kraicnizi ſa gnim jascju,
Bjelorusi (13) s' Podolovzim (14)
Puscke nose, sabglje pascju.

73.

Alli u nebu raſvedrenu
Prièbi ſbroil' sitne ſvjeſde,
Negh Vojvode po imenu,
Kjî ſa oviem opet jeſde;

74.

Er nîe u Poglskoj ſemgli toga
Mjesta malla, ni velika,
Kê Vojvodu nèima svôga,
I osobna Plemenika.

75.

I svi (er hochjê toj ſakoni
Od Kragljevstva ſa obranu)
Kad vojuje Kragl, i oni
Trjebìê na boj da ustanu.

76.

Tîm cettami, koje slîde,
Svjetglje slike Tkalaz pòda,
Svìbo u gnih, klsè vide,
Plemichìsu, i Gospoda.

77.

U bogatoj ono odjechi
Masovskàse (15) cetta resi,
Korde o pasu, a niſ plechi
Visse oghgneni samokresi.

78.

Kalpakèim rese Risi,
Modre odjechje srebro okoli,
A niſ ljevo rame vissi
Ris pod ljevu ruku doli.

79.

Opet Lehsckieh Viteſovaa
Mlados ljepiem jeſdi jeſdom
Iſ mjesta, u kôm' s'ghnjeſda Orlova (16)
Leh Grad pârvi ſaſva Ghnjeſdom.

80.

S'gnima u pored od Pogljakaa
Gledaj drugu druſcbu mladu,
Odkli stari Krak (17) od Kraka
Poda ime svômu Gradu.

81.

U povodu tri Jedeka
Svaki uſàse Viteſ dârſci,
A kogn pod gnim ſcegljan tjeka,
Rèkbî skace, puha, i ârſci.

Digitized by Google

82.

Sa Ugarsctizam ſarudjenîm
Trepti perje scjarovito,
Vissi kaplan pod ramenîm,
Stoi u ruzi kopje vito.

83.

Korda o bedri, sctit o plechju,
Dva na sedlu samopala,
Sgar oklopje, a ſa odjechju
Dosteghnizc svione od ſdala.

84.

Dosta, svjetli Gospodine:
Kèsê cjuddo meni odkriva!
(Klice Pascja) do istine
Kragljevichja vidim ſciva;

85.

Sred Gospode po iſboru
On na kognu jeſdi bjelu,
Dobit nosi u poſoru,
Srechju u ruzi, slavu u celu.

86.

Kneſ priuſê; onôê slika,
Kòjsê u sunzu ime udjeglja,
Istocnoga Dobitnika,
Sjevernoga Braniteglja.

87.

Ah! pogledaj u prilizi
Kàmû uſmoſcnos sja velika!
Mac na pasu, a u desnizi
Od Gospodstva stoi scibika.

88.

Oklopjàse ſlatna odſgora
Pod grimiſniem plasctom rese,
Suncjanìmîh ſrakom zora,
Tako sjaju, svîh naveſe.

89.

Sctitnikàmu dvàsu okolo,
Nosi jedan bat ſlatchjeni,
Drughi treptech' perje oholo,
Kazigu, i sctit s' gnom pereni.

90.

Dvanes kognaa, dvanes vilaa
Bojnòmse igrom prid gnim dice,
Ptiza, mugna, vihar, strîla
Bârſinèim ne pritîce.

91.

Starza onoga uſàgn gleda'
ſagascènoj u haglmi;
Stavan obraſ, brada sjeda
Posctovana svièmga cini,

92.

Ono Karlo Kodkjevìchje
Vojevoda slavni od Vilne (18),
Kômu poda Kragl, i Vîchje
Nad svom vojskom cjasti obilne.

93.

Ah! gnegova slika u tkagnu
Stekla iſvârsnos tolikùje,
Dàbi reko paſech' na gnu,
I sad misli, i svjettuje.

94.

Paſi uſ gnega ſatocnizu,
Kâ pritjece djellim slavu,
Korevskoga Vjeremizu
Nedobitnu Krunoslavu.

95.

Gne kogn ſlatni, sliku prima
Od suncjanieh kognaa s'nebi,
Pokli vele svjetglje ima
Sunze od sunza on na sebi.

96.

Dobro poſnam (Pascja veli)
Ja Bojnizu slavnu svuda;
Occìsùje mê vidjeli
Vechje putaa ne beſ cjudda.

97.

Nu onòli, svjetli Kneſce,
Millostìje vasce slika,
Kâ na gljubav svû priteſce
Sàrza oholieh protivnikaa?

98.

Perje rumeno, i rumena
Vârhu oruſcja ſgar naprava,
I ſrak liza raſvedrena
Svakomùse poſnat dava.

99.

Slikàje ono od jednoga,
(Kneſ s'posmjehom milliem veli)
Priateglja draga tvôga,
Kìtê sluſcit u svem' ſceli.

100.

Da onji ostali tkòsu vechje,
(Priuſê Pascja) kjî uſ vas hode?
(Odgovara Kneſ); Najvechje
Od Kragljevstva Vojevode.

101.

Cegljad svjetla, i kreposna,
U slobodi kâ boravi,
Drughe uſde ter ne poſna,
Negh kû sama sebi stavi.

102.

Gledaj kòsê svi ponosę
Odjeveni pribogato,
Ter vârh svile poscven nose
Draghi kami, biser, ſlato;

103.

Bjeliem perjem glavu kite,
Pod kavadim noſce dârſce,
Pascju sabglje plemenite,
Jascju kogne vjetra bârſce.

104.

Alli uprav sad k' onomu
Ti Viteſu occi svârni,
Kî stoi s' kopjem, i u bjelomu
Oruſcjùse vas srebârni;

105.

Srebârnàmu i perjàsu,
Na kaziſi kàmû vise,
Srebârnmùje mac na pasu,
I kogn pod gnim srebârnìse.

Digitized by Google

106.

Altamskoga Kneſa oblicje
Ondìje ono iſatkano;
Gdi ſapada, gdi iſticje
Gnegovo ime svùdje ſnano.

107.

U ſastavi od Junacke
Vojske on jasce najposlie,
Njemske ſemglje, i Franacke
ſa gnim iſbor hrabrenìje.

108.

Nu opet vojska od Koſakaa
Paſi gdìse nàse kuppi,
Kòjsê oprjeti nije jaka
Icia silla gdigod stupi.

109.

Petnes tisuuch' gnìhje u bròju,
Svìsu iſbrani Viteſovi (19),
Nepriateglski strah u boju,
Vihri, gromovi, i trjeskovi.

110.

Gleda' oruſcjan vas oghgneno
Gdje Sajdacki gre prid gnima;
Zârvenu odjechju, i zârveno
ſa Ugarsctizom perje ima.

111.

Jur Kneſ dospje, cîm na kraju
Od Vjechnize s' jedne strane
Vechje i cette dospjevaju
S' ljepiem redom iſatkane.

Digitized by Google

112.

Nu opet Pascja uſê iſ nova
Stranu drugu raſgledati,
Na kôj Tkalaz hitri osnova
Vojska s' vojskom gdìse ratti.

113.

Jakno ſlatna dva oblaka,
U kâ upira sunze od lìtta
Sjaju punni ſlatnieh ſrakaa,
Svjeſdaàê ljepos s' gnih dobita.

114.

Ako s' bukkom u kê doba
Savie sjever ledenìse,
U trjeskovieh, u graddu oba
Zârni ostanu, stamne svìse;

115.

Tako i obje vojske, toli'
Kèsû uresne od prie bile,
Ljepìsu ures u oholi
Strascni pogled obratile.

116.

U strascivoj svèje slizi,
Svèse stîra, svèse krati,
Padaju kogni, i kognizi
Scivi, mârtvi, i duhati.

117.

Trjesi umârli sve uſciſcju,
Sve obujmiva magla zârna,
Oblazìse strjelaa diſcju,
Gradd oghgnenieh pada ſarnaa.

Digitized by Google

118.

Svud oruſcja sjaju vârla,
Puscke, kopja, sabglje, maci,
ſgaghjàû pârsi, koglju gârla,
Sjeku glave, svèse tlaci.

119.

U sred boja nesmigljena
Kragljevìchse gleda pârvi,
Gdje u slizi trjesa oghgnena
U potopu sja od kârvi.

120.

U okolìscse vârti, i vie
Put prostrani sred tjeskote,
Vitiem kopjem sârza bie,
Bridkiem macem ſcgne ſcivote.

121.

Svacia sabglja nàgnse ſdruſcja:
On svieh sreta, svieh ſatjece;
Kogne, gljudi, stjeghe, oruſcja
Kârsci, lomi, ârve, sjece.

122.

Beſ pokoja, beſ umora
Sjemo tamo tèchse vidi:
Mârtazaàje pod gnim gora,
Svud bjeguchje Turke slìdi.

123.

Allìse i Osman Zar opeta
Paſi, gdi svê na boj tjera,
Pobjeguchstvo gnega smeta,
I neposluh, i nevjerra.

Digitized by Google

124.

Naprjed slike, koje stahu,
Sram gledati Pasci nèda,
Er meghju onîm, kjî bjeſcjahu,
I priliku svoju ugleda.

125.

Nu u to doghje i glas, vechje
Sborovvskomu svjetlom Kneſu,
Da Poklisar, i on u Vjechje
Prid slavnoga Kraglja uljeſu.

126.

Na Pristoglju Kragl uresnu
Vârhu ſlatnieh sagaa sîva,
Biskupìmu svi ob desnu (20),
A Vojvode sjedê s' lîva.

127.

Alli od gnih svieh visce
Polak Otza slavna svôga
Sio Kragljevich slavni bisce
Na sto' od ſlata kovanoga.

128.

Sa veliko cjuddo u sebi
Pismo staro nam' donese,
Scto gnekada dva na nebi
Sunza ujedno vidjescèse;

129.

Nu Poglskoga posred Vîchja
Eto i nascja paſe doba
Kraglja, i mlada Kragljevichja;
A od svjetàsu sunza oba.

Digitized by Google

130.

Tîm Poklisar kô pribliſcja
Prid Pristoglje Kragljévskòse;
Poklagnàse, i poniſcja,
Jak ſakoni Turski prose.

131.

Velicjanstvo vedra obraſa
Kragl nàgn svârchje, cìmga prima,
I rukom-mu mjesto ukaſa
Vârhu kôga sjestit ima.

132.

Sjedde Pascja, nu opet usta,
I kô Zarski s' pârva donj
Lis na glavu, pak na usta,
Kraglju prinjèga, i poklonj.

133.

Kragl Velikom' Kangiljeru
Pridavàga, kî sctie u gnemu,
Poklisaru da Kragl vjerru
Sctogod recce, pòda u svemu;

134.

Kî ovo cjuvsci, occi uſ gori
Diſce k' slavnoj Lehsckoj Krunni,
I ovako progovorj,
Da ſcegljegne Zarsko ispunni:

135.

O dostojni vârh svieh Kragljaa!
Kraglju, dàtiê srechja u ruzi,
I dàti ova mjesta, i daglja
Klagnajùse, i svi puzi,

136.

Blagodari svàkcjas Boga;
Er pod sunzem Krunne nije,
Kû ces gleda toli' mnoga,
Da vîk take nebji prie.

137.

Eto tebi samomùje
Odlucena slava ova,
Da Zar silni, kî stoluje
Vârh pristoglja Otmanova,

138.

Svemoguchi Zar od Zaraa,
Kî navjesctat opchi boje,
Sa mir pitat Poklisara
Ovi pârvi put poslòje.

139.

Cjudno cjuddo sctòse vjeku
Do danascgni dan ne Sgodj!
Zar, prid noghe kôga teku
Sa mir iskat svi narodi,

140.

Velicjanstvo svê potiscte,
Spassa sabglju, kôm svjet vlada,
I priateglstvo, i mir iscte
Od tvê Krunne same sada.

141.

On sred boja od kad prîka
Tvîeh junakaa krepos gleda,
Sa moguchja, i velika
I szjenìte, i spovjeda.

Digitized by Google

142.

Tìm opchjene ſcjalech' sctette,
Prie nèghstèse hugje smeli,
Opet druſctvo, i uvjete
Ponoviti stare ſceli.

143.

A i kletva hochje tescka,
A i tako sudjenòje,
Da Turacka Krunna, i Lehscka
U vjecnomu miru stoje;

144.

I tko od starieh nascieh haja,
Ikad ovo da pristupi,
Po sctettìse ſaman kaja,
Na svoj pjeneſ rasap kupj.

145.

Tomùbìmi svjedok bile
Kosti od vojskaa svakom stranom,
Kèsùsê ovdi jur sledile
Pod Veſjerom Balabanom;

146.

Svjedòkbìmi tomu bio
I Suliman Zar oghgneni,
Kogàê sillom sillu odhio
S' Poglskieh krajaa mraſ ledeni.

147.

Nu u govoru vechje mômu
Kud ſahodim beſ iſhoda?
Najboglije svjedok tomu
Od lanskoga boja ſgoda.

148.

Silnom' Zaru lasnòê bilo
Sve pridobit puke, ine,
I podloſcit pod svê krilo
Nebrojene kragljevine;

149.

Nu i silni Zar u boju,
Kî dio vechi svjeta skupj,
Sillu uſpreghnu vaſda svoju,
Kad na vasce kraje stupj.

150.

Tako i Nilo rjeka onamo
Sedam ustaa gdi otvora,
Ter na jedno morre samo
Ljeva iſ sebe sedam moraa;

151.

Ako silni vjetar kada
ſadme, i pomoch valim pòda,
Plahi obratchja tjek naſada,
Svoja istàga topi voda.

152.

Vi ne mirim, kô ostali,
Kjìsê od jace sille strasce,
Nu kragljevstvo obſidali
Pârsimàste vasciem vasce (21).

153.

Vi rodjeni na vladagna,
Vi Pogljazi glasoviti
Ni u stara, ni u sadagna
Doba od tughiin' vîk dobiti.

Digitized by Google

154.

Vi lanskoga s' vojskom ljetta
Na pogljùste Zara sreli,
I ostatak vas od svjeta
Iſ gnegovieh rukaa oteli:

155.

Pace mucjat trjebi nije;
Vojske vasce dobit jedna
Nebrojene dobitìje
Dighnut Zaru bila vrjedna;

156.

Er scto ne uſê Zar ostala
Sva kragljevstva od Kàrstjanaa,
Vascjàê slava, vascjàê hvala,
Vìste bili gnih obrana.

157.

Sàto, o Krunno svîm cestita,
I vi svjetla Gospodo ina,
Priateglstvo, i mir pita
U vas Zarska velicina.

158.

I ja szjenit vîku nechju,
Da prigârlit najmillije
Vi nechjete ovu srechju,
Kàvâm sama na stan plie.

159.

Svàje mudros ſa vremena
Prigodu umjet uhititi,
I obrat ono, scto opchjena
Dobra uſrok moſce biti.

Digitized by Google

160.

Dànu uſmite samnom sami
Vi raſbirat s' mudrom svîsti,
Alli mìrje sada vami,
Alli od vechje boj koristi.

161.

U junazieh, da boj slîde,
Naravnàje vaſda ſceglja,
A najlisce kàdse vide
Srechnji od gnih nepriategljaa.

162.

Alli srechja dugo vrîme
Na iednom' mjestu vîk ne stane,
Nekrepkàse kaſce svîme;
S' kiem ſamârkne, ne osvane.

163.

Ona ista, bila kàjê
Vami s' Zarom lansko lîtto,
Zaru opeta s' vami ostaje;
Nîe gne stagne temeglito.

164.

Ni da itkomu misô ova
Szjegnu u pamet moſce upasti,
Vele vechju vojsku iſ nova
Da Zar skupit nèima vlasti.

165.

Zaru junake odbragnene
Ragbja od svjeta svaka strana,
Vojskèmu od svud nebrojene
Daſcde, i mnoscstva oruſcjana.

Digitized by Google

166.

Tim kad jòschi vechje putaa
Jakno i lani iſgubio,
Bilmù nebi vlas rasuta,
Svakakòbi s' vojskom bio.

167.

Nu ti, o Kragljù, kad po srechi
Iſgubiòbi tvê junake,
Od kùdbi uſo ighda stechi
Viteſove drughe take?

168.

Jeda u mjesto od Plemichjaa
Hlape na boj skupiòbi,
I slavnoga Kragljevichja
ſa Vojvodu robju dôbi?

169.

Alli misli tvèsù ine:
Tàdbi iſ svake doſvô strane
Inostranze, i tughine,
Tvê Kragljevstvo da oni brane.

170.

Dvie Krunnèsu, u kê uſdati
Tise moſcesc do nevoglje,
I kojèti pomoch datti
Od svieh Kârstjân' mogu boglje:

171.

Njemacklje Cesar jedno,
Drugo Scpagnski Kragl moguchi:
Alli Cesar josc neredno
Ima bjegne na svôj kuchi (22);

172.

Jer s' Cehskoga ſasve Praga
Dàje iſaghnô odmetnike,
Jòscih tjera, josc podlaga,
I s' gnimi ima boje prîke.

173.

A Kragl Scpagnski, ako u gnega
Tìse ufasc, dalekòje;
Meghju vami priko svega
Svjeta strascna mora stoje.

174.

Alli i Scpagnska, i Franacka
Dàti budde pomoch dochi;
Jeda Krunna tvâ Pogljacka
Sahranìtse tièmchje mochi?

175.

Jeda bojne Pogljakèchje
Tughje vòjske sacjuvati,
Kàdse iſgube oni vechje
U kârvavoj s' pârva ratti?

176.

Dali tughi Viteſovi
Hoch kragljevstvo tvê da bgljudu,
Kad iſgubit s' gnim gnegovi
I svoj isti ſcivot buddu?

177.

Snaj, o Kraglju, gdìse jednom
Turski Mjesez ighda unese,
Nìednom ſgodom, sillom nìednom
Iſnio od tole vîku nìèse.

178.

A i rjècje; gdje kopito
Kogn Turacki jednom stavi,
Da to mjesto vjekovito
Ne poraste vechje u travi.

179.

Alli hochju dàê ta srichja
Po millosti danoj ſgara
Tvôga slavna Kragljevichja,
Dâbi dobio i opet Zara.

180.

Nu josc i to kadbi bilo,
Kùbî od toga koris stekô?
Jedàbise prodiglilo
Tvê Kragljevstvo na daleko?

181.

Ne, ne, nùbi sama ostálla
Jakno lani, i opeta
Tebi jedna tascta hvala
Od pobjenieh turskieh cetaa.

182.

Raſmi samo jedno ime
Od poghibne svîm dobiti,
Ti u jedno nebi vrîme
Drugo mogô stech na svîti.

183.

Pace i tàbi dobit ista
Bila rasap ovieh stranaa
U doscjastju sred tvîeh mistaa
Od oruſcja inostranaa.

184.

Ah! dalìchjesc ſa ime jedno
Ti od praſne tascte slave,
Poharati nepravedno
Inostranzim' tvê dârſcjave?

185.

A i raſumnu nie potrebe
Spomegnivat sctòse ſgodi,
Tko na pomoch jace od sebe
U Kragljevstve svoja uvodi.

186.

Zar na jednom' Zarstva kraju
Kad s' oruſcjem na boj skace,
Stranèmu ine pocivaju,
I obilne scglju barace;

187.

Alli na boj suprotiva
Zaru cìm tvâ Krunna ustaje,
Kâ dârſcjava tvâ pociva,
Kêlìt' mjesto harac daje?

188.

Svàkse u miru cestit ſovè,
Obilnòsje gdje mir stoi:
Mir Kragljevstva, i Gradove
ſdârſci, uſmna ſcja, vrieſci, i goji.

189.

Ogagn uſcech lasnòê svìma,
Nu kad sve gnim plane vechje,
ſnat nìe, gorjet koliko ima,
Udunuti gdjelìsèchje.

190.

Tako lasnòê boj poceti:
Nu koliko dùghchje biti,
Na cemlìchje pak dospjeti,
Nìe moch toga prividîti.

191.

Alli, o Kraglju, mudar tùsi,
I prividisc-, i vjerujesc,
Dàti o dlazi Krunna vissi
Svescto s' Zarom uſvojujesc.

192.

Nu akotèê boja ſceglja,
Ter ne marisc pocivati,
Imasc hughieh nepriategljâ,
Nàgne oruſcja tvâ obrati.

193.

Otcinstvotìê Svecka Krunna (23),
S' dviema druſiem sadruſcena,
Kàtî od Dunda ſlobe punna
Bji nepravvo ugrabgljena.

194.

Od Gustava (24) bratuceda
Sctòtìse otê, pogh otima',
Svakìê raſlogh, tvoga nèda',
A tughjega ne uſima'.

195.

Na susjedstvu Mosckovskoga
Zarstvàtìje velicina,
Kâ bji od tebe, i od tvôga
Pridobita slavna sina (25).

196.

Poscgli istoga Vladislava
Opet s' vojskom k' tomu kraju
Na ostatak od dârſcjavâ,
Kètî posluh josc ne daju.

197.

Pod imenom ti od Zara
Da gospodisc sve do skora
S' Hvalinskoga odiſgara
Do Njemskoga doli morra.

198.

ſàto, o Krunno, Kôj-je srichju
Nad svîm Krunnam Viscgni pòdô,
I ti, o slavni Kragljevichju,
I vi ostala sva Gospodo,

199.

Ako unaprjed boj smioni
Od koristi nîe itkomu,
Da nu od raspa, najlisce oni,
Kìsê cini na svôm' domu;

200.

I akòvam s' drughe strane
Visokèsé cesti kite,
I velika dobra hrane,
Kad mir s' Zarom ucinite;

201.

Mir kìvâmse scglje od Zara,
I kî ſceli svak, i ſcjudi,
Vârh svieh cjastji, vârh svieh darâ,
Ugodnòvam primit buddi;

202.

Ovdi Pascja dobesjedj,
I na govor svoj naredan
Meghju svjetliem Panim sljedj
Lak, i kratak ſcjamor jedan.

203.

Svaki od gnih u oblicju
Veseòse svîm raſbira
S' navjesctegna, koje pricju,
Od priaſni Zarske, i mira.

204.

Pun Kragl Sciscman slave, i dike
Vechje putaa occi obratj,
I u celo svê Vjechnike
Oko sèbe sta gledati.

205.

Tiho stavniem pak rjeccima
Odgovara Poklisaru:
Priaſànse od nas prima,
I ſcjudjeni mir scglje Zaru;

206.

Navjescteno zjechja toga
Od nascega bìtchje tebi
Kangiljera Velikoga
Uvjetovat svesctòê trjebi.

207.

Prista slavni Kragl ovdîrà,
A Pàscìse u cjas isti
S' pârva uvjeti sctisce od mira;
Pak ſa Zara dasce listi.

208.

Primàih raddo, i veselo
Pascja, i miran svìmsê odkriva,
I ſa vechju cjaas na celo
Postavgljàih, i zeliva.

209.

Poklagnàse pak, i zìchja
Ugodnieh jur opravâ,
Kraglja, i slavna Kragljevichja
Slavi, i Vjechju hvale dava.

210.

Allìê i Pascja opet bio
Hvagljen, cjastjen, i darovan:
Scestoperàzje on primio
Vas u suhu ſlatu okovan;

211.

I bogata, i velika
Napravamùê vidjet s' dvori,
Rucizàmu svakolika
U kamegnu dragom' gori.

212.

Drughe dare nebrojene
Zaru od Kraglja josc odnie
Od bogastva beſ prozjene,
Od ljepote, kù iſrjet nije.

213.

Draghi kami, ſlato, i ostalo
Sctòè tu, tkòbi vìk iſpisô?
Bogljèê mucjat, negh rjet mallo,
Toj nadhodi svaciu misô.

Digitized by Google

214.

Nu s' oviem darim tada
Alì Pascja kòsê odpravj,
S' druſcbom uprav Zarigrada
Najbârſcèse na put stavj.

Svârha Pjevagna Jedanestoga.

Digitized by Google

Digitized by Google

NADOMJEREGNA

PJEVAGNU JEDANESTOMU.

(1) *Kadgòdsèje Kragl Pogljacki imao ſarattiti ſ' koiemgod od svoieh Protivnikaa, biòje obicjan narediti, dàse buddu datti na glas privisoke gnegove odluke Poglavarim, Kneſovim, Vojvodam, i svoj ostaloj plemenitoj Gospodi svóga Pogljackoga kragljevstva. Ovjìsu paka bili dârſcjani dochi udigl ſ' toliko kognikaa, kolikosùih svakomu po na pose ſakoni od kragljevstva nareghivali na mjesto jur odabrano, i navjescteno ſa prikuppjegna vojske Pogljacke. Ovake paka cette ujedno sadruſcene bilèsu od gnih naſivane,* Pospolito.

(2) *Pomoranzi, pribivaozìsu one dârſcjave, kojàse naſivje Pomerania; a takòse naſivje, erbo ostaje po kraj morra Baltika.*

(3) *Livonia, Despotovinàje, illi Kneſcina Banovine Lituanske.*

(4) *Lituania, Velikàje Banovina prilucena (kako rekosmo u Nadomjeregnu 17. Pjev. Desetoga) od slavnoga Jagellona k' Pogljackoj Kragljevini.*

(5) *Jedno svjetlo pleme, illìti jedna ple-*

menita Kuchja nastagnena u Banovini Lituanskoj naſivjèse Paz.

(6) Rodogostje, ſemgljàje naseglјena u pokraini od Rogoſnoa.

(7) Smolensko, Gràdje, i Despotina u Banovini Lituanskoj.

(8) Podljesje, i Poloſcje, Kneſcinèsu od Banovine Lituanske.

(9) Samosczi, puzìsu, kojìse raghjaju, i gojé u kraini od Samogizie.

(10) Opchilìsu hrabreni kognizi Pogljacki, kadbìse imalli udarit s' gnihoviem nepriateglima, oblaciti iſ visce oklopja koſce raſlizieh sàrditieh, i divieh ſvjerji, ſa prikaſcivati u takoj odjechi vàrlo, i ſcestoko oblicje ſvjerſko, nekàbìse plascili u boju kogni gnima protivnieh vojnikaa, odbialìse od gnih, i odstupali na ſada.

(11) Volhinia, jednàje od Pogljackieh dàrſcjavaa, iſ koje biahu doscli na pomoch, i obranu opchjenoga kragljevstva Viteſovi naſivani od imena svoje dàrſcjave Volinski.

(12) U dàrſcjavi Ukranskoj nalaſìse Despotina recena Kjovia, koje puzi naſivjùse Kjovski.

(13) Bjelorusi, puzìsu u Bjeloj Rusji rodjeni, kojàje tako naſivana radi bjelochje snjega, koièmje mallo magne, negh vaſda prikrivena.

(14) Podolovzi, puzìsu Podoglski, illiti iſ

Podolie dârſcjave Pogljacke, koje poglavni Grad Kamenìzje.

(13) *Masovia priplemenitàje dârſcjava Pogljacka, na sred koje, ſa gne svjetgli ures, sjedi u dizi veliki, i ljepi Grad imenovan Vârscjovo, illiti Varsavia.*

(16) *Vighi Nadomjer.* 6. *Pjevagna Desetoga.*

(17) *Vighi Nadomjer.* 7. *Pjevagna Desetoga.*

(18) *Karlo Kodkjevich Despot od Vilne i Opohjeni slavni Voevoda svieh cetaa Lituanskiek, koi od djetinstva do vechje od sceset godisctna svôga ſcivota, bji vaſda o oruſcju, i voevagnu ſabavjen, i ſàto mnoſiem vjenzima od slavnodobitja narescen, biasce blo od Kraglja, i Vjechja Pogljackoga pocjastjen podpunnom oblastim vârhu svekolike Vojske, kojàse odprasjasce na granize onoga Kragljevstva, ſa docekat Osmana, i s' gnimèse udarit. Otighje ſa pravvo prid Vojskom hrabreni Kodkjevich, raſredije po raſlizieh mjestìh, ſaprjecj Turzim pute, i ſatvorìim klanze, tèrimse vechje krat vitescki oprje, iſ-sjecèih, raſaghna, i k' gnihoviem taborim s' privelikom pogubom istieh ſatjera; nu nedoprje vidjet svârhu svoieh slavno pocetieh, i sljedjenieh djellaa, er ſatecen od nemochi, nakon mallo danaa bolovagna na 24. mjeseza Rujna Go-*

Digitized by Google

discta 1621. priminu, i odletje na nebesa primit uſdarje pristojno svoiem dostojanstvima.

(19) Snajuchi Koſazi vârlo dobro, da radi samoga gnihova uſroka nahodjahùse Pogljazi u ſavadi s' Zarom Osmanom, biahu odredili svi prie umrjeti, nego odstupiti od gnihova Stjega. I kako odlucisce, tako i iſvârscisce; jèrse uſdârſcjasce vjerni, i stavni u svieh pritrudnieh ârvagnîh, i natjezagnîh sve do zjelovite svârhe onoga ratta.

(20) Vjechje Pogljacko bilòje sastavjeno od Biskupaa, Kneſovaa, Diſdaraa, i deset Naredbenikaa od Kragljevstva, koieh broj, svieh ujedno sakuppjenieh, dopirasce do stoo peset i cetiri kipa. Svi Biskupi bilìsu Vjechnizi, i biascèih scesnaes u onoj kragljevini.

(21) Svèsu Pogljacke granize otvorene, beſ ikakve vârste od ograde, a kragljevstvòje beſ Turagnaa, i beſ oruſcjanieh Gradovaa. Sato sva kragljevina bilàje bragnena proscjastieh vremenaa samiem junasctvom Poglskieh Viteſovaa.

(22) Ferdinando Drughi Cesar Njemacki biasce onoga godiscta 1622. odpravio svoju silnu Vojsku suprock Odmetnizim od Boemie, Moravie, Sleſie, i gnekoga djela od Ugarie, Austrie, i istoga Njemackoga Cesarstva, koieh Poglavize odstupajuchi od Zârkve, i vjerre Katolicjanskè, ſa nasljedovati kleto

poluvjerstvo, hotjesce odstupiti josctera od posluha, i podloſcnosti, kojùsu bili duſcni prikaſcivat svôm Cesaru ſakonitomu istieh Starjescini, ſa po sebi, i po svojoj chjudi vladatìse, i gospodovati. Na ove udarj hrabrena Cesarska Vojska, i raſbìih istoga gori recenoga godiscta, ter pridobitieh, i poniſcenieh opètih pod privisoku Cesarsku oblas privede.

(23) Umirajuchi Godiscta 1586. Stjepan Battor, o kôm prie (u Nadomjer. 24. Pjev. Desetoga) besjedismo, beſ da biasce ostavio ſa sobom od svôga roda Namjesnika na privedro Pogljacko kragljevstvo, ono hitro, i mudro Starovjechje odabra po gnegovoj smârti ſa svojega prisvjetloga Kraglja Sciscmana Trechjega sina pârvorodjenoga Ivana Trechjega Kraglja Sveckoga, s' ugovorom, dàbi opeta po smârti Otcinoj on isti beſ ikakve oprjeke uſiscjao na Pristoglje Svecko. Priminu unaprjeda Godiscta 1595. Kragl Ivan, koi prie svoje smârti osobitiem, i vlasctitiem pismom objavj, da ostavjasce svu Svecku kragljevinu hvagljenomu svôm sinu Sciscmanu jur cestitomu Kraglju Pogljackomu. Ovi dakle na 30. Rujna Mjeseza recenoga Godiscta doghje u Grad Stokolm, uſê scibikku od oblasti vârhu svega onoga kragljevstva, i ostavjajuchi svôga lunda Karla Bana Sudermanskoga, ſa Uſdârjaoza kragljevstva, i ſa svôga Namjesnika, ovratìse u Poglsku kragljevinu. Nu jerbo

Sciscman biasce pripomgnivi obsluſcitegl Svete Vjerre Katolicjanske, a gnegov dundo Karlo s' privelikiem mnosctvom puka Sveckoga sljepi sljeditegl tamnoga, i podhibnoga Lutera; ſa mochi ugrabiti Krunnu Kraglja Sciscmana, postavitje sebi na glavu, i biti Kragl svega Sveckoga naroda, ucinìse Karlo obrunitegl iſopacenieh naukaa Luteranskieh, progonechi smártno sve Pravovjerne, i hulechi Sciscmana ſajedno s' gnegovom Vjerrom ſa sve vrjeme od zjelieh sces godisctaa, u koièhje vladao oniem pukom na ime svôga sinovza Kraglja Sciscmana, dokle na svárhu sasviem uſbunj puk suproch svômu ſakonitomu Kraglju, priteghnu k' sebi Gospodu od kragljevstva, kojàga radi toga okrunnj, i uſvisj várhu svega Sveckoga naroda naſivajuchiga imenom Karla Devetoga. Budduchi ſacjuo Sciscman dundovo iſdajstvo, podiſcèse s' vojskom priko ſemglje Pogljacke, i otighje suproch gnemu ſa poniſcitga; alli sasviem ſaludu, i beſ koristi; pokli Karlo s' Sveckiem bojnizima hrabrenòga od sebe odbj, i odalecj, ter tako ostade Gospodar onoga kragljevstva, koje poslie gnegove smárti proghje pod oblas, i vladagne gnegova sina Gustava-Adolfa rodjaka párvoga svjetloga Kraglja Sciscmana.

Seto paka ovdi nasc Pjevalaz veli, dàje Svecka Krunna s' dvjema drughiem bila sadruſcena, raſumie besjediti o onomu sadru-

Digitized by Google

ſcegnu, koje Margarita Kragliza Danimarkeska ucinj Godiscta 1494. u Gradu Kolmaru, kad tri kragljevine, to jest, Svecku, Danimarkesku, i Norvegiansku sloſcj, i sastavj u jednu.

(24) *Gustav-Adolfo Kragl Svecki, i pârvi rodjak Kraglja Sciscmana, okolo polovine mjeseza Rujna Godiscta 1621. obratjajuchi u svoju vlasctitu koris poghibnu prigodu onoga oghgnenitoga ratta, u kojemùse Sciscman nahodjasce suproch Osmanu Pârvomu Zaru Otmanskomu, otè Pogljazima plemeniti Grad naſivan Riga nakon sces Nedjegljaa prem tjesna obsjedegna.*

(25) *Sciscman Trechi slavni Kragl Pogljacki ſa osvetit smârt dvie tisuchje Pogljakaa od Moscovskoga macja Godiscta 1610. iſ-sjecenieh, ne ſa drugo, nego, er Pogljazi podpomagahu, i podapirahu svoiem oruſcjem istoga Moscovskoga Zara Demetria prima nabuni puka proch gnemu uſmamjena, biasce podighnuo na gnih jednu jakosnu vojsku ſapovjedanu, i vladanu od gnegova pârvorodjenoga sina Vladislava, koi otè iſ gnihovieh rukaa Zarevu, a nakon dva godiscta obsjedegna Smolensko. Podloſcj takoghjer Pogljackoj oblasti Banovinè od Severie, od Zârnikove, i od Novograda s' raſliziema iniem dârſcjavami. Ovi ratt popljenj Moscovima, osvem gori imenovanieh krainaa, i Gradovaa, josc i petnaes tisuchjaa gljudjì.*

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE DVANESTO.

Alì Pascja u ſavrati
U Zarigrad prescno ulaſi:
Krunoslava sljedi iskati
Korevskoga ſgode, i slaſi
U tamnizu, gdi ſ' iſdaje
U suſcjanstvu ſ' gnim ostaje.

1.

Da Poklisar Zaru mladu
Mir donjeti budde prie,
Iſ Vârscjova k' Zarigradu
Putujuchi miran nije.

2.

Ne poteſci, nùga tjera
Sceglja oglasit, kako urocj
Druſctvo Sunza od Sjevera
Do Mjeseza od Istoci.

3.

Sada jedne, sada drughe
Kogne jasce na promjenu,
Probiûchi strane, i lughe
Po ravnini, po kamenu.

Digitized by Google

4.

Po najpreçem' putu upravglja,
I u Zarigrad bârſo ulaſi,
I scto nosi svèkse stavglja,
Tkòmu na obraſ veseo paſi.

5.

Podiſàtse glas pocina,
Raste govor, svak besjedi,
Da od Pogljaka do Turcina
Mir ſcjudjeni vechje sljedj.

6.

Svak uſciva tko ovo cjuje,
Star, i mlàdse tîm veseli,
Vaskolikse puk raduje,
I s' togàse cestit veli.

7.

Alli rados vechju, i draſcju,
I veseglje beſ prilike
U pogledieh svoieh kaſcju
Turske Gljubi svekolike;

8.

Er nîe vechje ceſnut gnima,
Dâih nebi raſdjelila
S' Gospodarim gljubjenîma
Pogljackoga boja silla:

9.

Nu u veseglju opchjenomu
Sama odkriva jad sred liza,
I u ſcivotu ceſne svômu
Korevskoga Vjereniza.

Digitized by Google

10.

A to er samoj ne dohode
Gnoj u glâsu mira opchjena
Mirni glasi od slobode
Gospodara gne gljubjena.

11.

Ne pociva kratka cjassa,
Svùdse tuce, vârti, i vie,
Iscte, i sluscja; alli glasa,
Ni priglasja cjùtjoj nije.

12.

Cju sve ino, samo ovo
Ne cjûê, scto cjut sveghjer hlepi,
Tîm skoncjagne svàkcjas novo
Gnoj trê, i hara ures ljepi.

13.

Kopni, uſdisce, stine, gori,
Zici, placce, zvili, tuſci
Jak Gârliza, kâ u gori
S' draſièmse svîem raſdruſci,

14.

Beſ svakoga tere vechje
Tako ufagna tuſcna ostaje;
Tolikèjoj rastu smechje,
Da ſa ſcivot mallo haje.

15.

Ona od kada najprie zichja
ſapljegnene svê gljubavi
Od mlaghjahna Ugricichja
Muſcku odjechju nàse stavj;

16.

Pace, u Turskom' Zarigradu
Od kad pod tom mirnom slikom
Gnu Bojnizu krie mladu
Gljubav vlastim svôm velikom,

17.

Vîk ne sctedje ſlata, i blaga,
I od prozjene svescto skupj,
Vjerenika milla, i draga
Da iſ tescka robstva iſkupi.

18.

Proda dârſcjave, i Gradove,
I gospodstva svâ vlasctita,
I darove na darove
Sla, i mita vârhu mitâ.

19.

Alli ſàsve nebrojena
Da bogastva, prosu, i strattj,
Naghjèse u svem privarena,
I u nisctàjoj svèse obratj.

20.

Pridobìtbo mlada vîku
Tîm nîe mogla, ni mogasce
Nemillosno sârzc, i prîku
Chjud vârloga Riſvan Pasce;

21.

Kî svegh straſce, i ſatvore
Na tamnizi od gne draga
Vechje, jace, tvârghje, i gorre
I uſmnaſcja, i prilaga.

Digitized by Google

22.

Imasce ovi Turcin hudi
Na dvorovieh svôga doma
Dvie Diklize blaghe chjudi,
Draghe u svemu, lipe veoma;

23.

Lizàsu u obje gnih rumena,
Suncjane occi, kosse od ſlata:
Jednàmùje kchi rodjena,
A nepucja druga od bratta.

24.

Jedna ljettàsu i one, i ove,
I djella u kîeh traju vrîme:
Gljubizàse kchìmu ſove,
Kalinkàmùê nepuci ime.

25.

U dne, u nochi, ljetti, i ſimi
Svèghsu ujedno Drughe mille,
Takòsùse meghju gnimi
Od malahna ſagljubile;

26.

Nije otajstva, stvari nije,
Ova onoj kûbi skrilla;
ſcivu, kô dàje obje dvie
Jedna majka porodila.

27.

Ovieh ljepieh Djevojcizâ
Bechir Hadum straſcnik bîsce,
Pogrescpana starra liza
ſbabgljen Zârnaz, gàrd savisce.

28.

Nu sa sve to usti bljede
Rumenillom joscte masti,
Mârci, i lascti dlake sjede,
I od obraſa suhor tmasti.

29.

Kami draghìmu iſ bisera
Na usnah vissi, i na usciu';
Zârne pârste od svudjera
Pârstenìmu ſlatni kriu.

30.

Jasni ogârgljaj, kìmù iſ nova
Vrat ſcilavi naresiva,
Od ſlatàse suha skova,
Vas kamegnem draſiem sîva.

31.

Od Kalinke mlade stari
Hadum vidjen bji najprie,
Kâ, da u smjeh ne ùdari,
Mochna odoljet sârzu nije.

32.

Neskladnàbo neprilika
Mladizìse ljepoj cini,
Da gârdochja onolika
Bit s' napravâ ljepscja szîni.

33.

Sctòje gârdo po naravi
ſaludùse resi, i maſce,
Er gârdochja u napravi
Tisuch' kràtse gârghja kaſce.

34.

Alli potom pogled ljepi
Ljepoj Dikli obsja ſlato,
Slakomise, i pohlepj
Oni cjàsjoj sârze na to.

35.

Tìm sva dvorna u glas mio
Starom' Zârnzn klice ovako:
Kàſcmî tkotèê obdario
Napravami ljepiem tako?

36.

Zârnaz oncias Krunoslavu
U Ugricichja slizi ukaſa,
Velech'; oni svu napravu
Oko môga stavj obraſa,

37.

Oni mladaz, kî od strane
Poklisara Cesarskoga
Cesto donje dare iſbrane
Ovdi u Pasce dunda tvôga.

38.

Kako ſacju Kalinka ovo,
Pitat naprjed vech' ne sljedj;
Scegljegnèjoj nasta novo
S' Krunoslavom da besjedi.

39.

Misli, iscte, i nahodi
Nacin, dàjoj tòjse ſbudde;
I u gne sârzu gljubav plodi
S' toga, i drughe josc poſcjude.

40.

Sa stech' u dar ſlata, i blaga
Hlepj, smaghnu svegh do tada,
Sad s' pogleda ljepa, i draga
Sahne, ghine, kopni mlada.

41.

Ah! ſaisto ſnòje vele
Taj, kî u stara doba stavj
ſlatan târkac, luk, i strjele
Bogu oghgnenom od gljubavi;

42.

Èr na svjetu nije toga
Mjesta otajna, i skrovita,
Gdi iſ luka gljuvenoga
ſlatna strjela ne dohita.

43.

Gljubav ima ſlatna pera,
ſlatànje i plam kìemsê uſciſcc,
ſlatniem krilim ona tjera,
I bjeguchja sârza stiſce:

44.

ſlatni puti, ſlatna vrata,
ſlatni kgljuci gnèsu dvora,
Platnom ona veſce od ſlata
Sebi, i druſiem occi odſgora.

45.

Tiem nîe rjeti cjuddo nièdno,
Ako kroſ svoj pogled milli
ſlato, i gljubav sad ujedno
Kalinkùsu pridobili.

Digitized by Google

46.

Turkigniza, koja sudi
ſa mladichja Krunoslavu,
Snebivàse, pagni i cjudi
Kroſ ljepotu gne ghiſdavu.

47.

ſceli ſlato, biser ſceli;
Nu josc ſceli blago draſce,
ſlato od kossji, biser bjeli,
Sred gne ustji kìsê kaſce.

48.

ſa oviem ceſne, ghine, blîdi,
I sred oghgna gori ſciva,
Jer nepoſna, i ne vidi
Scto laſcivo ruho skriva.

49.

Hochje mlada da iſusti,
Kako ona mre ſa gnome,
Alli rjècjoj mre sred ustji,
I stvaràse mramorkome.

50.

Nu u pogledieh govor hrani,
Occi occima ter tomace,
Scto jeſìku sram ſabranj,
A stravgljena misô ſace.

51.

Stavgljàjòjse Krunoslava,
I ſcjalìje sa svom mochi,
Dàse u gnu upoſnava
Beſ ufagna od pomochi.

Digitized by Google

52.

Nu sa sve to hitra dosti,
Da ona pomoch stèce ſàse,
Kaſcèôj pogled pun millosti,
I uſagnèmje tasetiem pase.

53.

Djevojciza srameſegliva
Videch' ovo, ocèi uſdiſce,
Nu plam vechi oghgna ſciva
Iſ draſièbje oceji uſciſce.

54.

Tim od ſceglje usigljena,
Pace od sille, kôm sva gori,
S' pârva uſdahnu, pak rumena
U ovi nacin usta otvorj:

55.

Vascìli ono bjehu dari,
Kièmsê Hadum nasc urèsj?
Kad ono ima Zârnaz stari,
Da scto meni donio jesi?

56.

Smirmê mladu Djevojcizu,
Dàjmi ſlata na ovi danak,
Il' sctòê draſce u tvôm' lizu
Neghli umornu zorni sanak.

57.

Dospje, i od srama ſarumenj
Svàse u lizu, i poniknu,
A na govor taj gljuveni
Krunoslava opet kliknu:

58.

Djevojcizam, o Gospoje,
Kakva tìsi ljepa, i draga,
Ovi sluga doniòje
Ljepsce dare, vechja blaga.

59.

Slato, koragl, biser bîli,
I kamegne beſ prozjène,
I sve scto imam u dar milli
Primi ljepos tvoja od mene;

60.

A ſa uſdarje svega toga
Htjej, molìmte, samo rjeti,
Snàscli od suſcgna Korevskoga
Sctogodjèrmi spovidjeti?

61.

Sanesena Dikla mlada
Raſvedrìse i obeselj,
I u sebi cìmse nada
Viscjoj srechi, tako veli:

62.

Prem kô millos tvoja pita,
Ugricichju Gospodine,
Od Junaka glasovita
Podat-tìchju glase istine.

63.

Ja cjuh vele, vidjeh vechje
Od Viteſa djellim slavna;
Srechje gnegove, i nesrechje
Napunnòsam kaſat spravna.

64.

Dunda môga kad ſa roba
Silni Koſazi uhitisce,
Kî na kraini u to doba
Akjermanski Pascja bîsce (1);

65.

S' gnim ſapljenj i Gljubizu
Jedihnùmu kchjerzu gusa,
Kôj ruſciza ſene u lizu,
A sred ustji zavti rusa.

66.

Nu Korevski, kî nad sviema
Bji viteſim Vojevoda,
Kaſcjuchìse blagh objema
Raſgovòrim sladak pòda.

67.

Dare uſmnoſcj vârh darevâ,
I millosti na millosti,
Dragovàih, i millova,
Gleda, i szjenj, cjastj, i gostj.

68.

Vratj chjachku Viteſ blaghi
Kchjerzu, a Kchjerzi sva gne ſlata,
Biser bjeli, kamen draghi,
Sviona ruha, i bogata;

69.

Vratj naprave ove iſbrane
Gospodicich blagodaran,
Da svjetli ures ne ostane
Djevojcizi ljepoj sharan.

Digitized by Google

70.

Poſcjalìjoj ſlu neſgodu,
I bogljese zjech gne ſledi,
I do bârſo da' slobodu
Dundu, i mojoj bratucedi.

71.

Alli ſa mir gne ljepote
Nìe sloboda bila, i blago,
Akòjòjse duscja otê,
Ako iſgubj sârze drago.

72.

Mislit djella ne pristàje
Od Junaka svîm hrabrena,
I u slobodi robignàje
Blagodarstvom ſapljegnena.

73.

U pameti svùdga vidi,
Krepostìmu svegh raſbira,
Vene, ceſne, gasne, blîdi,
Sahne, ghine, i umira.

74.

Nu da mlada Djevojciza
Nije cjuddo gljubav chjuti,
Ne rodìje medvjediza,
Nise u gorskoj goji gljuti.

75.

ſa cjuddòse ne govori,
Da iſ kamena ogagn skace,
A cjuddòchje bit da gori
Tkòê mlaghjahan? Ah jaoh brace!

76.

Alli kad pak niknu smechja,
I Bogdanski boj ſavârſce,
Junakùse dobra srechja
Na nesrechi ſloj provârſce (2).

77.

Pade od robstva u nevoglju
Viteskìmu zvjètse oſnobj;
Druſcbàga iſda, a na poglju
Nepriategl ne pridobj.

78.

Slavni od tada Junak, koi
Djella kaſa svud vitescka,
Na dno tamne jamme stoi
U okovieh gvoſdja tescka.

79.

Moj-je dundo od strahochjà
Ponornieh tminâ straſcja;
I sârditos, i vârlochja
Gnegovàse svegh uſmnaſcja.

80.

Nemillostim on mislechi,
Dàse u Zarsku millos stavglja,
Mechje obſir vas ſa plechi,
Sctòje dârſcjan ſaboravglja.

81.

Na sramotu od raſloga
Iſ pameti chjud neharna
Uspomene goni od svôga
Dobrocinza blagodarna.

Digitized by Google

82.

Sred tamnize tîm smârknute
Junâk ſcegljan bjela danka
Mukke, trude, jade gljute,
Sva ſla târpi beſ pristanka.

83.

Nu Pascina kchjerza ino
U stravgljenoj dusci chjuti,
Ghine, dobro gne jedino
Da ne budde poghinuti.

84.

Moja ljepa bratuceda
Od millosti ſuſſe liva,
U suſcjanstvu docîm gleda
Gospodara millostiva.

85.

Od ſcjalosti ne raſbîre,
U vajùje ſcestokomu
Zjech' goruscte gljubî i vîrre,
Kùmû u sârzu nosi svômu.

86.

Jeda skrati ſle boljesni
Gljubjenoga tamnicjara,
Blagom rjeczom, sladkom pjesni
Ukradòmga raſgovara.

87.

I dàmu ona ne raſ-sladi
Gorzieh mukkâ kîgod dio,
Od davnàbi Viteſ mladi
S' ſcivotòmse rastavio.

88.

Da Kalinka ovdi vechje
Prista, i naprjed ne spovjeda,
Krunoslavi nebi od smechje
Bila taka gne hesjeda;

89.

Alli ovako josc govori:
Korevskomu suſcgnu dragom'
Gljubizàse toli' udvorj
Vjernom sluſcbom, dvorbom blagom;

90.

Tac Pogljaku svjetlu, i slavnu
Turkigniza ljepa omillj,
Dàsu vjerru krepku, i stavnu
Meghju sobom uhitili.

91.

Tîm sklopjena, i gotova
S' millostìse Zarske veli,
I sloboda Viteſova,
I Gljubicin pir veseli.

92.

Ugricichju moj gljubjeni,
Ja rjeh scto ſnah, a ti sada
Spravi obilne dare meni,
Kîemàchjùse smirit mlada.

93.

S' darom ſlatniem, draſce ſlato
Millos tvoju duscja pita,
I vech' sârze hlepi na to,
Negh na Zarstvo svega svita.

94.

Cîm stravgljena Dikla tratti
Sladke ovako svîm besjede,
Sa rukùje presćno uhvatj
Bechir Hadum, i odvede.

95.

Jak iſ zvjetja, al' iſ trave
Tkoga otrovna ſmija pecj,
Krunoslava na ghiſdave
Turkignize osta rjeci;

96.

Streptje, ubljedje, i ostinu
Sva od ejudda ſapagnena,
U prilizi, i u nacinu
Stanovita njema stjena;

97.

Nevjeruje, i vjeruje
Scto od draga svôga sluscja,
Saboravglja, spomegnuje,
Smârtne u sârzu smechje kuscja.

98.

S' raſlizieh mislji ghine,
Jak plav, u kû svegh udara
Valovite sred pucine
Silla protivna od vjetarâ.

99.

K' ſemgli sârchje, i na cjasse
Put nebesaa occi upira,
Groſniem suſam poljevàse,
Iſ sârza uſdah vruch podira.

100.

Gne snjeſcjane bjele ruke
Sada kârsci, plete sada,
I od nemira, i od mukke
Proteſce opet, i opet sklada.

101.

Alli u dugo ne umuknu,
Meghju suſam, i uſdasi',
Stanoviti mramor puknu,
Scjalosnòse mlada oglasj.

102.

Ona, iſsicla iſvan sebe
Od bolesti budduch', klice:
Ah! kê glase cjuh od tebe,
Moj nevjerni Vjerenice!

103.

Tkomu vechje, i u tkoga
Ikad tuſcna da vjerujem,
Od Viteſa Korevskoga
Kad nevjerru ovu cjujem!

104.

Tkòje, kòse ne snebiva,
Da u nevjerru moſce pasti
Junak, koi plemstvom sîva,
Prave vjerre, svjetle cjasti.

105.

Ah! iskati svùdje ſaman
Vjernos nachi sârza cista:
Zârnòê sunze, mjesez taman,
Nevjernàje vjerra ista.

106.

O moj gnjeghda dragh pokoju,
Sad iſdavna mà gljubavi,
Krunoslavu dali tvoju
Pri Turkigni ſaboravj?

107.

Da od nemira ne umiram,
ſa veliko cjuddo broim,
U môm' sârzu cîm raſbiram,
Sctòsi dârſcjan, scto dostoim.

108.

Obârnise, ah! obârni
Na tkomùme vigh promjenj:
Svjetla obraſa ne pozârni,
Ne isgubi glas poscteni.

109.

Kî od svjeta neſna dio
Tvoja djella, mê ljeposti!
Tkomùsise ſavjerrio
Sa svom mochi, i kreposti?

110.

Jeda naghje draſce lize,
I od moieh ſlatnîe kosse?
Turkignèsu Maghionize
Cjarajuchi svjes ſanose.

111.

Himbenòsu one ljepe,
U hitrinah svèghse paſe;
Napravami vid ſasljepe,
I obraſe priobraſe.

112.

Saisto, Sbiglja vilovita
Obsjennìte, i Satravj,
Kad tvâ djella plemenita,
I mû ljepos Saboravj.

113.

Nu mê bojno sârze gdìje?
Tuscba meni ne prilice:
Tkòse osvetit vrjedan nije,
Neka susi, i narîce.

114.

Podnjet nechju ja, ni târpît,
Da sctòê moje drusi dârsce:
Raskinuti, i rasdârpit
Turkignùchju slu najbârsce.

115.

Ukasàtchje Krunoslava
U osvetah kakva biva,
U sred smajaa, u sred Lavaa,
U sred oghgna dàje sciva.

116.

U desnizi ovoj jakoj
Jàchju s' macem poletjeti,
O Korevski, slizi opakoj
U tvôm' krilu duscju oteti.

117.

Isdajnice, ti dostoisc,
Ersèê od vjerre duscja ismakla,
Ne pod semgljom tu da stoisc,
U tamnizi, nu dno pakla.

Digitized by Google

118.

O gromovi, o trjeskovi
Urnebes-se vasc obali:
Boſce, gdìsu bludnizi ovji,
Spârſci, uſceſci, sve popali.

119.

Alli tuſena scto govorim?
Scto raſumjet sebi dajem?
Uſceſcena ja sva gorim,
Ciem druſieh spàrſcit hajem.

120.

Time ostavj, duscjo milla,
Ja tvû ljepos nechju mnogu,
I najvechje kàdbih htîlla
Ostavìtje, vîk nemogu.

121.

Pace kòtê vaſda gljubih,
I gljubìtchju sred svieh smechjâ,
Akòti ucem sad ſagrubih,
Cim' dàê millos grjeha vechja.

122.

Gospodicich tako svjetô,
Nevjerujem dachje upasti
U nevjerstvo tamno, i kleto
Suproch plemstvu, suproch cjasti.

123.

Po sve pute, i nacine
Prilagàtchju misô, i mito,
Dokli buddem od istine
Na spoſnagne doch' occito.

Digitized by Google

124.

Lasnìmìsu svi ovji trudi,
Sladkàê mukka sva cemerna:
Ti nevjeran meni buddi,
Jàchju tebi biti vjerna.

125.

Beſ kàrſmagna Krunoslava
U odluzi, kàjê ſceſce,
Nejma misli, kù strah dava,
Nie ſaprjeke, kàjê uſteſce.

126.

Sedam Torân' u Ugarskomu
Ruhu obhodit Dikla saghje,
Na gnegovu dokli domu
Riſvan Pascju srete, i naghje.

127.

Pokloníse, i nacine
Dvorne ukaſa, klice paka:
Jàsam, milli Gospodine,
Korevskoga bratt Junaka;

128.

Gnegovèse zjech' slobode
Iſ dragoga mjesta uputih,
Negledajuch na neſgode
Od raſlizieh poguub' gljutih.

129.

Dobrotàme tvâ primaga,
Na odkupe dàga prosim,
Tìm koliko hochjesc blaga
Udigljèti ja ſàgn nosim.

Digitized by Google

130.

Toli nèchga dat ſa platu,
Dàjga u dar plemeniti;
A ſa uſdarje ja na ſlatu
Oncjàschjùga iſmjeriti.

131.

Pascja u mladza blagom slikom
ſapaſcjàse na ove glase,
I visokom, i velikom
On odlukom snebivàse.

132.

Sad besjedu, sad slobodu
Raſmisegljajuch', tèrse cjudi,
I sebi ovu sad prigodu
Od velike srechje sudi;

133.

I kô cjovjek od velizieh
Mechjaizâ, i kramarâ,
U pameti vechje od prizieh
Varâk' nacin misli, i stvara.

134.

Naravnoga otrov ghgniva
Krie Turcin dvoran sillom,
Jedno misli, drugo odkriva,
A iſvârsciva trechje dillom.

135.

S' Krunoslavom ugneguje,
I veselji svèghse kaſce,
Rjecimàje obljetuje
Svèscto moſce boglje, i draſce.

Digitized by Google

136.

Veli: smìrsê, o Plemichju,
Sa slobodu bratta tvôga,
Ja priategl haran bichjû
Gnemu u Zara cestitoga.

137.

U toliko ako s' gnime
Millujèscse raſgovorit,
Sad, i u drugo, kê hoch' vrîme
Tamnizùti jàchju otvorit.

138.

S' tiem niſ doli Pascja obratj
Hod, gnoj kaſcjuch' dàga slîdi;
A mnoſc Turâk' dàih prati
Pod oruſcjem ſapovîdj.

139.

Sedam Toraan' gdìse rede,
Proſ stô vratâ, i ſaklopâ
S' Krunoslavom Pascja grede,
Gdi Korevski ròbse ukopa.

140.

Proſ mostove, kjìsê diſcju,
Sanesene u ſahode
U dolinu svàkcjas niſcju
Po stârmu, i usku putu shode.

141.

Vârhu gnèse do oblakâ
Tvârda graghja obgradila,
Sokolova bârſa, i jaka
Nebìje perja iſletîla.

Digitized by Google

142.

U kraj graghje proſ gvoſdena
Vrata uska, tjesna, i malla
Dno ponora udubena
Dubgljàê jamma josc propalla.

143.

Pod ſemgljùse put obârne
Iſ duboke jamme ove
Put tamnize tmaste, i zârne,
Grob od ſcivieh kàsê ſove.

144.

Proſ sva mjesta ſgar skaſana
Krunoslava Pascju slîdi;
Nièje ſceglja bjela dana
Isctom da svê sunze vidi.

145.

Oruſcjaniem slugam ovdi,
Dàje umore, viknu Pascja;
Krunoslava naprjed hodi
Nîe pogubj nîedna straſcja.

146.

Nu od tamnize kako stupj
Priko praga Dikla smiona,
Tad nemilli ſatvor lupj,
I u ſuſcjanstvu osta i ona.

Svârha Pjevagna Dvanestoga.

Digitized by Google

Digitized by Google

NADOMJEREGNA

PJEVAGNU DVANESTOMU.

(1) *Pascja Akjermanski naſivjèse oni, koi na ime Zarevo ſapovjeda u Gradu Akjermanu. Grad paka Akjerman ostaje u dârſcjavi od Beſarabie, i ima svoju luku na morru Zârnomu.*

(2) *Vighi u Nadomjeregnu 4. Pjevagna Petoga.*

Digitized by Google

Digitized by Google

OSMAN

PJEVAGNE TRINESTO.

Od propasti hudi, i sctetni
Kragl ſlosârdo kuppi Vjechje,
Da povrate Dusi odmetni
Proch Kârstjanom Turzim srechje:
U Zarigrad tîm na cette
Bunit, motrit oni lete.

1.

Gdje od mraka vjekovita
Pod jaſovim ſja pucina
U sred svega segaj svîta
Najdubglieh sred dubinâ,

2.

Satarisan Kragl pribiva
Od rinutieh s' neba Duhâ
U pucini oghgna ſciva,
Kìmù oholas svâ raſpuha.

3.

Slavàmùje s' tescka jada,
Kàsê dighla sa svieh stranâ
Od Istoka do ſapada,
Kô Vladislav raſbj Osmana,

Digitized by Google

4.

Pace paſech' na veseglja
Pogljackoga svega puka
S' iſtjerana nepriateglja,
Jak uboden Bivo muka.

5.

Podadârtieh iſ uſdahâ,
Beſ umârchja u kîich zârka,
Kârvaviem dimom paka,
Smârdechiem pjennam hârka.

6.

Sckripglje ſubim, riga plame,
Od ſlobèga svârdo vârti,
Ne Pogljake sharat same,
Negh Kârstjanstvo sve ſatârti.

7.

Tîm u Vjechju Zar veliki
U scto od mira sprave slaga,
Nepriategl skocj prîki
Od gljudskoga svega traga.

8.

Netârpechja nadmen jeda
S' bukkom, s' treskom strascno Vjechje
Oncjas skupit ſapovjeda
Od nabune, i od smechje.

9.

Nebùse oprjet spravam ovîm'
Tvârdoglavi bjesnik stupa,
ſaboravgljen kô trjeskovim
Svemogvchja ruka lupa.

Digitized by Google

10.

Sàsve da od gne kad oholu
Glavu iſtakmit k' Viscgnem prope,
Stârmoglàvse buscj dolu
Tmastieh ogaagn' u potope.

11.

Od pakgljene osctre trubglje
Raſdiràse trubgna mukla,
Da idu kleti gdìê najdubglje
Prosjedena propas pukla.

12.

Zokochjùse, grohte, i tresu
Nochne spille iſ dubine,
Gromovitu u urnebesu
Raſljegaju sljepe tmine.

13.

Iſ smârknutieh gustieh maglaa
Jaſovite u ponore
Strahochjaàse jatta nagla
Gromignaju, droſcde, i orê.

14.

Grakchju, hrocju, skvârce, krîscte,
Sviſcdu, vece, skvice, laju,
Revu, reſce, ârſce, viscte,
Mukaû, vikaû, ſavjevaju.

15.

U gnekièhsu prascîa rilla,
Vuciu cegljus tko raſglaba,
A tko gubizu ima, i krila
Od gligljakaa, i od ſcjabaa.

16.

Gljudi s' glavam zârnieh pasaa,
Scene od smijaa kièmsu kosse,
Bivoli odsprjed, kjî do pasa
Cjovjecjanske slike nose.

17.

Kucke, u kièhje scensko lize,
Psi troglavi, smaji hudi,
Polùribbe, polùptize,
Polùsvjeri, polùgljudi.

18.

Sârde, nakasni, i nemani;
I sve scto ighda ukasàse
Vârla, i gârda u kôj strani
U pakgljenom' Vjechju stàse.

19.

Nad sviem vjecniem sjennam stiscten
Strascnodârscjaz od propasti
Ghgnjevnom sârscbom vas spriscten
Planta u slobnoj oholasti.

20.

Od krilatieh kravoscjazaa,
Is kieh kuscni oghgni piscte,
U stòghmùse visok sbaza
Grugne otrovno sa sjediscte.

21.

Pod nogàhmùse u krugh svîa
Na selene pjeghe, i bljede
Gljuta od sedam glavâ smija
U iskrah tamnieh bgljujuch jede.

Digitized by Google

22.

Strascnji od svieh, vârgli, i gârghi
Sjedi silnik gorostasni,
U cjadgljavoj smegoj ârghi
Sagascènmùje obraſ tmasni.

23.

Sârsci glava najeſcena,
Trepte ſmajska krila o plechju,
Rugnave usci do ramena
Prostirùse, i klepechju.

24.

Iſ kosjeraa slike grube
Noos neſgromni na kgljun pada,
Cegljupine jaſne trube,
Samârscena vissi brada.

25.

Kosmuràtje kip uplesan,
Tmasta iſ occji mugna udara,
Jedan velik hrek neotesan
Cjapeti osctrom obscescjara.

26.

Na kârvave kuda kapglje
Dracniem bicim u tle lupa,
S' nokti' od Orla, granfi' od Cjapglje
Rascepachja mjescte stupâ.

27.

Iſ pod cela vitoroga
Raſrok pogled krivo iſbecj,
I usne grisuch' s' jeda mnoga
U nesvjesne prasnu rjeci.

28.

Sdârhtascèse jaſi zârni,
Propas plamom vechiem buknu,
Nakostrjecen nesmotârni
Sbor ſapiſcdrìse, i umuknu.

29.

Iſ svieh glasaa on ovako
Ne ſavapj, negh ſagârmj:
U kômu ovo silni Pakô
Slocestvùse unetârmj?

30.

Sctòsu oruſcja Pogljakova
Zara Osmana pridobili,
Nascjàê sctetta, ne gnegova;
Ne on, mìsmo iſgubili.

31.

Pakgljenìsu, ne Zarevi
Vjecni raspi, i prîkori:
I ne sramìse, i ne ghnjevi,
I o tomùse i ne govori!

32.

Na boj Lehscki put Podoglja
Poghje s' Zarom mnoſc tolika,
Da tognahu zjela poglja
Pod pucinom od bojnikaa.

33.

Strascna vojska bjesce jaka,
Iſ po svjeta kàsê sklopj,
Da dobudde ne Pogljaka,
Nu Kârstjanstvo sve potopi.

Digitized by Google

34.

Alli ostasce gne junazim
Najuſdaniem s' bojne hvale
Na oruſcju prid Pogljazim
Sârza ubjena, ruke palle.

35.

Poletjesmo s' nasciem stjegom
Mi u pomoch Zaru mladom'
Oruſcjani daſcdom, snjegom,
Mraſom, ledom, kugom, gladom;

36.

Alli Vojstva ſgar Nebeska
Sbucjascèse, i sastasce,
Trjeskovìmse sve raſtrjeska,
I raſaghna jatto nasce.

37.

Tako s' vojskom neiſmjernom
Sam Kragljevich raſbj Zara,
Nas molitvom tako smernom
Kragl Sciscmundo sam pohara (1).

38.

Viscgni oni, kî pristajo
Slobechìnas nîe nikada,
S' Anghjelima htjê Mihajo
Da naripi na nas tada.

39.

I ſa biljegh sred visinaa,
Silla sillu odkle oborj,
Raſ-svanùse nochna tmina,
Oghgnenòse nebo stvorj (2).

40.

Nu u propas poraſ donìt
ſaman icia mòchse iſtakla;
Uklonìtse, ne poklonit,
Ohologa chjùdje Pakla.

41.

Sjevernàse strana odârva,
Gdje najvechiem plemstvom dicjan
Ja pristoglja spravgljah pârva,
ſà Viscgnemu biti slicjan.

42.

I na ovomu dàbi ruſi
Dovârscilli nasciem sctettam!
Sramotnjìsu raspi druſi,
Kîeh prividjam, i gonetam.

43.

U pogubah ſa poghinut
Sàdse Istocno Zarstvo krechje;
I s' mjestàse josc porinut
Olohnuta propas nechje!

44.

Desnizàje sama jedna
Umârloga Vladislava
Ogoliti Pakô vrjedna
Od svjetovnieh svieh dârſcjavâ!

45.

Nìe s' gnim Pakô jaki, nije,
Ako slavnu, i moguchju
Od privedre Austrie
Noviem veſom ſdruſci kuchju;

Digitized by Google

46.

Cesarovom ako kchjeri
Ugarskoga sestrom Kraglja
Kragljevìchse Pogljak vjeri,
Kragljevstvòse nasce vaglja.

47.

Kràglbòse Ugrin u Scpagnskoga
Samodàrſcza opet vjera,
Kî iſ svega Zarstva svôga
S' oba dvànas svjeta tjera.

48.

Tako neka jeda punna
Propas reſci, josc na glavu
Pogljackàse spravglja Krunna
Nakon Otza Vladislavu.

49.

Ako pirnc tîm rodbine
Meghju ovìmsê Kraglim sloſce,
Tèrse oruſcja gnih sjedine,
Tko daìmse oprjet moſce?

50.

Zarsku Vojsku, kâ oghgnem sjeva,
Mogòê Pogljak sam raſbiti;
Da s' toliko josc kragljevâ
Kàdse ſdruſci, sctochje biti?

51.

Mnoſc kragljevâ, mnoſc otokâ,
Pace vechi dio od svjeta
Dârſci, i cjasti ſa Proroka,
I ſa Svetza Mahumeta (3);

Digitized by Google

52.

Nu akòse vechje, i jace
Negh sve turske Kragljevine
Otmanovo Zarstvo smace,
Mahumetov ſakon ghine.

53.

Od Kârstjanskieh ighda Kragljâ
Akòse ovo jedno ozjepi,
Iſ prostora svieh ſemagljâ
Turskòse ime iſkorjepj.

54.

Dalise od nas târpjet moſce,
Da Kârstjani potarasce
Satariscju, i podloſce
Vârhu ſemglje svèsctòê nasce?

55.

Da ſamukne Pakô u svjettieh
Povârſcenieh Hamaliâ,
I da Hogja po Mecitieh
Ne haleka, i ne ſavia?

56.

Mecitise pace obale,
Smaknu otari svi na prescju,
I prilike nasce palle
Zkvârgnikaju, i poplescju?

57.

Da iſgubimo Svetiliscta (4),
Da vas svjètse Kriſcju skuci,
I Lucifer ſbjen u niscta,
U kragljevstvu praſnu cjuci?

Digitized by Google

58.

Ne, ne, ne, ne: hitri, i plasi
Skocmô, tezmô na sve strane,
Ovìse ogagn da ugasi
Prie nego sve gnim plane.

59.

Otmanovich Zar nad Zarim
Tolikòse sad potiscte,
Da poniſcen s' Poklisarim
Mir u Lehscke Krunne iscte.

60.

Na glavìmùê tescko breme
Sbjènje ſa utech' hughje sctette
Primit s' occim ſaſcetieme
Od kârvnika svake uvjete.

61.

Nu po vogli, alli usigljen
Ako Osman Leha moli,
Poklonìtse nechje umigljen
Vîk nitkomu Pakô oholi.

62.

Jedàsèje poſabila
ſa ne dochi na ta djella
Na nebesieh nascja silla,
Kàsèê cjulla, i vidjela?

63.

ſgoda onada kakogodi
Druſîmàje dobit dala,
Nàmje vjecna slava ôdi
Nedobitna smjenstva ostalla.

Digitized by Google

64.

Alli dàse tîm ponosi,
Scto pomaga, svaki u sebi?
Scjupglje rjeci vjetar nosi,
Djellàse isctu pri potrebi.

65.

O dostojni kjìstê goru
Mârklieh tminaa na dalece
U Rajskomu sidjet Dvoru,
Odkli svjetlos vascja iſtjece,

66.

Spomenuti ſgode vârle,
I mârſechje sillàmìje,
ſa na umârlieh, na neumârle
Osvetèvas raſodech' prie.

67.

Tîm iſ nochnieh teztê mrakaa,
O moî Vjerni, zknjegne vârſtê,
Prie negh Turzi od Pogljakaa
Uharacèse, i pokârste.

68.

Alli u nacin dàse opaki
Sve ſamesti budde prie,
Motri, pleti, cini svaki
Svèscto moſce, i umie.

69.

U stô obraſah priobraſcja'
I privrachjaj stô besjedaa,
Varkaa, iſdajstvaa, sumgnaa, laſcjaa,
I hitrinaa, i ſasjedaa.

Digitized by Google

70.

Liſimirstvom najblaghiju
Od dobrote sliku hini:
Najhughjèse ſlobe kriu
Od svetigne u haglini.

71.

Svàkse obârni svud, i svârni;
Na Kârstjane Turke buni,
Dokli okolisc mjesez kârni
U okoliscju svjeta iſpunni;

72.

Sji omraſe, ſlobe budi,
Sàrſcbe uſciſci, vrjeſci ghgnîve,
Svaghjaj, smetaj, sctetti, udi,
Satarisci pravve, i krive.

73.

Mogorkigna slavna robi
Do otrascka Lehscke puke,
I kragljevich, kî pridobj
Zara, od ſcenske padi ruke.

74.

U prilizi od istine
Priobraſcena làſcse vârti,
Da Korevski Ban poghine,
I mir smete svojom smârti.

75.

Nu scto ſaman vechje stoju,
Nièvas ſnane trjebi ucit:
Cjaas pakgljenu, vascju, i moju
Dostàvàmje priporucit.

Digitized by Google

76.

Sârſcbe, smechje, ſlobe, i ghgnivi,
Magle, oblazi, nochne tmine,
Zârni dimi, oghgni ſcivi
Vojszi od pakla druſcbu cine;

77.

Smârtna otrovna kuga, i s' gnome
Raſkaſani glad, i bljedi,
I s' odjechjom smârſnutome
Ledenàih ſima sljedi.

78.

Diklo ſnana od Parnasa,
I Elikone (5) svete Gore,
Kâ po tanko meni kaſa
Strascne od Pakla dogovore,

79.

Spovjedati sljedi meni
Glase prave, i istine,
Scto ucinj puk pakgljeni,
Kad iſ zârne poghje tmine.

80.

Djella od tmaste mârkle nochi
Slabi moj vid ne dohita,
Beſ raſumne tvê pomochi,
Kojoj skrovna svàsu occita.

81.

Na tisuchje, na oblake
Zàrna jatta iſletjesce,
Ter jasnomu sunzu ſrake
U sred podne potamnjesce.

Digitized by Google

82.

Zârn Zarigrad osta bjeli
S' sviem Munarim (6) od Mecetâ,
Oncjas kàdse ùgn naselj
Mnoſc pakgljenieh hudieh cetâ.

83.

Tako u ſcetve ſrelle vrjeme
Ljepa gniva ne poſcgnena
Scitniem klasom veselieme
Pribogato nakittjena,

84.

Iſ nenadi sva pozârni,
I potamni sa svieh stranâ,
Kàdje prikrie oblak zârni
Od Cjavakâ, i od Vranâ.

85.

Nabugnivat jedni stasce
Hoge, i Zârkâv' Redovnike,
Svu Gospodu, i sve Pasce,
I ſakona Raſumnike (7).

86.

Druſi bojne Jagnicjare,
I s' Spahiam Spahogljane,
I ostale Vojnicjare,
Pridoscjôze, i gradjane.

87.

Trechi Gospoghje, i Zarize
Zarskjeh Dvoraa, i Polacjaa,
Kèsû davgne gnih Bojnize,
I oruſcja gnih naj-jacja (8).

Digitized by Google

88.

Slimjê Dusim na pameti,
Gljudski rasap doba u stara
Svega traga, i podrjeti
Da od ſcenskieh bji privarâ.

Svârha Pjevagna Trinestoga.

Digitized by Google

NADOMJEREGNA

PJEVAGNU TRINESTOMU.

(1) *Sciscman Trechi Kragl Pogliacki biasce (kako rekosmo u Nadomjer. 23. Pjev. Jedanestoga) pridobri, i pribogosctovni Kàrstjanin, koi postavjasce najvechje svoje pousdagne u obranu, i odvjetovagne Svetoga Stanislava Kostke. Radi cessa, potom on biasce obasnao, dàse Osman pribliscivasce sa udariti na kragljevinu Pogljacku, udiglse stavj pisati Otzu Muziu Vitelleski Opchjenomu Vladaozu Druscbe Jesusove, molechiga, dàbimu dopustio, i poslao slavnu Glavu hvagljenoga Svetza; i bji bes ikakve oprjeke utjescen, i sadovogljen od recenoga Otza Vitelleski pribogogljubni Kragl. Nu er u oni isti dan, u koi bji unesena imenovana Sveta Glava u semglju Pogljacku (budduchise jur prie toga unesegna sametnuo ratt meghju narodom Turskiem, i Pogljackiem) ucinìusci Turzi sa svom najscestociom jakostim, i sillom najposledgni jurisc suproch Vojszi Pogljackoj, ostadosce od istieh Pogljakà rasbjeni, rastjerani, i podpunno pridobiti; u ime toga, ovo cestito, i gla-*

sovito slavnodobitje bji od Pogljaká osobitoj Boſcjanstvenoj kreposti namjegneno; budduchi po molbah, i dostojanstvieh Svetoga Stanislava smilovòimse Svemoguchi Gospodin, i priskocio na gnihovu obranu, i pomoch.

(2) *Na osvjet dnevi, kógàje imalo sljedit opchjeno, i ſavárscno bojno natjezagne meghju vojskom Turskom, i Pogljackom bji vidjena od gnekolizieh slugá Boſcieh u visinah povjetarza várh Pogljacke kragljevine Neozkvárgnena Djeviza Majka s' Jeſusom djetesczom u svoieh narucíh uſdighnuta várhu jednieh sjajnieh priplemenitieh Kolá poteſanieh od dva pribjela kogna, a prid gnome na koljenieh Sveti Stanislavo Kostka, koi prosjasce od Majke, i od Sinka pomoch, i obranu suproch Turzim svómu rodnomu mjestu. Bji ſa tiem od istieh vidjeno slayno i Boſcjanstveno djetescze, dà gljubeſglivo obratjajuchise prema Stanislavu, occitiem biljeſima cignascéga pouſdana, da biasce usliscio gnegove molitve.*

(3) *Vighi Nadomjer. 27. Pjev Párvomu.*

(4) *Imadu Turzi dvoja Posvetiliscta; jedno, koje cine desetoga dnevi najposledgnega Mjeseza svakoga gnihova mjesecnoga godiscta, u koìim ſapada Veliki Bayram, to jest, po gnihovu nacinu Vaſam; i u to vrjeme svaki od gnih na raſlogh svóga vlasctitoga bitja, i imagna, cini (kako oni raſumjedu) posvetilischte Bogu od Ovnová: drugo, koje cine u*

Digitized by Google

Gebel-Araffu (selu namjesctenu blisu Gradà Mekke) onda, kàdse povratchjaju k' svoiem kuchjam isa kako buddu pohodili glasovite Mecite od Mekke, i Medine. Dârscju Turzi sa stvar istinitu, da Adam u Gebel-Araffu biasce isnascjao svoju scenu Evu pet stotinà godisctà poslie nego biasce bila od Boga stvorena. U ovomu selu takoghjer cine od Ovnovaa Bogu posvetiliscte, koje ako nèbi u recenoj prigodi ucinili, nèbi u sve vrjeme gnihova scivota imalli drugo oblasti, sa mochi strichi nokatà, i briciti glave.

(5) *Parnas, i Elikon bârdàsu od Beozie na granizah od Grecie, po koieh (kako ismiscljaju Pjesnizi) usdârscjùse, i stanuju Vile, illiti Mudropojke, koje darivajuchi hitros, i krepos Pjesnizim, usrokuju, da gnihove pjesni buddu hitro, i skladno slagati, i pjevati.*

(6) *Munarìsu gneka vârsta od turagnà, kojìse isdiscju u visine (na nacin nascieh svonikà) vârhu Turskieh Mecità, is koieh gnikovi Hoge halekaju, i glasèse onda, kad hochjè dosivati, illi ponukati puk na molitvu.*

(7) *U velikoj-je szjenni kod Turakà plemeniti Skup gnihovieh sakognakaa. Ovìje Skup sastavjen od Muftì, od trì Kadileskjera, od Mulaa, od Kadiaa, i od Naipaa. Muftìje (kako rekosmo u pârvoj Opomeni broja XXI. Skasagna scivota Osmanova) najpârvi, i naj-*

uſviscenji Poglavica svieh turskieh Redovnikâ, i Zârkovgnakâ. Kadileskjerisu privisoki sudzi od dârſcjavaa, i od vojstvaa turskieh, a dârſcjanisu, i posctovani od Turakâ kakono Patriarke ſakoną Mahumetova. Ovieh ne biasce gnekada vechje od dva, jedan od Natolie, a drughi od Rumelie, kojisu i dnevi danascgnega najvechje cjastjeni od Musulmanskoga naroda; nu isa kako Turzi osvoìsce sve Jeghjupsko Zarstvo, bji k' oviem dvîm od Selima Pârvoga priloſcen trechi, to jest, oni od Afrike. Mulèsu prid Turzim, kô prid nami Nadbiskupi. Ovieh odabira Muftì, i posciglјèih po Gradovieh poglavnieh. Kadièsu kako u nas Biskupi od Gradovaa magnieh, i poniſcieh; Naipisu paka gnihovi Namjesnizi, koji stoju po Gradzieh, i Varoscieh priprostranoga Zarstva Otmanskoga. Svìsu ovji Tomacitegli, i Naucitegli ſakonaa Mahumetovieh, na nacin, dàsu duſcni podatti u pismu ſakonite sudbe svaki krat, kàdsùim od tkogagòd od Turakaa iskane.

(8) *Koliko, i dokle vechje krat budde uſrastjet oblas, i mogujstvo Zarevieh ſeenaa, ſa uſvisiti, i uſdârſcjati na pristoglju Zara, illi ſa skinùtga, i oboriti s' pristoglja; ſa ſametnuti smuchju, i osnovati nemir; ſa uſvrjeſciti omraſu, i ſavârsciti nepravdu, vjeſcbajùnas occito ista Turska pisma u skaſagnîh*

Digitized by Google

dogoghjajaa stvarji, nahodechìse na vechje mjestaa gnihovieh kgnigaa strascnieh povjedagnaa, i uspomenaa ſcjalosnieh od kârvavieh, i nesrechnieh ſgodaa, opacinom teſieh ſcenaa uſrokovanieh.

Digitized by Google

ISKRIVJEGNA POISPRAVI.

Na lis. 23. i 79.	Nadomjeregne	Nadomjeregna
Na lis. 238. rieſ. 5.	bjono	bojno

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Google